

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

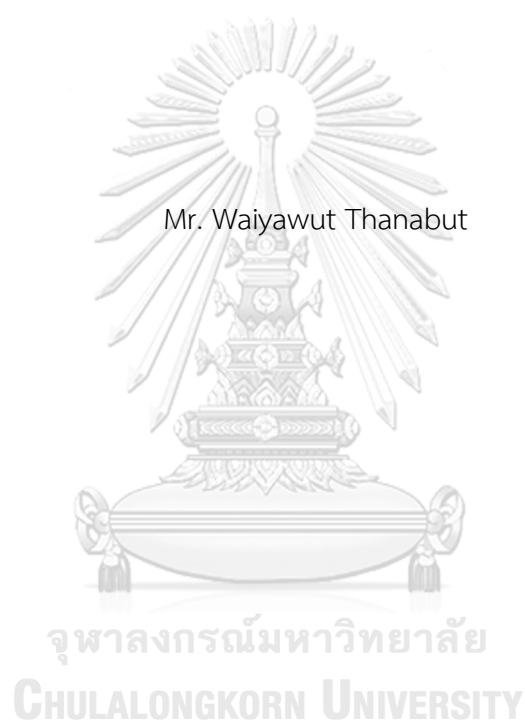
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT BASED ON THE
CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Management
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิด
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

โดย

นายไวยวุฒิ ธนบัตร

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.รังสรรค์ วิบูลย์อุปถัมภ์) รัชนีมหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ไววุฒิ ธนบัตร : แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC
MANAGEMENT BASED ON THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD IN SCHOOL UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ดร.สุกัญญา
เข้มช้อย, หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตาม
แนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2) เพื่อศึกษาความ
ต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods
Research) ประชากร คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 67 โรงเรียน กลุ่ม
ตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 58 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหาร
และครู จำนวนทั้งสิ้น 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมิน
ความเป็นประโยชน์และความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ
(percentile) ค่าเฉลี่ย (mean) ฐานนิยม (mode) ความถี่ (frequency) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) และการใช้เทคนิค Modified Priority Needs
Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1) สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้
ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านหลักสูตร สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตร

2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมมีความมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.245)
รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.232) และด้านการจัดการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.200)

3) แนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีทั้งหมด 23 แนวทาง โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นดังนี้ ด้านหลักสูตร 7
แนวทาง ด้านการวัดและประเมินผล 8 แนวทาง และด้านการจัดการเรียนรู้ 8 แนวทาง

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง ปลายมือชื่อนิสิต

การศึกษา

ปลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2560

5983883727 : MAJOR EDUCATIONAL MANAGEMENT

KEYWORDS: ACADEMIC MANAGEMENT / CHILD RIGHTS / THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

WAYAWUT THANABUT: APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT BASED ON THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISOR: SUKANYA CHAEMCHOY, Ph.D., pp.

The purposes of this research were to 1) examine the current and desirable states of academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1 2) explore the needs of develop academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1 3) propose the approaches of academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1. Mixed methods research are employed. The population was 67 school under the secondary educational service area office 1. The sample was 58 school under the secondary educational service area office 1. The data were collected from 327 teachers and administrators. The data collection tool is questioner survey and semi-structured interviews and investigation forms. Quantitative data were analyzed by descriptive statistics to acquire frequency, percentage, mean, mode and standard deviation. Qualitative data were analyzed by contents analysis and a Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) technique to prioritize the needs. The findings revealed the following:

1) In general, the current state of academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1 was performed at the high level. While considering each aspect, the highest average was instruction and the lowest average was curriculum. The desirable state of academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1 was performed at the highest as a whole. While considering each aspect, instruction had the highest average and the lowest average was curriculum.

2) The needs of develop academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1 showed that the results on the index of needs (PNI_{modified}) maximum points was the curriculum ($PNI_{\text{modified}} = 0.245$) followed by the evaluation ($PNI_{\text{modified}} = 0.232$) and the instruction ($PNI_{\text{modified}} = 0.200$)

3) The approaches of academic management based on the convention on the rights of the child in school under the secondary educational service area office 1 were 23 approaches. The approaches sorted by the index of needs (PNI_{modified}) as follow curriculum 7 approaches, evaluation 8 approaches and instruction 8 approaches.

Department: Educational Policy Management and
Leadership

Student's Signature

Advisor's Signature

Field of Study: Educational Management

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

งานวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนอันเป็นกำลังสำคัญจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แชนซ์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้ความกรุณา เมตตา ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ให้กำลังใจ ตลอดจนชี้แนะแนวทางสว่างในการเรียนรู้ให้กับผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความกรุณา ให้แง่คิดและข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการศึกษาวิจัยจนทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วง

ขอบพระคุณ ดร.รังสรรค์ วิบูลย์อุปถัมภ์ องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่กรุณาเมตตา สละเวลา ให้แนวคิด หลักการ ชี้แนะข้อมูลอันเป็นประโยชน์ตลอดจนช่วยเหลือผู้วิจัยจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบ เครื่องมือ ร่างแนวทางฯ กรุณาให้ข้อมูลอันสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบในการวิจัยที่มีประโยชน์และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณ บิดา มารดา คุณพ่อจรัส พวยอ้วน คุณแม่ปิ่นชญา ธนบัตร และครอบครัวของผู้วิจัยที่อยู่เคียงข้าง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และสนับสนุนทุกมิติทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ เพื่อนๆ ขาวบริหารการศึกษา จุฬาฯ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือจนงานวิจัยนี้ได้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณอุปสรรคทั้งปวง ที่หล่อหลอมให้ผู้วิจัยแข็งแกร่งยิ่งขึ้น มีแรงผลักดัน มีความมานะ ความตั้งใจในการทำงานจนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 สิทธิเด็กในสถานศึกษา.....	12
ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการ	30
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิด อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	51

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	55
ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ผลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	61
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	72
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ	113
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	113
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	114
รายการอ้างอิง	115
ภาคผนวก ก	123
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	123
แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC)	124
ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC).....	134
ผลการทดลองใช้เครื่องมือ (try out).....	144
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	146
ภาคผนวก ข	154

รายนามผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์.....	154
แบบสัมภาษณ์ในการวิจัย	155
ภาคผนวก ค.....	161
รายนามผู้ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้	161
แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้	162
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	168

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ.....	51
ตารางที่ 2 สรุปขั้นตอนการวิจัย	58
ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน.....	61
ตารางที่ 4 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทครู.....	62
ตารางที่ 5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม	64
ตารางที่ 6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตร	65
ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้.....	67
ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล.....	69
ตารางที่ 9 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม.....	71
ตารางที่ 10 (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากการสัมภาษณ์.....	73
ตารางที่ 11 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์	80

ตารางที่ 12 ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหาร วิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1.....	90
ตารางที่ 13 ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วย สิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่มีความเป็น ประโยชน์และความเป็นไปได้.....	97

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดโรงเรียนเพื่อนเด็ก	24
แผนภาพที่ 3 โมเดลการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	112

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กในฐานะที่เป็นมนุษย์ย่อมมีศักดิ์ศรีและคุณค่าในความเป็นมนุษย์รวมทั้งมีสิทธิและเสรีภาพ เช่นเดียวกับบุคคลอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สิทธิทางสังคม และสิทธิทางวัฒนธรรม สิทธิเด็กเป็นสิทธิที่กำหนดไว้ภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2491 และกติกาสากลต่างๆ รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ที่มีผลบังคับทางกฎหมาย เด็กต้องการการดูแลและพิทักษ์เป็นพิเศษ รวมถึงการคุ้มครองตามกฎหมายที่เหมาะสม องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนเฉพาะสำหรับเด็ก ที่เรียกว่า “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” (The Convention on the Rights of the Child) เพื่อให้ประเทศสมาชิกได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กภายใต้พื้นฐานเดียวกัน โดยได้มีการลงนามรับรองโดย ประเทศสมาชิก และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ เป็นสนธิสัญญาด้านมนุษยชนที่ได้รับการรับรองจากประเทศต่างๆ มากที่สุดและประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ที่ได้ลงนามให้สัตยาบันรับรองในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 ซึ่งหมายความว่า ประเทศไทยยอมรับที่จะปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในอนุสัญญา ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ใช่มีเพียงรัฐบาลไทยเท่านั้น แต่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่นี่ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน รวมถึงตัวเด็กเอง หน่วยงานและบุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็ก ล้วนมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กด้วยเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก เป็นปัญหาที่พบบ่อยครั้งขึ้นในสภาวะสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวมีทั้งเกิดขึ้นจากบุคคลภายนอก เกิดจากบุคคลภายในครอบครัว และที่น่ากังวลไปยิ่งกว่านั้นคือเกิดขึ้นจากบุคคลภายในโรงเรียนรั้วโรงเรียน อันเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและบ่มเพาะพัฒนาศักยภาพทางกายและจิตใจของเด็ก ยูนิเซฟได้รายงานถึงสถานการณ์ที่น่ากังวลของเด็กในโรงเรียน โดยกล่าวว่า โรงเรียนอาจจะไม่ใช่สถานที่ที่ปลอดภัยเสมอไปอีกแล้ว ปัญหาการละเมิดและการประพฤตินิยมที่พบในโรงเรียน ตัวอย่างเช่น การลงโทษทางร่างกาย การข่มขู่ หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งจากรายงานพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีทั้งการละเมิดทางเพศ การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติ และการละเลยต่อเด็ก และโรงเรียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก ยังไม่มีมาตรการและการตระหนักที่ชัดเจน มีหน้าซ้ำยังเป็นเรื่องที่ถูกละเลย ไม่ได้ให้ความสำคัญ (UNICEF EAPRO, 2012)

ในหลายประเทศเริ่มมีการตระหนักและมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง เช่น มาตรการดำเนินนโยบายการคุ้มครองเด็กในสถานศึกษาของโรงเรียนในประเทศอังกฤษ ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์และหารือร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนในประเทศอังกฤษเพื่อให้ได้มาซึ่งนโยบายที่สอดคล้องกับบริบท (UNICEF EAPRO, 2012) เมื่อกลับมาพิจารณาถึงสถานการณ์ในประเทศไทย พบว่าในประเทศไทยได้มีการพูดถึงเรื่องสิทธิเด็กในสถานศึกษา ซึ่งปรากฏตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 เป็นระเบียบที่ว่าด้วยการดำเนินการเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของนักเรียนในสถานศึกษา โดยยึดหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน การไม่เลือกปฏิบัติและการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ โดยสรุปสาระสำคัญที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ได้แก่ ไม่ใช่ความรุนแรง ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพ ของเด็กและเยาวชนทั้งทางร่างกาย ทางเพศ และวาจา ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชน ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้สิทธิและเสรีภาพของคนไทยทั่วถึง และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

เมื่อย้อนกลับไปเมื่อ 15 ปีที่แล้ว กมล รอดคล้าย (2547) ผู้อำนวยการศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และครอบครัว กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า สถานการณ์เด็กนักเรียน นักศึกษาและเยาวชนถูกละเมิดสิทธิมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเมื่อเทียบจากปี 2544 จนถึง ปี 2546 มีการถูกละเมิดสูงขึ้นเป็น 2 เท่า โดยเฉพาะในประเด็นการถูกละเมิดทางเพศ และส่วนใหญ่ผู้ที่ถูกละเมิดจะเป็นเด็กในระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และมีแนวโน้มคาดว่าจะรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากสภาพแวดล้อมในสังคมส่งผลให้เด็กเกิดความไม่ปลอดภัยมากขึ้น ทั้งนี้เด็กมักถูกละเมิดใน 2 ลักษณะคือ เด็กถูกรุและบุคลากรในโรงเรียนละเมิด เพราะไร้เดียงสา ส่วนเด็กโตมีแนวโน้มว่าจะยินยอมให้ผู้ใหญ่บางคนละเมิด สิทธิจนกระทั่งเกิดปัญหา (ชมพูนุช บุญลุ่ม, 2547) จะเห็นว่าแม้จะมีการพูดถึงอย่างกว้างขวางในสังคมในเรื่องสิทธิเด็กเป็นเวลายาวนาน แต่ในชีวิตประจำวันก็ยังพบประเด็นที่เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ จากสังคมในเรื่องของการละเมิดและการคุ้มครองสิทธิเด็กอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นจากคนในแวดวงการศึกษาเอง หรือจากบุคคลอื่นๆในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงต่อเด็กในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น การลงโทษของครูในลักษณะที่รุนแรงต่อเด็กนักเรียน ทั้งการลงโทษทางร่างกายและการใช้วาจา รวมถึงการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศต่อเด็กนักเรียนในสถานศึกษา โดยบุคลากรทางการศึกษาและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2557) และเฉกเช่นเดียวกับข้อมูลของข้อมูลจากวงสัมมนาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและด้อยโอกาส สถานิติบัญญัติแห่งชาติ พบว่าสถิติความรุนแรงต่อเด็กและสตรีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆ ปี

โดยในปี 2558 เกือบสถิติความรุนแรงกว่า 30,000กว่าราย เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ซึ่งมีจำนวนประมาณ 28,000 คน (กรุงเทพมหานคร, 2558)

จากข้อมูลพบว่าสถานการณ์การละเมิดสิทธิเด็กมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในทุกปี และเริ่มมีการขยายวงกว้างเข้าไปสู่ในสถานศึกษา ทั้งที่เรื่องดังกล่าว มีกฎหมาย บทบัญญัติ ข้อระเบียบที่แน่ชัดอยู่แล้ว อาทิเช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ระเบียบว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ.2543 ฯลฯ แต่ถึงกระนั้นจากการรายงานจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน องค์การยูนิเซฟ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ก็ยังรายงานว่ามีปัญหาดังกล่าวยังมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจึงเกิดคำถามว่าการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร สถานศึกษาในฐานะเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุดมีการดำเนินงานอย่างไร บุคลากรทางการศึกษาในระดับปฏิบัติการมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติอย่างเพียงพอหรือไม่ การเรียนการสอนมีการส่งเสริมให้ความรู้ความตระหนักในสิทธิเด็กหรือไม่ หลักสูตรมีการกำหนดหรือเป้าประสงค์ไว้อย่างไร กิจกรรมการเรียนการสอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออก แสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กหรือไม่ และสิ่งที่สำคัญคือครูมีทัศนคติต่อเรื่องสิทธิเด็กเป็นอย่างไร

จากปัญหาการดังกล่าวในข้างต้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาในประเทศไทยว่ามีการดำเนินการในลักษณะอย่างไร ซึ่งสอดคล้องรายงานจากยูนิเซฟที่แสดงถึงความกังวลต่อโรงเรียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก ถึงมาตรการและการตระหนักที่ชัดเจน และการให้ความสำคัญต่อสิทธิเด็กในโรงเรียน (UNICEF EAPRO, 2012) ซึ่งกระบวนการบริหารหลักสิ่งหนึ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นคือการบริหารวิชาการในสถานศึกษา จนเป็นประเด็นตั้งคำถามว่าสิทธิมนุษยชนได้อยู่ในระบบการสอนตามโรงเรียนของไทยแล้วหรือยัง หรือถ้าเข้าไปในหลักสูตรแล้ว มีความก้าวหน้าไปมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อต้องเผชิญความท้าทายของบริบทสังคมแบบไทยๆ (วัชรฤทธิ์ บุญธินันท์, 2560) ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เรื้อรังและดูเหมือนยังทำไม่เสร็จ อาทิปัญหาการไม่รู้สิทธิของตนเอง กล่าวคือ เด็กไม่รู้ว่ามีสิทธิของตนเองคืออะไร มีขอบเขตแค่ไหน อะไรสามารถทำได้-ไม่ได้ ในขณะที่ครูยังขาดการตระหนักถึงสิทธิที่เด็กพึงมีรวมถึงการปฏิบัติต่อเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับกับ โธมัส ดาวิน ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ที่แสดงถึงความกังวลต่อการไม่รู้สิทธิตนเองของเด็ก และความเชื่อเรื่องการลงโทษเด็กที่ถูกมองว่าการลงโทษทางกายแก่เด็กเป็นสิ่งจำเป็น และไม่เห็นจะเป็นอะไร ในขณะที่เด็กเองก็รับรู้ว่าการกระทำเช่นนี้เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ (ปิยชีไทย, 2560) และศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2559) ที่ให้ความเห็นว่า การรับรู้และเข้าใจในเรื่องสิทธิเด็กเป็นเรื่องที่ไม่ควรนิ่งเฉย ผู้ใหญ่ทุกคนควรหันมาตระหนัก และให้ความสำคัญอย่างจริงจัง (ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2559) นอกจากปัญหาการที่เด็กไม่รู้สิทธิของตนเอง ปัญหาความตระหนักในสิทธิของเด็กและการ

ปฏิบัติต่อเด็กของครูแล้วนั้น การมีส่วนร่วมก็ยังเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่ปัจจุบันยังพบว่า เด็กยังขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การทำกิจกรรม หรือการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อตนเองโดยตรง ดังเห็นได้จาก วัลลภ ดังคณานุรักษ์ (2560) ที่ให้ความเห็นว่า ปัญหาของไทยคือ ไม่ได้ให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดหรือตัดสินใจทำมากนัก ไม่ค่อยกล้าคิด ไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่ผู้ใหญ่ทำ (ปีปีซี ประเทศไทย, 2560) และสอดคล้องกับ วีรวรรณ มอสบี (2560) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่เป็นอยู่ตอนนี้คือการขาดให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตตัวเอง ผู้ใหญ่ตัดสินใจเลือกให้เด็กทั้งหมดโดยไม่ได้ชี้แจงผลดีผลเสียและให้เด็กเลือก (ปีปีซี ประเทศไทย, 2560) และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ทักษะคิดของครูต่อสิทธิเด็ก ซึ่งครูในฐานะมีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนเรื่องสิทธิเด็กให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ต้องมีทัศนคติและจิตสำนึกในเรื่องสิทธิเด็กในเชิงบวก ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 ที่มีการเน้นย้ำในเรื่องของการส่งเสริมทัศนคติ จิตสำนึกในสิทธิเด็กของครู และสอดคล้องกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2557) ที่ให้ความเห็นว่า จะต้องสร้างความตระหนักเสริมสร้างทัศนคติในสิทธิเด็กให้เกิดขึ้นกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ซึ่งโจทย์สำคัญถึงกระบวนการจัดการในโรงเรียนที่จะต้องมีการจัดการปัญหาเรื่องนี้อย่างจริงจัง ไม่ใช่เพียงการดำเนินตามกฎกติกาตามกฎหมายที่จะต้องให้ความเป็นธรรมและปกป้องผู้ถูกรักษา แต่รวมถึงการสร้างค่านิยมในการเคารพสิทธิ ทำให้เด็กและผู้ใหญ่เป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ความเท่าเทียม และหน้าที่ของครู โดยครูต้องไม่ปล่อยให้เรื่องนี้ซุกใต้พรมอีกต่อไป ครูมีหน้าที่ในการถักทอตัวเครื่องสังคมในโรงเรียน ครูต้องเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมใหม่ในโรงเรียน (อรรถพล อนันตวรสกุล, 2561)

เมื่อกลับมาพิจารณาถึงหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาและจากข้อมูลพบว่าสิ่งหนึ่งในภารกิจของสถานศึกษาในการส่งเสริมผลักดันเรื่องสิทธิเด็กและแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น คือการส่งเสริมให้ความรู้และความตระหนักในสิทธิเด็กแก่ครูและนักเรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างเด็กและครู กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของครูในการปฏิบัติต่อเด็ก และส่งเสริมเจตคติเชิงบวกต่อเรื่องสิทธิเด็ก ซึ่งหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนคือต้องทำให้เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องปกติและเป็นธรรมชาติของทุกคนในโรงเรียน การใช้ชีวิตหนึ่งวันในโรงเรียนร้อยละ 80 ครูและนักเรียนใช้ชีวิตอยู่ในห้องเรียน อยู่ในการจัดการเรียนการสอน และปฏิสัมพันธ์กันอย่างเป็นกิจวัตร ดังนั้นการผลักดันให้สิทธิเด็กเป็นเรื่องธรรมดาโดยสามัญ เป็นเรื่องที่คุ้นชิน คือการผลักดันให้ลงไปสู่ห้องเรียน ลงไปสู่หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ซึ่งการจะปฏิบัติให้ภารกิจส่งเสริมผลักดันเรื่องสิทธิเด็กในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องอาศัยงานหลักของสถานศึกษาในขับเคลื่อนนั้นคือการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักและสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหลาย

ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ส่วนงานอื่นๆถือว่าเป็นงานสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ (ยามีละห์ เจ๊ะซอ, 2560) และนอกจากนี้การบริหารงานวิชาการยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ถ้ามองในด้านกระบวนการดำเนินงานแล้ว คือกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 อ้างถึงใน วันเพ็ญ มีชัย, 2554)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่มีประสิทธิภาพนั้นนอกจากจะช่วยลดปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแล้วนั้น ยังเป็นการวางรากฐานทางด้านสิทธิเด็กให้เกิดขึ้นระบบในโรงเรียนซึ่งจะทำให้ครู นักเรียน เข้าใจมีความรู้ความตระหนัก และปฏิบัติต่อกันอย่างเคารพในสิทธิของกันและกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง ก่อให้เกิดความเสมอภาค เท่าเทียม เป็นธรรม ความมีส่วนร่วม มีทัศนคติที่ดีต่อสิทธิที่ตนพึงมี ไม่ก้าวล่วงหรือละเมิดในสิทธิผู้อื่น และเป็นการถักทอส่งต่อให้สอดคล้องกับการเติบโตในการใช้ชีวิตในสังคม ในการให้ความสำคัญในสิทธิเด็กและขยายผลต่อไปยังสิทธิมนุษยชน ซึ่งถ้าทุกคนในสังคมมีรากฐานความรู้ ความคิด ทัศนคติที่ดีต่อเรื่องดังกล่าวจะทำให้สังคมน่าอยู่ เป็นสังคมแห่งความเคารพซึ่งกันและกัน และลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อย้อนกลับมาพิจารณาช่วงอายุเด็กที่อยู่ในวัยเรียนกับแนวโน้มในการถูกละเมิดสิทธิ พบว่าจากรายงานการดำเนินงานคุ้มครองสิทธิเด็ก ของมูลนิธิพิทักษ์สิทธิเด็ก ประจำปี 2558 และ 2559 พบว่า ช่วงอายุที่เด็กถูกละเมิดสิทธิมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในช่วงอายุ 12-15 ปี หรือในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และช่วงอายุ 15-18 ปี หรือในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิมากที่สุดเป็นอันดับ 3 เมื่อเทียบสัดส่วนเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิตามระดับการศึกษา ระหว่างระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษา พบว่า ในปี 2558 และ 2559 เด็กที่ถูกละเมิดร้อยละ 65.6 อยู่ในระดับมัธยมศึกษา

โรมัส ดาวิน ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวว่า การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็ก เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่สุดในเวลานี้ เพราะชีวิตของเด็กหลายล้านคนทั่วโลกกำลังตกอยู่ในความเสี่ยงเนื่องจากสงคราม ความขัดแย้ง ความยากจน และเราต้องเร่งทำงานเพื่อเข้าถึงเด็กที่ขาดโอกาสมากที่สุด มิฉะนั้น เราจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่แย่งในด้านความตักต้ำ ความไม่เท่าเทียมและความไม่มั่นคง (ประชาไท, 2559) เมื่อมองพิจารณากลับมาถึงสถานการณ์ของเด็กที่ขาดโอกาส เด็กยากจนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งถือว่าเป็นช่วงวัยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการถูกละเมิดสิทธิ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลพบว่า มีเด็กอยู่จำนวนทั้งสิ้น 236,002 คน

มีเด็กที่อยู่ในกลุ่มนักเรียนด้อยโอกาส (เด็กยากจน เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กทำงานรับผิดชอบตนเองและครอบครัว เด็กขายแรงงาน ฯลฯ) จำนวนทั้งสิ้น 27,397 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) เมื่อแยกกลุ่มนักเรียนด้อยโอกาสออกตามเขตพื้นที่พบว่าเขตพื้นที่ที่มีนักเรียนด้อยโอกาสอยู่หนาแน่นหรือคิดเป็นร้อยละ 57.3 อยู่ในเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร

สถานศึกษาอาจถือได้ว่าเป็น “บ้านหลังที่สอง” ของเด็กมาตั้งแต่อดีตตามหลัก “บวร” และเป็นภาคประชาสังคมที่มีบทบาทสำคัญ เป็นสถาบันที่ใกล้ชิดและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนมาตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน งานสำคัญประการหนึ่งของสถานศึกษา คือการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการมีซึ่งสถานศึกษา ดังนั้นบทบาทหนึ่งซึ่งงานบริหารงานวิชาการพึงกระทำคือ บทบาทในการให้ความรู้ และเป็นแหล่งอนุบาลบ่มเพาะความตระหนักและความเข้าใจในสิทธิเด็กให้แก่เด็กและเยาวชนรวมถึงการมีหน้าที่ในการพิทักษ์คุ้มครองส่งเสริมสิทธิเด็กให้เกิดประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งจะเป็นหลักประกันให้เด็กและเยาวชนทุกคนในการรับรู้และเข้าใจเรื่องสิทธิของตนและการได้รับการส่งเสริมคุ้มครองอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งถ้าการบริหารวิชาการอันเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษา มีการบริหารวิชาการที่สอดคล้องในแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพแล้วนั้น จะส่งเสริมให้สถานศึกษานอกจากเป็นองค์กรในการให้ความรู้และพัฒนาเด็กแล้ว ยังเป็นองค์กรที่ให้ความคุ้มครอง เป็นสถานที่เด็กอยู่แล้วรู้สึกปลอดภัย เกิดความสบายใจ มีความรักความอบอุ่นให้กับเด็ก และช่วยในการเติมเต็มความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สร้างสังคมให้น่าอยู่ สร้างรอยแห่งมิตรภาพ และรอยยิ้มให้เกิดขึ้นในจิตใจของเด็กๆ นับว่าเป็นพัฒนาการที่ก้าวกระโดดในมิติใหม่แห่งวงการการศึกษาไทย

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงบทบาทของการบริหารวิชาการในการเป็นฟันเฟืองสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนในเรื่องสิทธิเด็ก จึงสนใจและมีความต้องการศึกษาและสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อนำข้อมูลใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในสิทธิเด็ก และเป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการกำหนดนโยบายเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นอย่างไร

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นอย่างไร

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการบริหารวิชาการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยศึกษาในส่วนของสิทธิเด็กในสถานศึกษา ใน 3 สิทธิ ได้แก่ สิทธิการพัฒนา (Right to Development) สิทธิการมีส่วนร่วม (Right to Participation) และสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection)

2. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะสิทธิเด็กในบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเท่านั้น

3. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

นิยามศัพท์

1. การบริหารวิชาการ หมายถึง วิธีการหรือเทคนิคในการดำเนินการของสถานศึกษา ใน 3 เรื่อง 1) หลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล

1.1 หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร และ 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.1.1 การเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

1.1.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

1.2 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมนุม ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.2.1 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

1.2.2 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

1.3 การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.3.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

1.3.2 การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

2. สิทธิเด็กในสถานศึกษา หมายถึง สิทธิที่เด็กในสถานศึกษาพึงรู้ ตระหนัก และได้รับใน 3 ด้าน คือ 1) สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) 3) สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation)

3. สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) หมายถึง การได้รับสิทธิในการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เช่น การได้รับการศึกษา การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่น การพักผ่อน การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

4. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) หมายถึง การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายต่อร่างกายและจิตใจ การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

5. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation) หมายถึง การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเตรียมพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับภาระของสังคม

6. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก หมายถึง อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543

7. เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส และศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

8. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หมายถึง โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกำกับติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีจำนวน 67 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

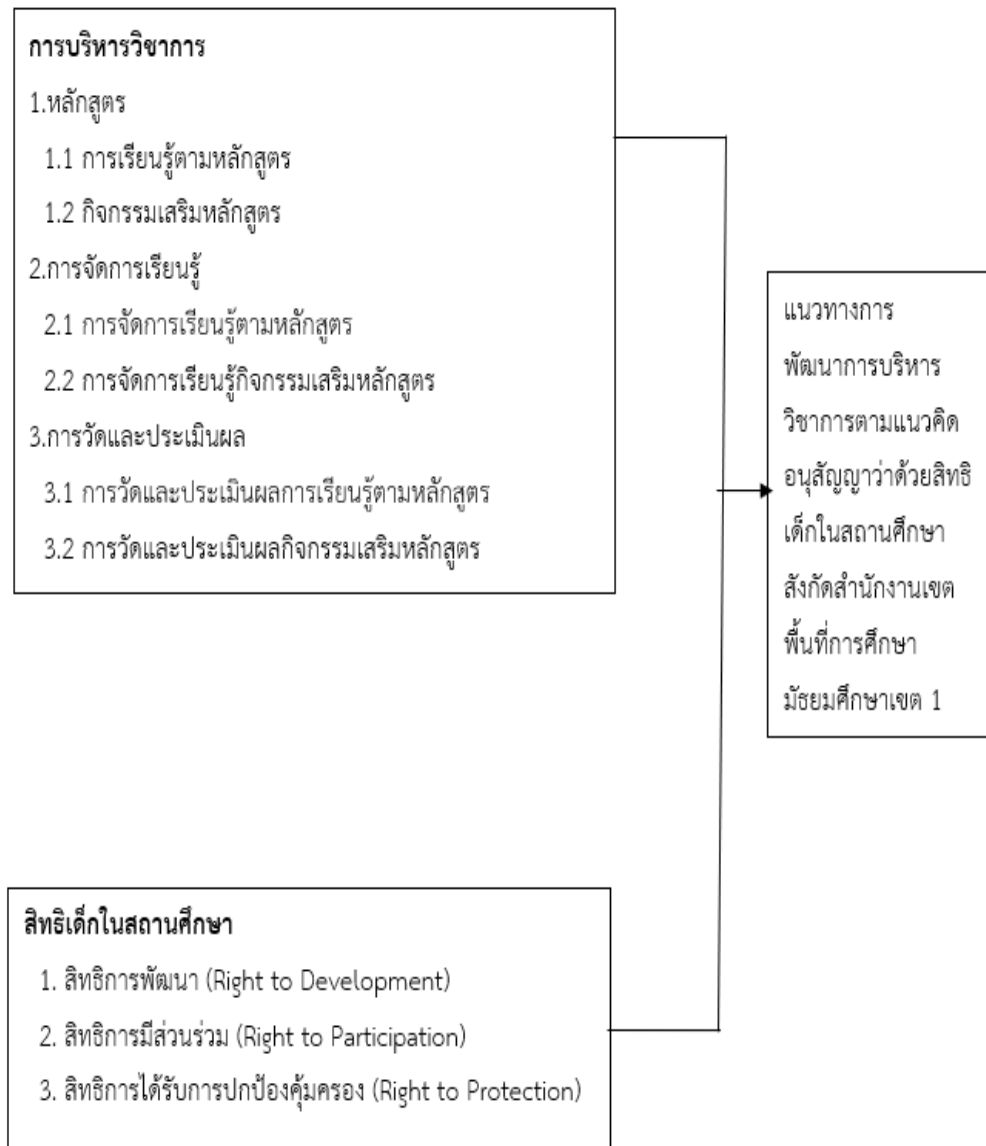
1. นักเรียนได้รับรู้ เข้าใจ เห็นคุณค่า และตระหนักซึ่งสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่พึงมีในสถานศึกษา ก่อให้เกิดนิสัยการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน และเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสงบสุข

2. ครูจัดการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรเพื่อผลักดันให้สิทธิเด็กในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติเชิงบวกในสิทธิเด็กต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมวิชาชีพและสามารถประยุกต์ใช้ในการอยู่ร่วมกับนักเรียนได้อย่างมีความสุข

3. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก การวัดและประเมินผล กำกับติดตาม ตรวจสอบการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ ขยายผลต่อการวางฐานระบบสิทธิมนุษยชนในระบบการศึกษา

4. ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายในการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระสำคัญทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยผู้วิจัยกำหนดสาระสำคัญประกอบด้วยเนื้อหาเรียงตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สิทธิเด็กในสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายของสิทธิเด็ก
- 1.2 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
- 1.3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กในสถานศึกษา
- 1.4 แนวทางการจัดการศึกษาบนฐานสิทธิเด็ก โครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก
 - 1.4.1 โรงเรียนเพื่อนเด็ก
 - 1.4.2 โรงเรียนเพื่อนเด็กในต่างประเทศ
 - 1.4.3 โรงเรียนเพื่อนเด็กในประเทศไทย
 - 1.4.4 คุณลักษณะของโรงเรียนเพื่อนเด็ก
- 1.5 สถานการณ์การคุ้มครองสิทธิเด็ก
 - 1.5.1 รายงานสถานการณ์ระบบการคุ้มครองสิทธิเด็กของกลุ่ม 6 ประเทศ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - 1.5.2 รายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย
 - 1.5.3 ผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อเด็ก
 - 1.5.4 สิทธิเด็กในภาพถ่ายและเคลื่อนไหว
 - 1.5.5 โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก
 - 1.5.6 โครงการปรับปรุงหลักสูตรการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก (หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในบริบทสิทธิและหน้าที่)

ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการ

- 2.1 ความหมายของการบริหาร
- 2.2 ความหมายของของการบริหารสถานศึกษา
- 2.3 ขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษา

- 2.4 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 2.5 ความสำคัญของงานวิชาการ
- 2.6 หลักสูตร
 - 2.6.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 2.6.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 2.6.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 2.6.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.7 การจัดการเรียนรู้
 - 2.7.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 2.7.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
- 2.8 การวัดและประเมินผล
 - 2.8.1 ความหมายของการวัด
 - 2.8.2 ความหมายของการประเมิน
 - 2.8.3 วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล
 - 2.8.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สิทธิเด็กในสถานศึกษา

1.1 ความหมายของสิทธิเด็ก

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) กล่าวว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม

วีระ สมบูรณ์ (2545) กล่าวว่า สิทธิ (Right) หมายถึง สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่คนผู้นั้นพึงมีพึงได้อย่างถูกต้อง คนอื่นต้องยอมรับจะขัดขวางหรือลิดรอนไม่ได้

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554) กล่าวว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจที่จะกระทำการใดๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 บัญญัติว่า เด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะ

สิทธิเด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส มีอำนาจอันชอบธรรมที่จะกระทำการใดๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับการรับรองคุ้มครองจากกฎหมาย (มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์, 2561)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สิทธิเด็ก หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่พึงมีในการกระทำใดๆ อย่างอิสระ ของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส โดยได้รับการคุ้มครองจากกฎหมาย สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส และศึกษาอยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น

1.2 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เริ่มต้นมาจากการคำนึงถึงหลักสำคัญ 5 ประการ คือ สิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สำหรับเรื่องสวัสดิภาพและการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิเด็กที่กำหนดไว้ในปฏิญญาเจนีวา ใน ค.ศ. 1923 โดยสหภาพกองทุนหน่วยเหลือเด็กระหว่างประเทศ เป็นความพยายามครั้งแรกที่จะรวบรวมเงื่อนไขต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิเด็กไว้ภายใต้เอกสารฉบับเดียวกัน และได้มีการเพิ่มเติมไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเมื่อปี ค.ศ 1948 ซึ่งได้กลายมาเป็นพื้นฐานของข้อความทั้ง 10 ข้อ ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งสมาชิกรัฐสภาสหประชาชาติได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ ในวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ.1959 ความจำเป็นต้องมีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นส่วนสำคัญของสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นสิทธิที่กำหนดไว้ภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2491 และกติกาสากลต่างๆรวมทั้งเอกสารอื่นๆ ที่มีผลบังคับทางกฎหมายเพื่อก่อให้เกิดการเสริมสร้างและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง ในฐานะที่เป็นมนุษย์ เด็กต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองดูแล และไม่ได้รับการพัฒนาตามสิทธิที่พึงได้รับ ดังนั้นการพิทักษ์สิทธิเด็กจึงต้องอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายที่กำหนดแน่นอนเป็นที่ยอมรับและเท่าเทียมกัน คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติจึงได้เริ่มจัดทำร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในปี พ.ศ.2522 และเสร็จสิ้นในปี พ.ศ. 2532 ซึ่งเป็นปีที่มีความสำคัญมากสำหรับเด็กเพราะเป็นวาระครบรอบ 30 ปี ของปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และครบรอบ 10 ปี ของเด็กสากล และมีผลบังคับใช้ในปี 2533 (สิริมาหมอนไทม, 2554)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้สรุปสาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติว่า อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 54 ข้อ ว่า ด้วยเรื่องของความหมายของคำว่าเด็ก หลักการทั่วไปและเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิต่างๆ ที่เด็กพึงได้รับ หลักเกณฑ์และแบบพิธีซึ่งประเทศที่ให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาต้องปฏิบัติตามและกลไกของอนุสัญญา ซึ่งกำหนดวิธีการสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามอนุสัญญาและกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการบังคับใช้ สาระสำคัญในแต่ละส่วนดังนี้ ความหมายของ “เด็ก” ตามอนุสัญญาว่าด้วย

สิทธิเด็ก “เด็ก” หมายถึง มนุษย์ทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่กฎหมายของประเทศจะกำหนดอายุการเป็นผู้ใหญ่ไว้เป็นอย่างอื่น

หลักการพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. การไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) โดยจะให้ความสำคัญ แก่เด็กทุกคนเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก

2. คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก

3. การมีชีวิต การอยู่รอด และการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม

4. การรับฟังความคิดเห็นของเด็กและการให้ความสำคัญกับความคตินั้น

สิทธิที่เด็กพึงได้รับ ได้แก่ 1) สิทธิที่จะมีชื่อและสัญชาติ 2) สิทธิที่จะมีครอบครัว 3) สิทธิที่จะได้รับการดูแลทางสุขภาพและโภชนาการ 4) สิทธิที่จะได้รับการศึกษา 5) สิทธิที่จะพักผ่อน เล่น และทำกิจกรรมทางศิลปะ และวัฒนธรรม 6) สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากการกระทำทารุณ การเอาเปรียบและเลือกปฏิบัติ 7) สิทธิที่จะแสดงความคิดและทัศนคติของตน 8) สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม 9) สิทธิที่จะได้รับการดูแลและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ 10) สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองและความเป็นส่วนตัว

สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับนั้น จัดแบ่งได้ 4 กลุ่ม คือ

1. สิทธิการมีชีวิตอยู่รอด (Right to Survival) ซึ่งครอบคลุม ความต้องการจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต หรือปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค รวมทั้งความรักความเอาใจใส่จาก ครอบครัวและสังคม

2. สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) หมายถึง การได้รับ โอกาสในการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ เช่น สิทธิในการรับศึกษา การเล่น การพักผ่อน กิจกรรมทางวัฒนธรรม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การมีอิสระในการคิด มโนธรรม และการนับถือศาสนา การพัฒนาบุคลิกภาพ ทั้งทางสังคม จิตใจและสุขภาพร่างกาย

3. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) หมายถึง การได้รับการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ การล่วงละเมิด การทำร้าย การถูกกลั่นแกล้ง รั้งแก การถูกทอดทิ้ง ละเลย การลักพาตัว การใช้ แรงงานเด็ก ความยุติธรรม และการหาประโยชน์ต่างๆ เช่น การหาผลประโยชน์ทางเพศ

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation) หมายถึง การให้ เด็กได้รับบทบาทที่สำคัญในชุมชน มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่อง ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ในสังคม และในการเตรียมตัวที่จะรับภาระของสังคมเมื่อเติบโตขึ้น

ทั้งนี้มาตรการ และการคุ้มครองเด็กในแต่ละด้าน ไม่ได้แยกจากกันโดย เต็มขาด ส่วนใหญ่จะมีจุดมุ่งหมายในการคุ้มครองเด็กมากกว่า 1 ด้านและ ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น การคุ้มครอง

เด็กในด้านต่างๆ นอกจากเพื่อปกป้อง กันเด็กจากอันตรายแล้ว ยังส่งเสริมการพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะด้าน การศึกษาด้วย เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและพัฒนาการของเด็ก เป็นต้น

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ (2550) ได้กล่าวถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยสรุปสาระสำคัญของข้อกำหนดแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อ 1 ความหมายของเด็ก เด็กหมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น

ข้อ 2 การไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) สิทธิทุกอย่างใช้ได้กับเด็กทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้น เป็นพันธะของรัฐที่จะต้องคุ้มครองเด็กจาก การเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าในรูปแบบใด และดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริม สิทธิของเด็ก

ข้อ 3 ประโยชน์สูงสุดของเด็ก (Best interests of the child) การกระทำใดที่เกี่ยวกับเด็ก ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก รัฐจะให้ การดูแลอย่างเพียงพอแก่เด็ก เมื่อบิดามารดาหรือผู้อื่นที่ได้รับมอบหมายให้มี ความรับผิดชอบไม่สามารถทำดังนั้นได้

ข้อ 4 การใช้สิทธิ รัฐต้องทำทุกอย่างที่สามารถทำได้ เพื่อให้เป็นไปตามสิทธิที่ระบุไว้ในอนุสัญญา

ข้อ 5 การแนะแนวทางของบิดามารดาและความสามารถของเด็กที่กำลังพัฒนา รัฐต้องเคารพสิทธิและความรับผิดชอบหน้าที่ของครอบครัว และครอบครัวขยายที่จะให้การแนะแนวแก่เด็กที่เหมาะสมต่อความสามารถที่กำลังพัฒนาของเด็ก

ข้อ 6 การอยู่รอดและการพัฒนา เด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวในการมีชีวิต รัฐมีพันธะที่จะประกันว่าเด็กได้อยู่รอดและพัฒนา

ข้อ 7 ชื่อและสัญชาติ (Name and nationality) เด็กมีสิทธิที่จะมีชื่อตั้งแต่เกิดและมีสิทธิได้สัญชาติและรู้จักและได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาเท่าที่เป็นไปได้

ข้อ 8 การรักษาเอกลักษณ์ (Preservation of identity) รัฐมีข้อผูกพันที่จะคุ้มครองและถ้าจำเป็นต้องกำหนดการยอมรับนับถือขั้นพื้นฐานต่อเอกลักษณ์ของเด็ก รวมถึงสัญชาติ ชื่อ และความสัมพันธ์กับครอบครัว

ข้อ 9 การแยกจากครอบครัว (Separation from parent) เด็กมีสิทธิที่จะอยู่กับบิดามารดา นอกจากจะไม่ใช่ไปเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก เด็กยังมีสิทธิที่จะดำรงการติดต่อกับบิดามารดา ทั้งสองคนถ้าต้องแยกจากคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคน

ข้อ 10 การกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่กับครอบครัว (Family reunification) เด็กและบิดามารดามีสิทธิที่จะออกจากประเทศใดประเทศหนึ่งและกลับเข้าประเทศของตนโดยมีเจตน์จำนงเพื่อกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่หรือเพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา

ข้อ 11 การย้ายเด็กที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและการนำเด็กไปต่างประเทศแล้วไม่กลับ รัฐมีพันธะที่จะป้องกันและแก้ไขการลักพาตัวเด็ก หรือการกักกันตัวเด็กไว้ต่างประเทศ โดยบิดามารดาคนใดคนหนึ่งหรือบุคคลที่สาม

ข้อ 12 ความคิดเห็นของเด็ก เด็กมีสิทธิได้ออกความคิดเห็นของตนเองอย่างเสรีและความคิดเห็นนั้นได้รับการพิจารณาในทุกๆ เรื่อง หรือ กระบวนการในทุกๆ เรื่อง หรือกระบวนการที่มีผลกระทบต่อเด็ก

ข้อ 13 เสรีภาพในการแสดงออก เด็กมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็น ได้รับข้อมูล บอกความคิด หรือข้อมูล โดยไม่มีพรมแดนขัดกัน

ข้อ 14 เสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา รัฐจะเคารพ ต่อสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา ขึ้นอยู่กับการแนะนำที่เหมาะสมจากบิดามารดา

ข้อ 15 เสรีภาพในการคบค้าสมาคม เด็กมีสิทธิที่จะพบกับผู้อื่นและ เข้าร่วมหรือจัดตั้งสมาคมใดๆ

ข้อ 16 การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว เด็กมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง จากการแทรกแซงเรื่องส่วนตัว ครอบครัว บ้านและจดหมายติดต่อสื่อสาร และจากการถูกฟ้องร้องหรือกล่าวร้าย

ข้อ 17 ได้รับข่าวสารที่ถูกต้อง รัฐจะให้ความมั่นใจว่า เด็กได้รับข่าวสาร และเอกสารจากแหล่งต่างๆ และจะส่งเสริมสื่อมวลชนให้เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ที่จะให้ประโยชน์ทางสังคมและวัฒนธรรมแก่เด็ก และดำเนินการ ปกป้องเด็กจากข้อมูล ข่าวสารและเอกสารที่เป็นภัยต่อเด็ก

ข้อ 18 ความรับผิดชอบของบิดามารดา บิดามารดามีความรับผิดชอบ ร่วมกันในการเลี้ยงดูเด็ก รัฐจะสนับสนุนบิดามารดาในเรื่องนี้ รัฐจะให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่บิดามารดาในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

ข้อ 19 การคุ้มครองจากการกลั่นแกล้งหรือการกระทำที่ละเลย รัฐจะคุ้มครองเด็กจากการปฏิบัติที่ไม่ดีจากบิดามารดาหรือบุคคลอื่นที่ รับผิดชอบในการดูแลเด็ก และจัดตั้งโครงการทางสังคมที่เหมาะสม เพื่อป้องกัน เด็กมิให้ถูกกลั่นแกล้งและการปฏิบัติต่อผู้ตกเป็นเหยื่อ

ข้อ 20 การคุ้มครองเด็กที่ไม่มีครอบครัว รัฐมีพันธะให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษแก่เด็กที่ถูกพรากจากสภาพ ครอบครัวและให้ความมั่นใจว่ามีการดูแลเชิงครอบครัวที่เป็นทางเลือกอย่างเหมาะสมหรือการนำไปเลี้ยงดูในสถานสงเคราะห์ โดยคำนึงถึงภูมิหลัง ทางวัฒนธรรมของเด็กด้วย

ข้อ 21 การรับเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ในประเทศที่มีการยอมรับหรืออนุญาตให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จะต้องดูว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กและต้องได้รับการอนุมัติ จากหน่วยงานที่มีอำนาจและให้เด็กได้รับการคุ้มครอง

ข้อ 22 เด็กผู้ลี้ภัย เด็กผู้ลี้ภัยหรือ เด็กที่ร้องขอสถานะเป็นผู้ลี้ภัย จะได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ เป็นพันธะของรัฐที่จะร่วมมือกับองค์การที่มีอำนาจ ที่จะให้การคุ้มครอง และช่วยเหลือ

ข้อ 23 เด็กพิการ เด็กพิการมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ การศึกษาและการฝึกอบรมที่จะช่วยให้มีชีวิตที่ดีและใช้ชีวิตอย่างเต็มที่และสามารถพึ่งตนเองได้ตามสมควรเข้ากับสังคมได้

ข้อ 24 สุขภาพและบริการสาธารณสุข เด็กมีสิทธิได้รับการดูแลทางแพทย์และอนามัยอย่างดีที่สุดที่จะหาได้ รัฐจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการให้บริการสาธารณสุขมูลฐานและการป้องกัน ความรู้ด้านสาธารณสุข และลดอัตราการตายของทารก รัฐจะส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับนานาชาติในเรื่องนี้ และดูแลว่าไม่มีเด็กคนใดมิได้รับ บริการสาธารณสุขที่ได้ผล

ข้อ 25 การทบทวนการให้เด็กอยู่ในความดูแล เด็กที่รัฐมอบให้อยู่ใน ความดูแลของผู้อื่น ด้วยเหตุผลเพื่อให้ได้รับการเลี้ยงดู คุ้มครอง หรือการปฏิบัติ ต่อ มีสิทธิได้รับการทบทวนการดูแลนั้นเป็นประจำ

ข้อ 26 สวัสดิการสังคม เด็กมีสิทธิได้รับประโยชน์จากการบริการทางสังคม รวมทั้งการประกันสังคม

ข้อ 27 มาตรฐานความเป็นอยู่ เด็กทุกคนมีสิทธิมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีพอสำหรับการพัฒนาด้านร่างกาย สมอง จิตใจ ศิลธรรม และสังคม บิดามารดามีความรับผิดชอบเบื้องต้นในการให้ความมั่นใจว่าเด็กมีมาตรฐาน ความเป็นอยู่ที่ดีพอ หน้าที่ของรัฐคือให้แน่ใจว่าเป็นไปตามความรับผิดชอบนี้ ความรับผิดชอบของรัฐอาจรวมถึงการช่วยเหลือด้านวัสดุสิ่งของแก่บิดามารดาและเด็ก

ข้อ 28 การศึกษา เด็กมีสิทธิได้รับการศึกษาและหน้าที่ของรัฐคือให้แน่ใจว่าการศึกษาระดับประถมเป็นการศึกษาแบบให้เปล่าและภาคบังคับ ส่งเสริมให้มีการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่างๆ ที่เด็กทุกคนสามารถรับได้ และการศึกษาขั้นสูงกว่านั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล วินัยในโรงเรียนจะสอดคล้องกับสิทธิและความภาคภูมิใจของเด็ก รัฐจะร่วมมือกับนานาชาติเพื่อดำเนินการตามสิทธินี้

ข้อ 29 จุดมุ่งหมายของการศึกษา การศึกษาจะมุ่งไปที่การพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กอย่างเต็มที่ให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคนการศึกษาจะเตรียมเด็ก เพื่อชีวิตการเป็นผู้ใหญ่ในสังคมเสรีและสอนให้เด็กรู้จักเคารพพ่อแม่ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และค่านิยมของเขาและภูมิหลังทางวัฒนธรรม ค่านิยมของผู้อื่น

ข้อ 30 เด็กชนกลุ่มน้อย หรือชนพื้นเมือง เด็กในชุมชนของชนกลุ่มน้อยและชนพื้นเมือง มีสิทธิที่จะทำตาม วัฒนธรรมของตนเอง ปฏิบัติศาสนากิจ และใช้ภาษาของตนเอง

ข้อ 31 การพักผ่อนหย่อนใจ การเล่น และกิจกรรมทางวัฒนธรรม เด็กมีสิทธิที่จะพักผ่อนหย่อนใจ เล่น และเข้าร่วมกิจกรรม ทาง วัฒนธรรมและศิลปะ

ข้อ 32 แรงงานเด็ก เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากงานที่เสี่ยงต่อสุขภาพ การศึกษา และการพัฒนาของเด็ก รัฐจะกำหนดอายุขั้นต่ำสำหรับการว่าจ้างงาน และวาง กฎเกณฑ์ สภาพการทำงาน

ข้อ 33 การไต่สวนในทางที่ผิด เด็กมีสิทธิ ได้รับการคุ้มครองจากการไต่สวนเสียดสีและ สาระที่มีพิษต่อ จิตประสาทอื่นๆ และจากการเข้ามีส่วนร่วมในการผลิตหรือจำหน่าย

ข้อ 34 การถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศ รัฐจะคุ้มครองเด็กจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ ทางเพศ และการทำร้าย รวมทั้งการค้าประเวณี และในการแสดงลามกอนาจาร

ข้อ 35 การขาย การลักลอบส่งผ่าน และการลักพาตัว เป็นพันธะของรัฐ ที่จะทำทุก อย่างเพื่อป้องกันการขาย การลักลอบ ส่งผ่านและการลักพาตัวเด็ก

ข้อ 36 การถูกซื้อขายเอารัดเอาเปรียบในรูปแบบอื่นๆ เด็กมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง จากการถูกเอารัดเอาเปรียบทุกรูปแบบที่ จะเป็นผลเสียต่อสวัสดิภาพของเด็ก ที่ไม่ได้ระบุไว้ในมาตรา 32 33 34 และ 35

ข้อ 37 การทรมานและการถูกกักกันเสรีภาพจะไม่มีเด็กคนใดถูกทรมาน ถูกกระทำใน ลักษณะที่โหดร้าย ถูกลงโทษ ถูกจับโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกกักกันไม่ให้มีเสรีภาพ การลงโทษ ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มีโอกาสจะได้รับการปล่อยตัว ห้ามกำหนดให้เป็นการลงโทษ แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เด็กที่ถูกกักกันเสรีภาพจะถูกแยกจากผู้ใหญ่นอกจากจะพิจารณาเห็นว่า จะเป็นผลดีที่สุดสำหรับเด็กถ้าจะไม่แยกเด็กที่ถูกกักกันมีสิทธิที่จะขอความช่วยเหลือทางกฎหมายและ ความช่วยเหลืออื่น รวมทั้งการติดต่อกับครอบครัว

ข้อ 38 การขัดแย้งที่ใช้กำลังอาวุธ รัฐจะดำเนินมาตรการที่ทำให้ทั้งปวงที่จะประกันว่า เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จะไม่มีส่วนโดยตรงกับการเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ไม่มีการเกณฑ์บุคคลที่มีอายุ ต่ำกว่า 15 ปี เข้าประจำในกองทัพ รัฐจะให้ความมั่นใจว่าเด็กที่กระทบกระเทือนจากการใช้กำลังอาวุธ อย่างที่กำหนดไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ จะได้รับความคุ้มครอง

ข้อ 39 การดูแลฟื้นฟู รัฐมีพันธะที่จะให้ความมั่นใจว่าเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการ ขัดแย้งที่ต้องใช้กำลังอาวุธ การทรมาน การทอดทิ้งละเลย การปฏิบัติที่ไม่ดี หรือถูกเอารัดเอา เปรียบจะได้รับการดูแลอย่างดีให้ฟื้นตัวและเข้ากลับคืนสู่สังคม ได้อีก

ข้อ 40 การจัดการด้านความยุติธรรมทางศาลต่อผู้เยาว์ เด็กที่ขัดแย้งกับกฎหมายมี สิทธิได้รับการปฏิบัติต่อในทางที่ส่งเสริมความรู้สึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเอง โดยคำนึงถึงอายุ และมุ่งให้เด็กกลับสู่สังคมได้ในโอกาสต่อไป เด็กมีสิทธิได้ประกันตัวขั้นต้นรวมทั้งความช่วยเหลือทาง กฎหมายและอื่นๆเพื่อสู้คดีของตน การพิจารณาคดีในศาลและการให้อยู่ในความดูแลของสถาบันจะ พยายามหลีกเลี่ยงถ้าทำได้

ข้อ 41 การเคารพต่อมาตรฐานที่สูงกว่าในกรณีที่มาตราฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสิทธิเด็กสูงกว่าที่ระบุไว้ในอนุสัญญาสิทธิเด็ก ให้ใช้มาตรฐานที่สูงกว่านั้น

ข้อ 42 - ข้อ 54 การนำไปใช้และการบังคับใช้

1. พันธะของรัฐที่จะให้สิทธิที่ระบุไว้ในอนุสัญญานี้ ได้เป็นที่รับรู้กัน อย่างกว้างขวาง ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก

2. คณะกรรมการสิทธิเด็กประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญสิบคน ซึ่งจะ พิจารณารายงานที่รัฐภาคีจะเสนอหลังจากให้สัตยาบันแล้วสองปีและทุกๆ 5 ปี หลังจากนั้น อนุสัญญามีผลบังคับใช้และจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการ ขึ้น หลังจากมีประเทศให้สัตยาบันแล้ว 20 ประเทศ

3. รัฐภาคีจะทำรายงานเสนอให้เป็นที่ทราบทั่วกัน

4. คณะกรรมการอาจเสนอให้มีการศึกษาวิจัยเป็นพิเศษ ในประเทศ เฉพาะเกี่ยวกับสิทธิเด็กและอาจแจ้งให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องและสมาชิกทั่วไป ของสหประชาชาติทราบ

5. เพื่อให้เป็นการ “ส่งเสริมให้มีการใช้อุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เพื่อ กระตุ้นความร่วมมือระหว่างประเทศ” องค์การชำนาญพิเศษ เช่น องค์การ แรงงานระหว่างประเทศ องค์การอนามัยโลก องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ และองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ) จะเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการด้วยร่วมกับองค์กรอื่นใดที่มีอำนาจอื่นๆ รวมทั้งองค์กรเอกชนที่เข้าร่วมเป็นที่ปรึกษากับสหประชาชาติ และหน่วยงานของสหประชาชาติ เช่น สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัย ทั้งหมด นี้ อาจเสนอรายงาน ที่มีประโยชน์ต่อคณะกรรมการ และได้รับการร้องขอให้ ให้คำปรึกษา เพื่อให้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางที่สุด

สรุปได้ว่า อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นอนุสัญญาที่มีรากฐานมาจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้ริเริ่มจัดทำโดยคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ โดยอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กประกอบด้วยหลักพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ คือ

- 1) การไม่เลือกปฏิบัติ
- 2) คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก
- 3) การมีชีวิตอยู่รอด และการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม
- 4) การรับฟังและการให้ความสำคัญความคิดเห็นของเด็ก

สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มคือ

- 1) สิทธิการมีชีวิตอยู่รอด (Right to Survival)
- 2) สิทธิในการพัฒนา (Right to Development)
- 3) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection)
- 4) สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation)

อนุสัญญาประกอบด้วยข้อความ 54 ข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ว่าด้วยหลักการและเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิที่เด็กพึงได้รับ

ส่วนที่ 2 ว่าด้วยข้อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประเทศที่ลงนามตามอนุสัญญาต้องปฏิบัติตาม

ส่วนที่ 3 ว่าด้วยการนำไปใช้ กำกับ ดูแล ติดตาม และข้อกำหนดต่างๆ ในการบังคับใช้

ดังนั้นจากการศึกษาอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ สรุปได้ว่า สิทธิเด็กแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) สิทธิการมีชีวิตอยู่รอด (Right to Survival) 2) สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) 3) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) และ 4) สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation) แต่ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติที่มีความเกี่ยวข้องในขอบเขตบริบทของสถานศึกษาในสิทธิ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) และ 3) สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation)

1.3 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา พ.ศ. 2543

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 มีเจตนารมณ์ที่จะนำบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องในการพิทักษ์ คุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ซึ่งได้ระบุไว้ในกฎหมายฉบับต่างๆ อาทิเช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ตามที่ประเทศไทยได้ลงนามให้สัตยาบันไว้ในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งการลงนามดังกล่าวส่งผลให้ประเทศที่ให้สัตยาบันต้องนำหลักการมาสร้างกฎหมายภายในที่รองรับหรืออนุมัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติ (ชมพูนุช บุญลุ่ม, 2547)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้มีระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตามระเบียบดังกล่าว คำว่า เด็กและเยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สามปีจนถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่กระทำการใดๆ ต่อเด็กและเยาวชน โดยใช้ความรุนแรงหรือโดยขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี การจัดกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนทั้งทางกาย ทางเพศ และวาจา ให้สถานศึกษาใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อการพัฒนาและคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน ทุกกลุ่ม ในสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกในเรื่องสิทธิเด็กและ

เยาวชน การให้คำปรึกษาและร่วมแก้ปัญหาของเด็กโดยการประสานกับชุมชน หน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนอื่นๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมโดยถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ สถานศึกษาต้องส่งเสริมเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดกิจกรรมต่างๆ ต้องปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนโดยเสมอภาคด้วยความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน เพราะความแตกต่างในเรื่อง เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย สติปัญญา สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อและการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง และต้องส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ถึงสิทธิและเสรีภาพของตนโดยทั่วถึงกัน (สิริมา หมอนไหม, 2554)

โดยระเบียบดังกล่าวเป็นการกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติและการดำเนินการของสถานศึกษาในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน โดยมีเนื้อหาสาระจำนวน 21 ข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – 4 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียกชื่อระเบียบ การบังคับใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 5 กล่าวถึงคำจำกัดความที่ใช้ในระเบียบ

ข้อ 6 การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ต้องไม่ใช้ความรุนแรง ไม่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ศีลธรรมอันดี ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การจัดกิจกรรมต้องไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพ

ข้อ 7 ต้องไม่ละเมิดทางร่างกาย ทางเพศ วาจา ดูหมิ่น หยาดคาย หลอกหลวง หรือการกระทำที่บั่นทอนจิตใจของเด็ก

ข้อ 8 การลงโทษต้องไม่เป็นกระทำโดยการทรมาน ทารุณแก่ร่างกาย จิตใจ ประจาน หรือวิธีการอันไม่เหมาะสม

ข้อ 9 ให้ส่งเสริมเด็กในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดกิจกรรมต่างๆ และมีส่วนร่วมในการพิจารณาการลงโทษ

ข้อ 10 ต้องปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ 11 ต้องไม่จำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็น การเลือก การแสดงออก การมีส่วนร่วม

ข้อ 12 ห้ามแสวงหาประโยชน์จากเด็ก การทำกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงเพศ อายุ สุขภาพ สภาวะจิตใจ ความพร้อมของเด็ก

ข้อ 13 ให้สถานศึกษาใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อการพัฒนาการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้โดยโดยความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 14 สถานศึกษาต้องให้เสรีภาพ ส่งเสริมการเรียนการสอน ไม่คัดข้อเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างรับการศึกษาขั้นพื้นฐานออก หรือให้ออกจากสถานศึกษา เว้นแต่เด็กและเยาวชนจะกระทำผิดทางอาญา หรือจัดหาสถานศึกษาหรือกระบวนการทางการศึกษาที่เหมาะสมรองรับ

ข้อ 15 ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านโภชนาการ สาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ความปลอดภัย สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ข้อ 16 ให้บุคลากรทางการศึกษามีหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมป้องกันปัญหา ยาเสพติด การมีปัญหาด้านกฎหมาย ถูกแสวงหาประโยชน์ หรือถูกรุ้ทำละเมิดของเด็กและเยาวชน โดยเมื่อรู้เห็นการกระทำดังกล่าวมีหน้าที่แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้รับผิดชอบ และดำเนินการที่จำเป็นโดยเร็ว เช่นติดต่อกับผู้ปกครอง นำเด็กไปตรวจร่างกาย ดำเนินการสอบสวนร้องทุกข์ รวมทั้งช่วยเหลือตามที่จำเป็น

ข้อ 17 ให้บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการสอดส่องดูแลเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ห้ามส่งเสริมหรือแจกจ่ายสื่อ หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ทางเพศที่ไม่เหมาะสม

ข้อ 18 ให้บุคลากรทางการศึกษามีหน้าที่ในการอบรม พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตอย่างสมดุล ยั่งยืน แก่เด็ก ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 19 ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชน ฝึกฝนทักษะและพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาและร่วมแก้ปัญหาของเด็ก สร้างจิตสำนึกที่ดีในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน รวมถึงให้สถานศึกษาจัดให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ถึงสิทธิและเสรีภาพของตนโดยทั่วถึงกัน

ข้อ 20 ให้บุคลากรทางการศึกษาดำเนินการให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหาสิทธิเด็กด้วยความยุติธรรม ประสานกับชุมชน หน่วยงานรัฐ องค์กรอื่น ๆ ในการมีส่วนร่วมโดยถือประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) กล่าวว่า ระเบียบการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 เป็นระเบียบที่วางด้วยการดำเนินการเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของนักเรียนในสถานศึกษา โดยยึดหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน การไม่เลือกปฏิบัติและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สาระสำคัญที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ได้แก่ 1) ไม่ใช้ความรุนแรง ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี 2) การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนทั้งทางร่างกาย ทางเพศและวาจา 3) ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึกในเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชน 4) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้สิทธิและเสรีภาพของคนไทยทั่วถึง 5) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

เมื่อพิจารณาความจากเนื้อหาละเอียดๆ นักวิชาการและหน่วยงานต่างที่กล่าวข้างต้นนั้น ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ระเบียบการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 เป็นระเบียบที่มีเจตนารมณ์ในการนำบทบัญญัติของกฎหมายตามความในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในการพิทักษ์ปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยยึดหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชน การไม่เลือกปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีสาระสำคัญต่างๆที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการได้รับซึ่งสิทธิของเด็กในสถานศึกษา ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะสิทธิเด็กขั้นพื้นฐานในขอบเขตบริบทของสถานศึกษาในสิทธิ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) และ 3) สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation) ซึ่งผู้วิจัยจะหยิบยกนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

1.4 แนวทางการจัดการศึกษาบนฐานสิทธิเด็ก โครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก

1.4.1 โรงเรียนเพื่อนเด็ก

ในประเทศต่างๆทั่วโลกได้มีความพยายามที่จะจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง โดยมีการส่งเสริมด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และการอบรมครูเป็นแกนหลัก และมีโครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กในวัยเรียน สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี แม้ว่าการดำเนินงานจะประสบความสำเร็จ แต่ก็ยังไม่มีหลักประกันหรือเครื่องยืนยันว่าเด็กจะอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งโรงเรียนถือเป็นองค์กรที่มีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาอารมณ์ สังคมแก่เด็ก ทุกโรงเรียนสามารถเป็นโรงเรียนเพื่อนเด็กได้ขึ้นอยู่กับนโยบายและทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้โรงเรียนต้องมีเป้าหมายในการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติ คือการเป็นโรงเรียนที่ส่งเสริมสันติภาพ ขันติธรรม เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้คือสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ซึ่งถือเป็นหลักการสำคัญของโรงเรียนเพื่อนเด็ก (Thomas Hammarberg, 1998 อ้างถึงใน สิริมา หมอนไหม, 2554)

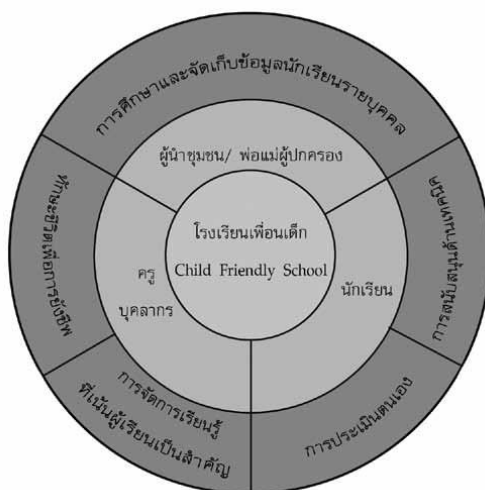
1.4.2 โรงเรียนเพื่อนเด็กในต่างประเทศ

ปัจจุบันมีการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนเพื่อนเด็ก ในประเทศต่างๆ ถึง 95 ประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศจะมีรูปแบบ วิธีการและจุดเน้นที่แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ บางประเทศมุ่งเน้นการใช้ชุมชนเป็นฐานการเสริมสร้างบทบาทของผู้หญิง หรือการศึกษาของกลุ่มเด็กด้อยโอกาสหรือเด็กพิการ เป็นต้น แต่ที่เหมือนกันคือยึดหลักสิทธิเด็กเป็นสำคัญ ทั้งนี้โรงเรียนเพื่อนเด็ก ไม่ใช่แนวความคิดที่เป็นนามธรรม แต่ได้รับการยอมรับว่าเป็น “วิถีแห่งคุณภาพ” ในด้านการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งสำคัญสามประการตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

คือ เด็กเป็นศูนย์กลาง (Child-Centeredness) การมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย (Democratic participation) และความครอบคลุม (Inclusiveness) (องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย, 2552)

1.4.3 โรงเรียนเพื่อนเด็กในประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับองค์การยูนิเซฟประเทศไทยและหน่วยงานเครือข่าย ดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโรงเรียนต้นแบบในการนำนโยบายในการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ภายใต้กรอบแนวคิดของสิทธิเด็ก ที่ครอบคลุมการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน ทั้งการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี การพัฒนาทักษะ ชีวิตที่จำเป็นและการปกป้องคุ้มครองในรูปแบบของการทำงานเชิงรุกและการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน เป็นการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้สิทธิเด็กเป็นฐานในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในการบริหารจัดการระดับโรงเรียนและห้องเรียน ให้เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสำหรับเด็ก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนเพื่อนเด็กในประเทศไทย 1,034 โรงเรียน โดยมีกรอบแนวคิดและแนวทางในการดำเนินงานดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดโรงเรียนเพื่อนเด็ก

1.4.4 คุณลักษณะของโรงเรียนเพื่อนเด็ก

คุณลักษณะของโรงเรียนเพื่อนเด็ก การบริหารจัดการศึกษา โดยใช้สิทธิเด็กเป็นฐานในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเพื่อนเด็ก ประกอบด้วย 6 มิติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ดังนี้

มิติที่ 1 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กทุกคน

มิติที่ 2 การส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยในโรงเรียนและชุมชน

มติที่ 3 การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็ก

มติที่ 4 การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน

มติที่ 5 การส่งเสริมบทบาทชาย หญิง

มติที่ 6 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก ครอบครัวและชุมชน

โดยแต่ละมิตินี้รายละเอียดดังต่อไปนี้

มติที่ 1 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กทุกคน (Inclusive of all children) จัดการเรียนการสอนโดยไม่เลือกปฏิบัติต่อนักเรียน จัดการเรียนการสอนที่เคารพและสนองตอบความแตกต่างของนักเรียนและความต้องการของนักเรียนทุกคน

มติที่ 2 การส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยภายในโรงเรียน (Healthy, Safe, and Protective) โรงเรียนเพื่อนเด็กจะต้องมีความปลอดภัยมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะชีวิตที่เป็นพื้นฐานด้านสุขพลานามัย มีการพัฒนาทางด้านกายภาพภายในโรงเรียนและคุณครูมีจิตวิทยาที่จะช่วยปกป้องคุ้มครองเด็กๆ จากการถูกล่วงเกินและถูกทำร้าย และมีการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกในโรงเรียน

มติที่ 3 ส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิเด็ก (Child Right Promotion & Protection) ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนชุมชน จะต้องดูแลเด็กๆ และส่งเสริมให้เด็กเข้าใจในสิทธิของตนเองและมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับขอบเขตของสิทธิตนและเคารพสิทธิผู้อื่น

มติที่ 4 การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน (Effective and Relevant Learning) การจัดการศึกษาในโรงเรียนเพื่อนเด็กจะต้องมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมาในตอนต้นและเน้นการส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

มติที่ 5 ส่งเสริมบทบาทชายหญิง (Gender Responsive) การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่นำเอาความแตกต่างด้านเพศมาพิจารณา เพื่อให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ในมุมมองที่แตกต่าง เพื่อให้เกิดการพัฒนา

มติที่ 6 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก ครอบครัวและชุมชน (Involved with children, families, and communities) โดยการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการบริหารจัดการโรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้เด็ก ครอบครัว และชุมชนได้เข้ามามีบทบาทแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมไม่เฉพาะแต่ในเรื่องของการสนับสนุนด้านงบประมาณ แต่จะต้องมีความเข้าใจและต้องการที่จะพัฒนาโรงเรียน และกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องตามความต้องการของชุมชนนั้น

1.5 สถานการณ์การคุ้มครองสิทธิเด็ก

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสถานการณ์การคุ้มครองสิทธิเด็กพบว่า การคุ้มครองสิทธิเด็กในปัจจุบันยังมีความน่าเป็นห่วงอยู่ในระดับสูง อันปรากฏได้จากการรายงานขององค์การยูนิเซฟ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งนอกจากนั้นแล้วยังพบว่าการละเมิดสิทธิเด็กยังส่งผลต่อการเกิดความเครียดรุนแรง (Toxic Stress) การเจริญเติบโตของเซลล์ในสมอง และพฤติกรรมในเชิงลบของเด็ก ดังรายงานดังต่อไปนี้

1.5.1 การรายงานสถานการณ์ระบบการคุ้มครองสิทธิเด็กของกลุ่ม 6 ประเทศ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ยูนิเซฟได้รายงานถึงสถานการณ์ที่น่ากังวลของเด็กในโรงเรียน โดยกล่าวว่า โรงเรียนอาจจะไม่ใช่สถานที่ที่ปลอดภัยเสมอไปอีกแล้ว ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่านักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานที่ที่เราเรียกกันว่าโรงเรียน ภายใต้การดูแล ปกป้องจากคุณครู ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าโรงเรียนควรเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และความสุขของนักเรียนโดยมีครูเป็นผู้ดูแลเอาใจใส่และช่วยคอยให้ความช่วยเหลือ โรงเรียนจึงเป็นสถานที่ที่ทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยและเติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ โรงเรียนสามารถช่วยให้เด็กมีความรู้สึกปลอดภัยมากขึ้น และจะปลอดภัยมากขึ้นไปอีกถ้ามีการดำเนินการที่ชัดเจนในการป้องกันการละเมิดหรือการประทุพติมิชอบโดยครูและบุคลากรในโรงเรียน ปัญหาการละเมิดและการประทุพติมิชอบในโรงเรียนที่พบตัวอย่างเช่น การลงโทษทางร่างกาย การข่มขู่ หรือการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งจากรายงานพบว่าส่วนใหญ่การละเมิดทางเพศ การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติ และการละเลยเด็กในโรงเรียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก ยังไม่มีมาตรการและการตระหนักที่ชัดเจน มีหน้าซ้ำยังเป็นเรื่องที่ถูกกละเลย ไม่ได้ได้รับความสำคัญ จากรายงานจากประเทศอินโดนีเซีย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เกิดความกลัว และไม่กล้าเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับเรื่องที่เขาถูกกระทำภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับประเทศฟิลิปปินส์ที่รายงานว่า มีช่องว่างในเรื่องนโยบายภายในโรงเรียน เกี่ยวกับประเด็นการคุ้มครองเด็ก การละเมิดและการแสวงประโยชน์ทางเพศ ทางร่างกายและล่วงละเมิดทางอารมณ์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการใส่ใจหรือให้ความสำคัญในหน่วยงานระดับสูง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รายงานว่า มีการเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่เฝ้าดูแลปัญหาดังกล่าวให้มากขึ้น โดยเน้นที่การคุ้มครองเด็กในระบบการศึกษา และปัญหาเสพติดในหมู่ครูและนักเรียนในสถานศึกษา (UNICEF EAPRO, 2012)

1.5.2 รายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติเป็นการเฉพาะ โดยนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านการพัฒนาเด็ก (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดเป้าประสงค์ตามแนวทาง “โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” แต่อย่างไรก็ดี จากข้อมูลทางด้านวิชาการพบว่า ประเทศไทยมีเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาจำนวน 6.4 ล้านคน ซึ่ง

เสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด การขายบริการทางเพศ และอาชญากรรม ในด้านสิทธิทางการศึกษาสำหรับเด็ก พบว่า ระบบการศึกษาไทยยังมีลักษณะการรวมศูนย์ ไม่ตอบสนองต่อผู้ศึกษาอย่างเพียงพอและมีปัญหาด้านคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็กซึ่งสามารถที่จะพัฒนาเด็กและสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย สอดคล้องกับวิถีชีวิต ไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร ในขณะที่เดียวกันมักมีนโยบายจากส่วนกลางที่มีความพยายามที่จะยุบ รวม เลิก โรงเรียนขนาดเล็ก

กรณีการกระทำรุนแรงต่อเด็กในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงต่อเด็กในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น การลงโทษของครูในลักษณะที่รุนแรงต่อเด็กนักเรียน ทั้งการลงโทษทางร่างกายและกายใช้วาจา รวมถึงการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศต่อเด็กนักเรียนในสถานศึกษา โดยบุคลากรทางการศึกษา และเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ซึ่ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นว่าเป็นเรื่องที่จะต้องสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ปกครองและสังคม โดยการสร้างความเข้าใจในการใช้นัยเชิงบวก (Positive Discipline) และการเสริมสร้างทัศนคติ ความเสมอภาคหญิงชาย และยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ในกรณีที่มีการทำร้ายหรือคุกคามเกิดขึ้น ในสถานศึกษา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาต้องตระหนักถึงการอบรม ฝึกทักษะ ปรับทัศนคติ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนให้ปฏิบัติต่อเด็กอย่างถูกต้อง เหมาะสม เคารพและคำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และจัดสภาพแวดล้อมที่สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น การลดมุมอับในพื้นที่ การสอดส่องดูแลจากเจ้าหน้าที่และครู รวมถึงการติดตั้งกล้องวงจรปิด(CCTV) (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2557)

1.5.3 ผลกระทบความรุนแรงที่มีต่อเด็ก

หลายคนมักเข้าใจว่าการใช้ความรุนแรงเพียงเล็กน้อยคงไม่เกิดผลร้ายแรง และเป็นเรื่องปกติ เช่น การลงโทษเพียงเล็กน้อยของครู การถูกล้อเลียน การแกล้งกันของเด็ก ฯลฯ ซึ่งการกระทำดังกล่าวมักจะสะท้อนและเป็นการสร้างความเข้าใจต่อเด็กว่าการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ยอมรับได้และไม่ใช่ว่าเรื่องผิดแปลก การใช้ความรุนแรงเพียงเล็กน้อยแล้วไม่ได้ผลนั้น มักจะมีแนวโน้มในการเพิ่มระดับความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆจนอาจเกิดอันตรายได้ ซึ่งจากการวิจัยในประเทศต่างๆชี้ให้เห็นว่าเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความรุนแรงมักจะมีผลการเรียนและพฤติกรรมการเรียนที่ในระดับต่ำกว่าในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อันเนื่องมาจากความรุนแรงต่างๆที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อตรงต่อการเรียนของเด็ก และส่งผลต่อปัญหาการหยุดเรียนและภาวะสุขภาพทางจิตด้วย

ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก และการใช้ความรุนแรงหรือการกระทำอื่นใดที่ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจต่อเด็ก ซึ่งเราเรามักให้ความสำคัญและดูกันว่าสภาพที่เกิดขึ้นภายนอก แต่ความรุนแรงของผลกระทบที่ส่งผลต่อจิตใจ เช่น การดูต่ำ ประชดประชัน การล้อเลียน เปรียบเทียบ ฯลฯ ก็ส่งผลกระทบต่อเด็กอย่างร้ายแรงเช่นกัน โดยผลกระทบดังกล่าวอาจนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิต การมี

ภาวะทางอารมณ์ สิ้นหวัง หดหู่ เกิดความวิตกกังวล ในต่างประเทศมีรายงานการฆ่าตัวตายของเด็กที่ถูกกลั่นแกล้ง ล้อเลียน อันเกิดจากการกระทำของเพื่อนและบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยที่ว่า เมื่อเด็กเกิดความเครียดรุนแรง (Toxic Stress) ไม่ว่าจะเกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ได้รับความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ การถูกเพิกเฉยไม่สนใจ ร่างกายจะหลั่งฮอร์โมนคอติซอล (Cortisol) หรือฮอร์โมนความเครียดออกมา ซึ่งฮอร์โมนดังกล่าวจะไปขัดขวางการพัฒนาของสมอง อันเป็นอุปสรรคต่อการขยายและการเจริญเติบโตของเซลล์ในสมอง ซึ่งจะส่งผลให้พฤติกรรมในการเรียน และพฤติกรรมต่างๆของเด็กเป็นไปในทางลบ (UNICEF THAILAND, 2559)

1.5.4 สิทธิเด็กในภาพถ่ายและเคลื่อนไหว

ปัจจุบันการถ่ายภาพและคลิปของเด็กแล้วนำไปเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก หลายคนอาจโพสต์หรือแชร์คลิปเด็กเพราะความน่ารัก น่าเอ็นดู แต่การกระทำเหล่านี้กลับเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็กและเป็นกระทำที่เข้าข่ายผิดกฎหมาย

อัญญาอร พานิชพิ้งค์ ประชานเครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ มองว่าจากการถ่ายคลิปเด็กโพสต์และแชร์ในโลกออนไลน์ ที่นิยมทำกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นคนใกล้ชิดตัว ผู้ปกครอง ญาติ เพื่อน แม้จะถูกมองเป็นเรื่องขำขัน ตลก น่ารัก แต่เรื่องดังกล่าวอาจกลายเป็นดาวสองคม ส่งผลร้ายแรงต่อเด็ก เพราะไม่ต่างจากการประจานเด็ก เช่น กรณีคลิปครูให้นักเรียนขอโทษเพื่อน คลิปครูให้เด็กสะกดคำว่าผีแต่ออกเสียงเพี้ยน คลิปแม่กราบลูก ผู้ปกครองโพสต์รูปเด็กไม่ใส่เสื้อผ้า และอีกหลายคลิปที่เป็นการละเมิดสิทธิเด็กในโลกออนไลน์ ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องที่สังคมควรทบทวน เพราะนอกจากจะทำให้ข้อมูลรั่วไหลต่อผู้ไม่ประสงค์ดีได้รับรู้ข้อมูล ยังอาจส่งผลทำร้ายเด็กสร้างความอับอายในระยะยาว เช่น ในต่างประเทศมีการถ่ายคลิปทำหายกดดันให้ฆ่าตัวตายจนนำมาสู่ความสูญเสีย ดังนั้น ผู้ใหญ่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรมองถึงอนาคตเด็ก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงบุคลากรในทุกๆฝ่าย ควรมีมาตรการในการกำกับดูแลสถานการณ์เหล่านี้อย่างมีมาตรการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม (โพสทูเดย์, 2559)

1.5.5 โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กจึงได้ริเริ่มโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็กขึ้นในปี พ.ศ. 2546 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาให้ครูและบุคลากรโรงเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความตระหนัก มีส่วนร่วม ในการปกป้อง คุ้มครองช่วยเหลือเด็ก โดยในปี 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครและภาคี ร่วมมือกันพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนคุ้มครองเด็กทั้งในกระบวนการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดทำมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็กและแบบประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก โดยมีพันธกิจเป้าหมายในการดำเนินงาน

เพื่อให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก และมีบทบาทในการสร้างความตระหนัก ให้ข้อคิดเห็น และกำกับติดตามการดำเนินงานตามกรอบของสิทธิเด็กและมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก อีกทั้งมีพันธกิจในการส่งเสริมให้โรงเรียนมีการดำเนินตามกรอบมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็กบนฐานสิทธิเด็กอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินการดำเนินงานโดยผู้บริหาร คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกภาคส่วน เข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรม ตามโครงการดำเนินงานโรงเรียนคุ้มครองเด็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2561)

1.5.6 โครงการปรับปรุงหลักสูตรการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก (หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในบริบทสิทธิและหน้าที่)

คณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติได้มีข้อเสนอแนะต่อรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของประเทศไทย ฉบับที่ 3-4 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่และการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก และการฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิเด็ก โดยคณะกรรมการสิทธิเด็กเห็นว่าประเทศไทยไม่มีโครงการศึกษาแก่สาธารณะชนที่เป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งเห็นว่าการรณรงค์ให้ได้ทราบเกี่ยวกับสิทธิในการยกระดับความตระหนักให้ของสาธารณะชนให้วงกว้างทั้งตัวเด็กและครอบครัว โดยมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อการรณรงค์และยกระดับสร้างเสริมความตระหนักของสาธารณะชนรวมถึงเด็กเกี่ยวกับหลักการและบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ สำหรับประเด็นการฝึกอบรมเห็นว่าการฝึกอบรมของไทยยังไม่เป็นระบบและไม่ครอบคลุมอยู่ในหลักสูตรแกน จึงเสนอแนะให้กลุ่มวิชาชีพทุกกลุ่มที่ทำงานกับเด็ก หรือเพื่อเด็ก ควรได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอและเป็นระบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พิพากษา นักกฎหมาย ตำรวจ กองทัพ บุคลากรด้านสาธารณสุข การศึกษา และสวัสดิการสังคม และบุคลากรที่ทำงานด้านการดูแลทางเลือกในทุกรูปแบบทั้งในระดับชาติ จังหวัดและท้องถิ่น

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงเล็งเห็นให้มีการปรับปรุงหลักสูตรการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก โดยจะใช้เป็นหลักสูตรเริ่มต้นกับบุคคลแวดล้อมเพื่อเด็กให้สามารถเข้าถึงเรื่องสิทธิเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและมีทัศนคติเปิดกว้างต่อสิทธิเด็ก ตลอดจนสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็กให้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ทำงานด้านเด็ก รวมทั้งเด็ก ซึ่งเป็นโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศ ปี พ.ศ. 2557 – 2561 รวมทั้งเสนอหลักสูตรดังกล่าวต่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, 2556)

จากรายงานจะเห็นได้ว่า การที่เด็กถูกละเมิดสิทธิ หรือถูกกระทำโดยใช้ความรุนแรงไม่ว่าจะทางร่างกายหรือทางจิตใจ ย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพกายสุขภาพจิตของเด็ก อันอาจ

นำไปสู่ปัญหาการฆ่าตัวตาย ภาวะโรคซึมเศร้า และเกิดการพัฒนากายทางสมองในเชิงลบ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียน การแสดงพฤติกรรม และการเติบโตสู่วัยผู้ใหญ่ของเด็ก จนอาจลุกลามเป็นภาวะปัญหาของสังคมต่อไปในอนาคต รวมถึงข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติที่มองว่าประเทศไทยยังไม่มีโครงการศึกษาที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการยกระดับความตระหนักด้านสิทธิเด็กให้เกิดผลสู่สาธารณชน และเกิดผลกระทบในวงกว้าง ซึ่งผู้วิจัยตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญจำเป็นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อเสริมสร้างให้สถานศึกษาเป็นองค์กรต้นน้ำในการให้ความสำคัญดูแลในเรื่องดังกล่าว รวมถึงเพื่อลดภาวะความเสี่ยงต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก และเพื่อพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 โครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก สถานการณ์การคุ้มครองสิทธิเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ (Convention on the Right of the Child) เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณา วิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิเด็กในสถานศึกษาและมีน้ำหนักอำนาจหน้าที่ในบริบทของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วยสิทธิใน 3 เรื่อง คือ 1) สิทธิในการพัฒนา (Right to Development) 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right to Protection) และ 3) สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right to Participation) ซึ่งผู้วิจัยจะหยิบยกนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

ตอนที่ 2 การบริหารวิชาการ

2.1 ความหมายของการบริหาร

ตุลา มหาพสุธานนท์ (2554 : 50-51) กล่าวว่า องค์การต่างๆมักใช้คำสองคำ คือ การบริหาร (Administration) กับ การจัดการ (Management) สลับกันไปมาเนื่องจากทั้งสองคำนี้มีความหมายเหมือนกันจึงใช้แทนกันได้ มีข้อแตกต่างกันเล็กน้อยตรงที่ ประการแรก การบริหารมักใช้ในวงการสาธารณะหรือราชการ ในขณะที่การจัดการมักใช้ในวงการธุรกิจหรือเอกชนเป็นหลัก ประการที่สองการบริหารใช้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับสูงขององค์กรที่มีหน้าที่ในการกำหนดกรอบนโยบายต่างๆ ส่วนการจัดการใช้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับบริหารรองลงมาที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (อ้างถึงใน ธิติยา ไชยสร, 2556)

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550: 2) กล่าวว่า การบริหารหมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหาร

Koontz และ Wehrich (2010: 2-3) กล่าวว่า การบริหารคือกระบวนการออกแบบ และการดำรงรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมของผู้ร่วมงาน กลุ่มบุคคลที่จะร่วมมือกัน ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

สาคร สุขศรีวงศ์ (2554: 26) กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางการบริหาร ซึ่งรวมถึงกิจหลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การชี้นำ และการควบคุมองค์กร

พัชสิรี ชมพุดำ (2552: 5) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึงการดำเนินการในการวางแผน ตัดสินใจ การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมทรัพยากรพื้นฐานขององค์กร อันได้แก่ ทรัพยากรทางการเงิน สินทรัพย์ถาวร ข้อมูลและทรัพยากรมนุษย์ เพื่อจะช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้นถึงอาจสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคลเพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

2.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

อุบล เพียรพิทักษ์ (2548) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานในสถานศึกษาทุกๆด้าน สำหรับรูปแบบและวิธีการในการบริหารงานแต่ละสถานศึกษาจะแตกต่างกันไปตามความรู้ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานของผู้บริหารแต่ละภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา

บุญจันทร์ จันทร์เจียม (2548) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึงการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

นิคม แก้วสา (2548) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาคือ การบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดเป้าหมายคือคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยมีงานวิชาการเป็นหลัก ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนและเป็นงานเสริมให้งานวิชาการประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552) ได้กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง การจัดการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระทำภารกิจได้อย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการ ส่งเสริมช่วยเหลืออย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

2.3 ขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษา

Sergiovanni and other (1980, อ้างถึงใน มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล, 2552) ได้เสนอแนะว่า การบริหารสถานศึกษาควรประกอบไปด้วยงานสำคัญ 8 ประการ คือ

- 1) งานสัมพันธ์ชุมชน
- 2) งานกิจกรรมนักเรียน
- 3) งานหลักสูตรการสอน
- 4) งานบริหารบุคคล
- 5) งานอาคารสถานที่
- 6) งานธุรการ
- 7) งานพัฒนาบุคลากร
- 8) งานประเมินผล

Kimbrough and Nunnery (1976, อ้างถึงใน อุบล เพียรพิทักษ์, 2548) ได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษาเป็น 8 งานด้วยกันคือ

- 1) งานบริหารหลักสูตรและการสอน
- 2) งานบริหารเศรษฐกิจการศึกษา
- 3) งานธุรการ
- 4) งานบริหารบุคคล
- 5) งานกิจการนักเรียน
- 6) งานสภาวะผู้นำในด้านสัมพันธ์ชุมชน
- 7) งานด้านการประเมินผลการวิจัย
- 8) งานสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

Campbell and Others (1970, อ้างถึงใน ปกรณ์กฤษ อินทร์มลล, 2550) ได้ทำการศึกษาถึงงานบริหารสถานศึกษาไว้และมีความเห็นว่า งานการบริหารสถานศึกษามีงานสำคัญอยู่ 6 ประการ คือ

- 1) งานด้านหลักสูตรและการสอน
- 2) งานบริหารบุคลากร
- 3) งานกิจการนักเรียน
- 4) งานอาคารสถานที่

5) งานงบประมาณและธุรการ

6) งานสัมพันธ์ชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในมาตรา 39 ได้กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา โดยแบ่งขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกันคือ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกันคือ 1) การจัดทำแผนงบประมาณและค่าขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร 4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา 11) การวางแผนพัสดุ 12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงิน งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่ กรณี 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ 14) การจัดหาพัสดุ 15) การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน 17) การเบิกเงินจากคลัง 18)

การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน 19) การนำเงินส่งคลัง 20) การจัดทำบัญชีการเงิน 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และ รายงาน

ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกันคือ 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 6) การลาทุกประเภท 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ 12) การออกจากราชการ 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อ และให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่างด้วยกันคือ 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8) การดำเนินงานธุรการ 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 11) การรับนักเรียน 12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา 13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 15) การทัศนศึกษา 16) งานกิจการนักเรียน 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและ สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน 20) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 21) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารในเรื่องหลัก 4 ประการ คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณ

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดการบริหารการศึกษา ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ระบุว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. 2543 โครงการโรงเรียนเพื่อนเด็ก สถานการณ์การคุ้มครองสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ (Convention on the Right of the Child) เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณา พบว่า สิทธิเด็กในสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงานผ่านงานหลักของสถานศึกษา ส่งผลโดยตรงกับผู้เรียน และควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการในห้องเรียนเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติ การรับรู้ พฤติกรรมของครูและนักเรียนในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในสิทธิเด็ก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่จะสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องสิทธิเด็กในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ

2.4 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้น มีนักวิชาการทางด้านการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายและความสำคัญไว้ดังนี้

หวน พิณรุพันธ์ (2548) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การทำแผนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การสื่อสาร การประเมินผล การวัดผลและการนิเทศการสอน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548 อ้างถึงใน วิเชียร ยอดจักร์, 2555) ระบุว่า การบริหารงานวิชาการเป็นมาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

รุจิห์ ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545) อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 อ้างถึงใน อัมพร อินผอง, 2555) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

2.5 ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นงานหัวใจหลักของสถานศึกษา โรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญ ส่วนงานอื่นๆเป็นงานส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ (วิเชียร ยอดจักร์, 2555)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 อ้างถึงใน อัมพร อินผอง, 2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญว่า งานวิชาการเป็นงานสำคัญเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย จากความสำคัญที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะส่งผลให้มีคุณภาพที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเป้าหมายของนโยบายหน่วยงานต้นสังกัดและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

สมิท และคณะ (Smith et al, 1971 อ้างถึงใน อัมพร อินผอง, 2555) มีความเห็นว่าเป็นงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงและทางอ้อม ในด้านการใช้เวลาในการบริหารงานและการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษา งานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยแยกงานออกเป็น 7 ประเภท พบว่า 1) ใช้เวลาร้อยละ 40 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 2) ใช้เวลาร้อยละ 20 เกี่ยวกับการบริหารบุคคล 3) ใช้เวลาร้อยละ 20 เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา 3) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารการเงิน 5) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ 6) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์ชุมชน 7) ใช้เวลาร้อยละ 5 เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป

กมล ภูประเสริฐ (2545) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลายๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล การเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ และเป็นงานภารกิจหลักของสถานศึกษาโดยประกอบด้วยงานหลายๆ ด้าน เช่น งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน

ซึ่งแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น ผู้วิจัยจึงเลือกงานของการบริหารวิชาการใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) การวัดและประเมินผล มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

2.6 หลักสูตร

2.6.1 ความหมายของหลักสูตร

Parkay and Stanford (1998, อ้างถึงใน นพเก้า ณ พัทลุง, 2550) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

- 1) กระบวนการที่เรารู้
- 2) ข้อมูลหรือความรู้ที่ผู้เรียนเรารู้
- 3) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 4) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากการสอน
- 5) มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับจากการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน (non-school)
- 6) ประสบการณ์ทั้งที่ได้วางแผนไว้ และไม่ได้วางแผน ที่ส่งเสริม (บางครั้งก็ไม่ส่งเสริม) ความก้าวหน้าของผู้เรียน

Oliva (1992, อ้างถึงใน กรวิกา ฉันทานนท์, 2556) ได้ให้ความหมายว่าหลักสูตรคือแผนหรือโปรแกรมการจัดประสบการณ์ทั้งหมดที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับภายใต้นโยบายของโรงเรียน

Stephens (2004, อ้างถึงใน นพเก้า ณ พัทลุง, 2550) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ กรอบในการเรียนรู้การใช้แหล่งการเรียนรู้และวิธีการสอนที่สนับสนุนผู้เรียนให้บรรลุถึงมาตรฐานของรัฐหรือชาติ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและจุดประสงค์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ผู้สอนวางไว้ในขณะเดียวกันยังให้ความสำคัญต่อความสามารถของแต่ละบุคคล

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวว่า ความหมายที่แคบของหลักสูตร คือ วิชาที่สอน ส่วนความหมายที่กว้างของหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

Quinion (2002, อ้างถึงใน กรวิกา ฉันทานนท์, 2556) ได้กล่าวว่า หลักสูตร (curriculum) มาจากภาษาลาตินว่า currere หมายถึงรายวิชา (course) การวิ่ง (to run) การแข่ง (racing) และได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้แตกต่างกันตามทัศนะของแต่ละท่านทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อพื้นฐานความเข้าใจ และประสบการณ์

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการ หรือแผนการจัดการเรียนการสอน มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนกำหนดให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ตามข้อกำหนดและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

2.6.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

Oliva (1992, อ้างถึงใน กรวิกา ฉันทานนท์, 2556) กล่าวว่า หลักสูตรไม่ว่าอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม ควรมีองค์ประกอบ 4 ประเภท ดังนี้

1. ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ (objectives) เป็นการกำหนดว่าต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนอย่างไรหรือจะให้การศึกษาเพื่ออะไร กำหนดครบทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2. เนื้อหาวิชาหรือสาระการเรียนรู้ (contents) เป็นการเลือกสรรและจัดเนื้อหาวิชาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อเอื้อต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ โดยเน้นสาระการเรียนรู้ที่เป็นแกนกลางและของท้องถิ่น

3. การนำหลักสูตรไปใช้หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (curriculum implementation) เป็นการนำเอาหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้เกิดผลหรือบรรลุจุดมุ่งหมายได้

4. การประเมินผล (evaluation) เป็นการหาคำตอบว่าการดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่ เพียงใดและมีอะไรเป็นสาเหตุ

Ralph Tyler (1968, อ้างถึงใน รุจิรี ภูสาระ, 2551) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร มี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
2. ประสบการณ์ (Educational experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุ

3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of educational experience) เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีการประเมิน (Determination of what to evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จากองค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิดของนักวิชาการในแต่ละทัศนะ จึงพอสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ควรประกอบไปด้วย การกำหนดเป้าหมาย เนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ และการประเมินผล

2.6.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายที่คาดไว้นั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคลากรทุกฝ่ายต้องร่วมรับผิดชอบโดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ในการวางแผนดำเนินการส่งเสริม

สนับสนุน ตรวจสอบตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติให้ไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (ศักดา ใจตรง, 2553)

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมถึงเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการสำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ (ศักดา ใจตรง, 2553)

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพจึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3.มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4.มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5.มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย 67 มาตรฐาน แบ่งแยกตามกลุ่มสาระ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไรเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและกรประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่ การศึกษา และการทดสอบระดับชาติระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่หลักสูตรแกนกลางได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 67 มาตรฐาน

2.6.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

โรงเรียนบางกอกศึกษา (2561) ได้ให้ทัศนะว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมนอกชั้นเรียนซึ่งโรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนโดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร การศึกษา มุ่งเน้นให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนเสริมสร้าง

ประสบการณ์ ทักษะความรู้ ความสามารถ พัฒนาการทางบุคลิกภาพ สุขภาพ ตลอดจนคุณธรรมและ จริยธรรมให้แก่นักเรียน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ สกลนคร (2561) ได้ให้ความเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน เป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้าง ประสบการณ์พัฒนาทักษะ 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านพัฒนาทักษะความรู้ด้าน วิชาการและวิชาชีพ ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ และด้านพัฒนาสุขภาพ

Barnaby Lenon (2553) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ นักเรียนมีความเพลิดเพลิน มีแรงกระตุ้นรวมทั้งทำให้นักเรียนมาโรงเรียนด้วยทัศนคติที่เป็นบวก ส่งผล ดีต่อการเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อน ตัวอย่างของกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะ ดนตรี ซึ่งผลวิจัยจาก Independent School Council (ISC) ได้เปิดเผยผล การศึกษาโรงเรียนในประเทศอังกฤษพบว่า นักเรียนที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีแนวโน้มที่จะทำ คะแนนสอบได้ดีขึ้น พบว่า โรงเรียนที่จัดให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างน้อย 30 กิจกรรม นักเรียนเกือบ ทุกคนจะทำคะแนนสอบ GCSE ได้ไม่ต่ำกว่าเกรด B ขณะที่โรงเรียนที่จัดให้นักเรียนทำกิจกรรม 20 กิจกรรม นักเรียนแค่ร้อยละ 20 เท่านั้นที่จะทำคะแนนสอบ GCSE ได้ถึงไม่ต่ำกว่าเกรด B

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร คือกิจกรรมนอกชั้นเรียนซึ่ง โรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความเพลิดเพลิน มีแรง กระตุ้นและก่อให้เกิดทัศนคติเชิงบวก เช่นกิจกรรมกีฬา ศิลปะ ดนตรี เป็นต้น

จากการศึกษาความหมายของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยุทัศน์ หลักการ มาตรฐานการเรียนรู้ และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวคิดในการพิจารณาสำหรับการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญา ว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น ในด้าน หลักสูตร จึงหมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิ เด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้น ในห้องเรียน 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัด ประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

2.7 การจัดการเรียนรู้

2.7.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้

Hills (1982) ให้คำจำกัดความของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการให้การศึกษากับผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

สมน อมรวีวัฒน์ (2533 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2553) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้จะเกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

Moore (1992 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2553) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่ยุบายช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาด้านอย่างเต็มศักยภาพ

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้อีกหลายทัศนะ เช่น การจัดการเรียนรู้คือการอบรมผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรม จัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความสามารถในการนำความรู้ที่ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2553)

ตั้งจากทัศนะจากนักวิชาการหลายๆท่าน อาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

2.7.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2553) คือ

1. ผู้เรียน
2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ถ้าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ประการนี้ดำเนินไปได้ด้วยดีจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างมาก องค์ประกอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้เรียน ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจำต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกเกี่ยวกับ ความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงและจะละเลยไม่ได้

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความขี้นบานของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้

กำหนด แต่ถึงกระนั้นก็ตามบรรยากาศในชั้นเรียน ยังมีองค์ประกอบอื่นๆอีกนอกเหนือไปจากตัวผู้สอน คือ ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนโดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้า หรืออาหารกลางวัน ผู้เรียนเริ่มเรียนช้าโหมง แรกด้วยความรู้สึกหิวหรือบางครั้งผู้เรียน ได้รับสิ่งกระทบกระเทือนใจติดตามมาเนื่องจากความไม่ปรองดองในครอบครัว เป็นต้น ส่วนทางด้านตัวผู้สอนนั้นอาจมีความกดดันจากฝ่ายบริหารหรือจากครอบครัว เศรษฐกิจ อาหารเช้าก่อนมาสถานศึกษาของผู้สอนมีเพียงน้ำแก้วเดียวเท่านั้น สิ่งที่น่ามาก่อนเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้สอนและผู้เรียนจะมาพบกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะบ่งบอกได้ว่าบรรยากาศทางจิตวิทยา ในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จะปรากฏออกมาในรูปแบบใด

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรคิดคำนึงในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง ผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนจะต้องหากวิธีที่จะตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และผู้สอนควรจะฝึกให้มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนเพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

จากการศึกษาความหมายของการจัดการเรียนรู้ และองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวคิดในการพิจารณาสำหรับการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับด้านหลักสูตร ในงานวิจัยชิ้นนี้ด้านการจัดการเรียนรู้ จึงหมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมนุม ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

2.8 การวัดและประเมินผล

2.8.1 ความหมายของการวัด (Measurement)

Wiersma and Jurs (1990, อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2546) ให้นิยาม ว่า การวัด หมายถึงการกำหนดค่าเป็นตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยใช้กฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ค่าที่เป็นตัวเลขนั้น มีความหมายในเชิงปริมาณเพื่อแทนคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัดผลจากการวัดได้เป็น ค่าสังเกต (observed value) หรือค่าการวัด (measure)

ทิวต์ล มณีโชติ (2549) ให้ความหมายการวัดผลหมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือ สัญลักษณ์แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด

โดยสิ่งที่ ต้องการวัดนั้น เป็นผลมาจากการกระทำ หรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ร่วมกัน เช่น การวัดผลการเรียนรู้สิ่งทีวัดคือผลที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

วรรณดี แสงประทีปทอง (2556) ให้ความหมายการวัดหมายถึงการกำหนดค่า เป็นตัวเลข ให้กับ สิ่งที่ต้องการวัดโดยใช้กฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เช่น การวัดความสูง น้ำหนัก ความรู้ ความสนใจ ระยะทาง เวลา อุณหภูมิ องค์กรประกอบของการวัด ประกอบด้วย 1) สิ่งทีวัด และ 2) กฎเกณฑ์การวัด สิ่งทีวัด หมายถึงคุณลักษณะ (characteristics) หรือคุณสมบัติ (properties) ของสิ่ง ที่ต้องการวัด เราจะไม่วัดคนแต่จะวัดความรู้ความสามารถ หรือความสนใจของคน ในทำนองเดียวกัน เราจะไม่วัดอากาศแต่จะวัดอุณหภูมิของอากาศ สำหรับกฎเกณฑ์ การวัดเป็นสิ่งที่ผู้วัดกำหนดขึ้น เช่น การวัดความรู้ผู้ถูกวัดจะได้ ความรู้ 1 คะแนน ถ้าตอบข้อสอบถูก 1ข้อ เป็นต้น โดยในการวัดจะมีการ สร้างเครื่องมือเพื่อใช้วัด ตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปได้ว่า การวัด เป็นการกำหนดค่าเป็นตัวเลขหนึ่งให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือ ปรากฏการณ์ใด ปรากฏการณ์หนึ่งที่ต้องการวัดโดยใช้กฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ค่าที่เป็นตัวเลขนั้น มีความหมายในเชิงปริมาณเพื่อแทนคุณสมบัติของสิ่งทีต้องการวัด

2.8.2 ความหมายของการประเมิน (Evaluation)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540) สรุปเรื่องการประเมินว่า การประเมินค่าสิ่งใดก็ ตาม จะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบการ (performance) ที่ได้จากการวัดกับการตัดสินคุณค่าของ 7 ส่วนประกอบนั้น โดยการเปรียบเทียบส่วนที่ได้จากการวัดกับ เกณฑ์การประเมินองค์ประกอบของ การ ประเมินค่า เขียนแสดงในรูปสมการได้ดังนี้ การประเมินค่า (Evaluation) = การวัด (Measurement) + การตัดสินใจ (Judgment)

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545) ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็น กระบวนการศึกษา สิ่งต่างๆโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research oriented) เป็นการตรวจสอบการ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งทีมุ่ง ประเมิน

Alkin (1969) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมคัดเลือกข้อมูล สารสนเทศที่เหมาะสมมาวิเคราะห์แล้วจัดทำ รายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจไว้พิจารณา ตัดสินใจเลือกทางเลือกทีเหมาะสม

Cronbach (1970) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่มีระบบในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานหรือ ส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงการ

Stufflebeam (1971) กล่าวว่า การประเมินเป็นการ รวบรวมข้อมูลและ วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเลือกตัดสินใจ

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การประเมิน เป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ กระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมและนำมาวิเคราะห์ตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยนำผลการวัด มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน

2.8.3 วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

สมนึก ภัททิยธนี (2546) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวัดผลว่า

1. วัดผลเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อดูว่านักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใด อย่างไร แล้วครูพยายามอบรมนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ และมีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักเรียน จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษาข้อนี้ นับว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุด หรือกล่าวได้ว่าเป็นปรัชญาของการวัดผลการศึกษา ดังนั้นผู้ที่ทำการวัดผลควรได้ตระหนักว่าทำการวัดผลนักเรียนเพื่อดูว่า นักเรียนคนใดยังไม่เข้าใจ และหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. วัดผลเพื่อวินิจฉัย (Diagnosis) หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาว่า ยังไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใด เพื่อหาทางช่วยเหลือ จุดมุ่งหมายข้อนี้ ถือเป็นสิ่งสำคัญเช่นกันเพราะจะช่วยให้ นักเรียนเจริญงอกงาม บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนสำคัญที่ครูจะนำไปใช้ในการจัดสอน ซ่อมเสริม ได้ถูกต้อง

3. วัดผลเพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง (Placement) หมายถึง การวัดผลเพื่อจัดอันดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันว่าใครเก่งกว่า ใครควรได้อันดับ 1,2,3 หรือสอบผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นต้น

4. วัดผลเพื่อเปรียบเทียบหรือทราบพัฒนาการของนักเรียน (Assessment) หมายถึง การวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเอง (ไม่ได้เปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่น) ว่าเจริญงอกงามขึ้นจากเดิมมากน้อยเพียงใด เช่น การทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) หรือการวัดในแต่ละภาคเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน

5. วัดผลเพื่อพยากรณ์ (Prediction) หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้ไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต เช่น เรื่องของการแนะแนว ว่านักเรียนคนใดควรเรียนสาขาใด อาชีพใด จึงจะเรียนได้สำเร็จ หรือนำผลการวัดมาพิจารณาว่านักเรียนคนใดควรจะได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ เป็นต้น แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Test) แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญา (Intelligence Test) หรือ แบบทดสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อ มีลักษณะของการวัดผลเพื่อพยากรณ์

6. วัดผลเพื่อประเมิน (Evaluation) หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้มาตัดสินหรือสรุปคุณภาพของการจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ หลักสูตรเหมาะสมหรือไม่ ควร

ปรับปรุงแก้ไขอย่างไร รวมทั้งนำไปวิเคราะห์ผลบางอย่าง เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการวัดเหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

นอกจากนี้ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2548) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการประเมินผลว่ามีหลายประการซึ่งครูอาจเลือกใช้ให้ตรงกับความต้องการดังนี้

1. เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน
2. เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน
3. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
4. เพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง
5. เพื่อตัดสินผลการเรียน
6. เพื่อจัดตำแหน่งหรือจัดประเภท
7. เพื่อเปรียบเทียบระดับพัฒนาการ
8. เพื่อพยากรณ์หรือทำนาย
9. เพื่อประเมินค่า

ดังนั้นจึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า วัดคุณสมบัติของการวัดและประเมินผลนั้น เป็นการศึกษาผู้ถูกวัดแต่ละบุคคลว่ามีความสามารถ ความรู้ หรือสิ่งที่ต้องการวัดว่าอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด และจุดมุ่งหมายของการวัดประเมินผลมีหลายประการ ขึ้นอยู่กับผู้วัดประเมินผลว่ามีความต้องการวัดและประเมินผลไปเพื่อการใด

2.8.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้ให้ทัศนะไว้ในคู่มือปฏิบัติการปฏิบัติงาน การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ว่า เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา (2561) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการพื้นฐานในการกระตุ้นเตือน การประสานงาน การให้คำปรึกษา ชี้แนะชี้แนะเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครู และผู้บริหาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และสนับสนุนการตรวจราชการ จะสร้างความร่วมมือกันในการแก้ปัญหาด้านการบริหาร การเรียนการสอน สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมและสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้บริหาร ครูพยายามคิดหาวิธีทำงานแบบใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์มุ่งส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ เน้นการ

สร้างมนุษยสัมพันธ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู มีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ ปรับปรุงระบบการบริหาร การเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา คือ การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น ปรับปรุงระบบการบริหาร การเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

จากการศึกษาความหมายของการวัด ความหมายของการประเมินผล วัดดูประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นแนวคิดในการพิจารณา สำหรับการพัฒนาระบบการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้นั้น ในด้านการวัดและประเมินผล จึงหมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

สิริมา หมอนไหม (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาเพื่อสิทธิเด็กในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ พบว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อสิทธิเด็กในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาผู้เรียน 2) การดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) การเสริมสร้างความปลอดภัย 5) การมีส่วนร่วม 6) การวางแผน และ 7) การส่งเสริมสุขภาพ และรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อสิทธิเด็กในโรงเรียนมัธยมนั้น ประกอบด้วย หลักการบริหาร ปัจจัยความสำเร็จ การวางแผน และการบริหารจัดการโดยรวม การพัฒนาผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อม การเสริมสร้างความปลอดภัย การมีส่วนร่วมและการส่งเสริมสุขภาพ

วลีภรณ์ จงแก้ววัฒนา (2553) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานบุคคลด้านบุคลากรครูของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การได้มาของบุคลากรครูและการนำเข้าสู่หน่วยงาน

บุคลากรจะได้รับการปฐมนิเทศในเรื่องภาระงานที่ต้องปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน 2) การประเมินผลการปฏิบัติงาน มีการประเมินผลการปฏิบัติงานได้เหมาะสม และมีคณะกรรมการในการนำผลการประเมินนำไปใช้การพัฒนาครั้งต่อไป 3) การพัฒนาบุคลากร มีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรโดยกำหนดเป็นโครงการอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี เน้นในด้านการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่มักพัฒนาโดยการไปร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ มีการติดตามผลการพัฒนาและรายงานต่อผู้บริหาร 4) การจัดสวัสดิการและสิ่งจูงใจ พบว่า ครูทุกคนมีโอกาสได้รับสวัสดิการเท่าเทียมกัน สรุปลผลโดยรวมปัญหาในการบริหารงานบุคลากรครูอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ล้นพบว่า การวางแผนกำลังคนมีปัญหาสูงสุด

ธีรพล ขยันการนาวิ (2547) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพตามวัฏจักรคุณภาพ (Deming's cycle) ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี คือ ฝ่ายบริหารต้องเป็นผู้นำวิชาการ โดยมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยลดบทบาทภาระงานด้านอื่นๆให้น้อยลง

อัจฉรา ยุทธมนตรี (2554) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครที่ผ่านการประเมินระดับดีมาก พบว่า 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ คณะกรรมการวางแผนงานด้านวิชาการ ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระมากที่สุด ผู้รับผิดชอบในการอนุมัติแผนงานวิชาการของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนงานด้านวิชาการ โดย จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีล่วงหน้า 2) การบริหารและพัฒนาหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มากที่สุด โรงเรียนได้ดำเนินการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการประเมิน เพื่อนำมาประกอบการประเมินผลหลักสูตร ในเรื่อง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีการนำผลการทดสอบ O-NET มาพัฒนาเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตรมากที่สุด 3) การจัดการเรียนการสอน แนวปฏิบัติในการจัดครูให้ รับผิดชอบงานสอนใช้วิธีการจัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอน มีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนของครูโดยการนิเทศการสอน โรงเรียนมีแนวทางการจัด สอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอบกลางเทอมของผู้เรียนแล้วคัด นักเรียนที่อ่อนมาสอนซ่อมเสริม 4) การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู มีการนิเทศการศึกษาเพื่อ พัฒนาครู โดยดำเนินการให้ครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดย การสังเกตการสอนในห้องเรียน การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน 5) การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความ

หลากหลายเหมาะสมและเพียงพอ ให้ครูอาจารย์ได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล 6) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นประสบการณ์ที่ดีเป็นส่วนส่งเสริมการเรียนการสอนตามประมวลการเรียนรู้ ในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 7) การแนะแนว การแนะแนวการศึกษา มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนได้เต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาความรู้ และวางแผนการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวด้านการเรียนและมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน 8) การร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สถานศึกษาแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีการประสานร่วมมือกับสถาบันอื่นในการพัฒนาวิชาการ ไม่ว่าจะจัดในรูปกลุ่มโรงเรียน หรือในรูปของสหวิทยาเขต ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในด้านวิชาการแก่สมาชิกด้วยกัน ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนโดยโรงเรียนใช้วิธี จัดทำเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน 9) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ โรงเรียนมีการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับดีมาก 10) การวัดและประเมินผลงานวิชาการ ใช้เครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการสังเกต มีการรายงานผลการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้แบบรายงานแสดงผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล โรงเรียนนำผลจากการวัดผลประเมินผลไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู

ศรุต บุญโนนแต่ และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีประสิทธิผล ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกระบวนการ (Process) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต (Output) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการแบบ POLC มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาความต้องการของการบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน พบว่า ขาดการกำหนดแผนและขั้นตอนการทำงาน มีการปรับเปลี่ยนนโยบาย และการไม่มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความต้องการคือ การกำหนดแผนการทำงานและนโยบายที่ชัดเจน และให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในขณะเดียวกันแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก และ 10 แนวทางย่อย แนวทางหลัก ได้แก่ 1) แนวทางหลักด้านปัจจัยนำเข้า มีองค์ประกอบย่อย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) แนวทางหลักด้านกระบวนการ มีแนวทางย่อย ได้แก่ การพัฒนา หลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา 3) แนวทางหลักด้านผลผลิต มีองค์ประกอบย่อย คือ ประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4) แนวทางหลักด้านข้อมูล มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ การรายงานผลและ

ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยในแต่ละองค์ประกอบ มีแนวดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การนำ และ 4) การควบคุม

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Mkhiza (2008 อ้างถึงใน สิริมา หมอนไหม, 2554) ได้ทำการศึกษามุมมองของนักเรียนและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประเทศแอฟริกาใต้ เกี่ยวกับการปฏิบัติของโรงเรียนในเรื่องสิทธิเด็กในโรงเรียน พบว่า มีปัญหาค่อนข้างมากในการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิเด็กในโรงเรียน ได้เกิดข้อขัดแย้งและเหตุการณ์เผชิญหน้าระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งจากการวิจัยของ Mkhiza พบว่า ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้ถูกเตรียมให้เข้าใจและยอมรับเกี่ยวกับสิทธิเด็กอย่างเพียงพอ ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดการจัดแย้งขึ้นภายในโรงเรียน และมีข้อเสนอว่า ประเด็นในเรื่องของสิทธิเด็กควรมีการจัดการอย่างเหมาะสม และปรับใช้กับการปฏิบัติในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกคนในโรงเรียน

Kisara Rattanapirat (2009, อ้างถึงใน สิริมา หมอนไหม, 2554) ได้ศึกษาการประเมินผลเทศบาลัญัติแห่งเมืองควาซากิว่าด้วยสิทธิเด็กและผู้ตรวจการสิทธิมนุษยชนที่มีต่อสิทธิเด็กในโรงเรียนมัธยม ซึ่งพบว่า เทศบาลัญัติว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งเมืองควาซากิ มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องสิทธิเด็ก อีกทั้งมีระบบผู้ตรวจการสิทธิมนุษยชนที่ดูแลในเรื่องสิทธิเด็ก ส่งผลให้โรงเรียนในควาซากิมีมาตรการและนโยบายเกี่ยวกับสิทธิเด็กหลายประการ แต่ไม่พบในลักษณะเดียวกันกับโรงเรียนเอกชนในเมืองควาซากิ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าการมีมาตรการนโยบายในโรงเรียนรัฐของเมืองควาซากิ ไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมทั้งของครูและนักเรียนในเรื่องสิทธิเด็กเท่าที่ควร และยังพบว่าแม้ประเทศญี่ปุ่นจะลงนามให้สัตยาบันตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติพบว่าสถานการณ์สิทธิเด็กยังไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก รวมทั้งวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมในญี่ปุ่นยังเป็นอุปสรรคในการเจริญเติบโตของสิทธิเด็กในสังคมญี่ปุ่น ซึ่งปัญหาเรื่องสิทธิมนุษยชนและสิทธิเด็กที่พบบ่อยครั้งในโรงเรียนของญี่ปุ่น ได้แก่ การเข้มงวดของกฎระเบียบในโรงเรียนที่มากเกินไป การรังแก การลงโทษทางกาย และการละเมิด เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 67 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 67 คน และครู 5,001 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 58 โรงเรียน ผู้บริหาร 58 คน และครู 371 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Confidence Interval) หลังจากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อแยกตามขนาดของโรงเรียน และเทียบบัญญัติไตรยางศ์ในแต่ละขนาดโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (โรงเรียน)	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู		ผู้บริหาร	ครู
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	18	18	2,321	16	16	102
โรงเรียนขนาดใหญ่	18	18	1,319	16	16	102
โรงเรียนขนาดกลาง	25	25	1,222	21	25	135
โรงเรียนขนาดเล็ก	6	6	139	5	5	32
รวม	67	67	5,001	58	58	371

จากตารางที่ 1 เมื่อแบ่งแยกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดโรงเรียนแล้วนั้น จะได้ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลดังนี้

โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ 16 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร 16 คน ครู 102 คน

โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ 16 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร 16 คน ครู 102 คน

โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง 21 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร 21 คน ครู 135 คน

โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก 5 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร 5 คน ครู 32 คน

รวมจำนวนทั้งสิ้น 58 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล 429 คน

ซึ่งในการส่งแบบสอบถามเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวนทั้งสิ้น 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.22

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check lists)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์ตามข้อรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เป็นคำถามลักษณะแบบให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำถามปลายเปิด (open ended question)

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

2. กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จากกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. จัดทำแบบสอบถามการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมีคำถามแต่ละประเด็นประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เป็นคำถามลักษณะแบบให้เขียนตอบ แสดงความคิดเห็น โดยใช้คำถามปลายเปิด (open ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ด้วยการตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและความเป็นปรนัย (objectivity) โดยอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (item objective congruence) ด้วยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงเนื้อหา

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงเนื้อหา

โดยมีเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

ถ้า $IOC < 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

6. นำแบบสอบถาม ที่ได้สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วนั้น ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารและครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการใช้ภาษาและประเด็นในการตอบของข้อคำถามในแบบสอบถาม

การทดลองใช้เครื่องมือ (try out) ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หลังจากนั้น นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ

Cronbach (Cronbach's alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss ในการวิเคราะห์ ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.983

7. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริงในลำดับต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัย เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผ่านทางโรงเรียนต้นสังกัด
2. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนปลายทางเพื่อส่งเอกสารแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ส่งเอกสารกลับให้ผู้วิจัย
3. ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check lists) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage) นำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เป็นคำถามปลายเปิด (open ended question) ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content Analysis) และนำเสนอประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผู้วิจัยนำข้อมูล สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) และจัดลำดับความต้องการจำเป็น จากสูตร

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดหรือสภาพที่ควรจะเป็น

D (Degree of Success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากมากไปน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับความสนใจพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า โดยผู้วิจัยตั้งเกณฑ์การประเมินว่าความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เท่ากับหรือมากกว่า 0.20 ถือว่ามีความต้องการจำเป็นต้องพัฒนา (กรมแพทย์ทหารเรือ, 2561) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

1. ยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยผู้วิจัย โดยการนำผลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 ผสมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2. นำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ไปประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของของแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยผู้ใช้

3. นำผลที่ได้จากการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์มาปรับปรุง
4. นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผู้ให้ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ประกอบด้วย 1) นักวิชาการสิทธิเด็ก 2) นักวิชาการทางด้านการบริหารสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน

ผู้ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

การสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่อง ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 และความต้องการจำเป็นการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดการคุ้มครองสิทธิเด็กฯ
2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interviews) โดยนักวิจัย
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interviews) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบในข้อคำถาม คำสำคัญ และแนวทางการสัมภาษณ์
4. ปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

ตอนที่ 2 การสร้างแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ เรื่อง ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1และ2 ในการยกร่างแนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

2. สร้างแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ เรื่อง ร่างแนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

3. ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ด้วยการตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและความเป็นปรนัย (objectivity) โดยอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ปรับปรุง แก้ไขแบบประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ให้สมบูรณ์ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

5. ให้ผู้ใช้ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของร่างแนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัยในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

2. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดการคุ้มครองสิทธิเด็กในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

4. ผู้วิจัยนำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ให้ผู้ใช้ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

5. ผู้วิจัยนำผลการประเมินมาปรับปรุงร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดการคุ้มครองสิทธิเด็กฯ และจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ก่อนนำเสนอในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเป็นประโยชน์และเป็นประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ เรื่อง ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ประกอบด้วย

1. วิเคราะห์หาค่าฐานนิยม (mode) และความถี่ (frequency) จากแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ และนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 5.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ / มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 4.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ / มีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 3.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ / มีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 2.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ / มีความเป็นไปได้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ / มีความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

2. นำผลที่ได้จากการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของร่างแนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มาปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. นำเสนอแนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

จากวิธีการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	ตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	1.สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 58 โรงเรียน	แบบสอบถาม (questionnaire) เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษา	1.การแจกแจงความถี่ (frequency)
	2.ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหาร 58 คน และครู 371 คน	วิจัยการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษา	2.การหาค่าร้อยละ (percentage)
		วิจัยการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษา	3.การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X})
		วิจัยการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษา	4.การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
		วิจัยการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษา	5.วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ขั้นตอนการวิจัย	ตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	1.สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 58 โรงเรียน 2.ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหาร 58 คน และครู 371 คน	แบบสอบถาม (questionnaire) เรื่อง การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1	วิเคราะห์หาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNI _{Modified})
ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	ผู้ให้ข้อมูล 1.ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ประกอบด้วย 1) นักวิชาการสิทธิเด็ก 2) นักวิชาการทางการบริหารสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 3 ท่าน 2. ผู้ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน	1.แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interviews) 2.แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์	1.วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) 2.ฐานนิยม (mode)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed method research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากแบบสัมภาษณ์

2.2 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

2.3. ความเป็นไปได้ของและความเป็นประโยชน์ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

2.4 ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้

ตอนที่ 1 ผลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 327 ฉบับ แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 38 ฉบับ ครูผู้ช่วย 62 ฉบับ ครู 203 ฉบับ และครูอัตราจ้าง 24 ฉบับ ซึ่งสามารถจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ชื่อ	รายการ	ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน	
		จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	1.1 ชาย	31	81.57
	1.2 หญิง	7	18.43
	รวม	38	100.00
2.	อายุ		
	2.1 21 - 30 ปี	0	0.00
	2.2 31 - 40 ปี	0	0.00
	2.3 41- 50 ปี	9	23.68
	2.4 51 - 60 ปี	29	76.32
	2.5 60 ปีขึ้นไป	0	0.00
	รวม	38	100.00
3.	ระดับการศึกษาสูงสุด		
	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
	3.2 ปริญญาตรี	0	0.00
	3.3 ปริญญาโท	33	86.84
	3.4 ปริญญาเอก	5	13.16
	รวม	38	100.00

4. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
4.1 1 – 10 ปี	0.00	0.00
4.2 11 – 20 ปี	0.00	0.00
4.3 21 – 30 ปี	13	34.21
4.4 30 ปีขึ้นไป	25	65.79
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 81.57 และเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.43

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 76.32

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 86.84

ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 65.79

ตารางที่ 4 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทครู

ข้อ	รายการ	ประเภทครู	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
1.1	ชาย	117	40.48
1.2	หญิง	172	59.52
รวม		289	100.00
2. อายุ			
2.1	21 - 30 ปี	132	45.67
2.2	31 - 40 ปี	82	28.37
2.3	41- 50 ปี	32	11.07
2.4	51 - 60 ปี	39	13.49
2.5	60 ปีขึ้นไป	4	1.40
รวม		289	100.00

3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
3.2 ปริญญาตรี	194	67.13
3.3 ปริญญาโท	91	31.49
3.4 ปริญญาเอก	4	1.38
รวม	289	100.00
4. ตำแหน่งงานปัจจุบัน		
4.1 ครูอัตราจ้าง	24	8.31
4.2 ครูผู้ช่วย	62	21.45
4.3 ครู	203	70.24
รวม	289	100.00
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
4.1 1 - 10 ปี	168	58.13
4.2 11 - 20 ปี	51	17.65
4.3 21 - 30 ปี	56	19.38
4.4 30 ปีขึ้นไป	14	4.84
รวม	289	100.00

จากตารางที่ 4 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทครู ตำแหน่งครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 59.52 และเพศชาย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48

อายุของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 45.67

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทครู ตำแหน่งครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 67.13

ตำแหน่งงานปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ครู จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 70.24

ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทครู ตำแหน่งครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 10 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 58.13

1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ฉบับ จำแนกตามองค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม

ข้อ	การบริหาร วิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
		\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ		
1	หลักสูตร	3.608	0.924	มาก	4.493	0.661	มาก	0.245	1
2	การจัดการ เรียนรู้	3.871	0.907	มาก	4.643	0.567	มากที่สุด	0.200	3
3	การวัด ประเมินผล	3.717	0.928	มาก	4.570	0.611	มากที่สุด	0.232	2
เฉลี่ยรวม		3.732	0.919	มาก	4.568	0.613	มากที่สุด	0.224	

จากตารางที่ 5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.732$, SD = 0.919) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.871$, SD = 0.907) และหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.608$, SD = 0.924)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{x} = 4.568$, $SD = 0.613$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.643$, $SD = 0.567$) และหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.493$, $SD = 0.661$)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม คือ 0.224 ($PNI_{Modified} = 0.224$) ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.245$) รองลงมาคือ การวัดประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.232$) และการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.200$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตร

ข้อ	ด้านหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับ ความ ต้องกา รจำเป็น	
		\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD			ระดับ
		1	การเรียนรู้ตาม หลักสูตร						
	1.1 ด้านสิทธิการ พัฒนา	3.414	0.858	ปาน กลาง	4.404	0.663	มาก	0.290	1
	1.2 ด้านสิทธิการ มีส่วนร่วม	3.490	0.919	ปาน กลาง	4.392	0.667	มาก	0.258	3
	1.3 ด้านสิทธิการ ได้รับการปกป้อง คุ้มครอง	3.446	0.938	ปาน กลาง	4.432	0.666	มาก	0.286	2
2	กิจกรรมเสริม หลักสูตร								
	2.1 ด้านสิทธิการ พัฒนา	3.859	0.904	มาก	4.569	0.636	มากที่สุด	0.184	3
	2.2 ด้านสิทธิการ มีส่วนร่วม	3.798	0.910	มาก	4.577	0.629	มากที่สุด	0.205	2

2.3 ด้านสิทธิการ								
ได้รับการปกป้อง	3.589	0.934	มาก	4.528	0.684	มากที่สุด	0.262	1
คุ้มครอง								
เฉลี่ยรวม	3.600	0.910	มาก	4.484	0.658	มาก	0.245	

จากตารางที่ 6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตร พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.600$, $SD = 0.910$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่า การเรียนรู้ตามหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.490$, $SD = 0.919$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสิทธิการพัฒนา ($\bar{x} = 3.414$, $SD = 0.858$) ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.859$, $SD = 0.904$) และด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.589$, $SD = 0.934$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.484$, $SD = 0.658$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่า การเรียนรู้ตามหลักสูตรด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($\bar{x} = 4.432$, $SD = 0.666$) และด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.492$, $SD = 0.667$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.577$, $SD = 0.629$) และ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.528$, $SD = 0.684$)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตร คือ 0.245 ($PNI_{Modified} = 0.245$) รายชื่อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.290$) ส่วนรายชื่อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.262$)

ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการจัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
		\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ		
1	การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร								
	1.1 ด้านสิทธิการพัฒนา	3.872	0.924	มาก	4.651	0.602	มากที่สุด	0.201	3
	1.2 ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม	3.812	0.892	มาก	4.631	0.559	มากที่สุด	0.215	1
	1.3 ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง	3.839	0.892	มาก	4.613	0.587	มากที่สุด	0.202	2
	เฉลี่ยรวม	3.874	0.901	มาก	4.645	0.568	มากที่สุด	0.200	
2	การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร								
	2.1 ด้านสิทธิการพัฒนา	4.069	0.861	มาก	4.716	0.518	มากที่สุด	0.159	3
	2.2 ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม	3.826	0.889	มาก	4.625	0.566	มากที่สุด	0.209	2
	2.3 ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง	3.829	0.945	มาก	4.632	0.577	มากที่สุด	0.210	1
	เฉลี่ยรวม	3.874	0.901	มาก	4.645	0.568	มากที่สุด	0.200	

จากตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.874$, $SD = 0.901$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.872$, $SD = 0.924$) และ ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.812$, $SD = 0.892$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนการจัดการเรียนรู้เสริมหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.069$, $SD = 0.861$) และด้านสิทธิการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.826$, $SD = 0.889$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.645$, $SD = 0.568$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.651$, $SD = 0.602$) และ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($\bar{x} = 4.613$, $SD = 0.587$) ส่วนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.716$, $SD = 0.518$) และด้านสิทธิการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.625$, $SD = 0.566$)

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ คือ 0.200 ($PNI_{Modified} = 0.200$) รายข้อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified} = 0.215$) ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตรรายข้อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.210$)

ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	ด้านการวัดและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
		\bar{x}	SD	ระดับ	\bar{x}	SD	ระดับ		
		1	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
1.1	ด้านสิทธิการพัฒนา	3.722	0.990	มาก	4.627	0.647	มากที่สุด	0.243	2
1.2	ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม	3.688	0.926	มาก	4.544	0.634	มากที่สุด	0.232	3
1.3	ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง	3.607	0.918	มาก	4.491	0.621	มาก	0.245	1
2	การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร								
2.1	ด้านสิทธิการพัฒนา	3.804	0.930	มาก	4.607	0.629	มากที่สุด	0.211	3
2.2	ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม	3.706	0.883	มาก	4.593	0.561	มากที่สุด	0.239	1
2.3	ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง	3.758	0.938	มาก	4.580	0.593	มากที่สุด	0.219	2
	เฉลี่ยรวม	3.714	0.931	มาก	4.574	0.614	มากที่สุด	0.232	

จากตารางที่ 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.714$, $SD = 0.931$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.722$, $SD = 0.990$) และ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.607$, $SD = 0.918$) ส่วนการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 3.804$, $SD = 0.930$) และด้านสิทธิการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.706$, $SD = 0.883$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.574$, $SD = 0.614$) เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.627$, $SD = 0.647$) และด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.491$, $SD = 0.621$) ส่วนการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านสิทธิการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.607$, $SD = 0.629$) และด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($\bar{x} = 4.580$, $SD = 0.593$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลโดยภาพรวม คือ 0.232 ($PNI_{Modified} = 0.232$) รายข้อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.245$) ส่วนการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร รายข้อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified} = 0.239$)

เมื่อผู้วิจัยนำลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในแต่ละด้าน ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และพิจารณาในประเด็นสิทธิเด็กในด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด จึงสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 9 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม

ลำดับความ ต้องการ จำเป็น	ประเด็นการพัฒนาการ บริหารวิชาการฯ	ประเด็นสิทธิเด็ก ในการเรียนรู้ตาม หลักสูตร	ประเด็นสิทธิเด็ก ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร
1	หลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.245$)	ด้านสิทธิการพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.290$)	ด้านสิทธิการได้รับการปกป้อง คุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.262$)
2	การวัดและประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.232$)	ด้านสิทธิการได้รับการ ปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.245$)	ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified} = 0.239$)
3	การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} =$ 0.200)	ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified} = 0.215$)	ด้านสิทธิการได้รับการปกป้อง คุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.210$)

จากตารางที่ 9 ด้านหลักสูตร เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ($PNI_{Modified} = 0.245$) สำหรับประเด็นด้านสิทธิเด็กที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.290$) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.262$)

ด้านการวัดและประเมินผล เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุดเป็นอันดับสอง ($PNI_{Modified} = 0.232$) สำหรับประเด็นด้านสิทธิเด็กที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.245$) และการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified} = 0.239$)

ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุดเป็นอันดับสาม ($PNI_{Modified} = 0.200$) สำหรับประเด็นด้านสิทธิเด็กที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการมีส่วนร่วม ($PNI_{Modified} = 0.215$) และการจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ($PNI_{Modified} = 0.210$)

ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ประเด็นการพัฒนาการบริหารวิชาการฯผนวกกับประเด็นด้านสิทธิเด็กที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด นำมาพิจารณาและยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในลำดับต่อไป

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และจากแบบสอบถาม จำนวน 327 ฉบับ โดยมีแนวทางในการพัฒนาใน 3 ด้าน 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผล 3) ด้านการจัดการเรียนรู้

สำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 3 ด้าน 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผล 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการทางด้านสิทธิเด็ก จำนวน 3 ท่าน โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เพื่อใช้ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากการสัมภาษณ์ สามารถสรุปประเด็นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากการสัมภาษณ์

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3	สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์
1. หลักสูตร				
1.1 การเรียนรู้ตามหลักสูตร				
แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านหลักสูตรให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและ	ผู้บริหารและครูต้องตระหนักและเข้าใจอย่างถ่องแท้ในนิยามของสิทธิเด็ก จัดทำหลักสูตรที่มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก คนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stake holder)	ผู้บริหารและครูต้องมีความเข้าใจและเข้มแข็งทางวิชาการในการบริหารหลักสูตร และนิยามของสิทธิเด็ก จัดทำหลักสูตรให้ได้ก้นพบตนเอง	ผู้บริหารและครูจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องตามความสนใจของเด็ก และสอดคล้องตามความรู้ความเข้าใจในแต่ละรายวิชา	1.ผู้บริหารและครูร่วมกันทำความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญ ของสิทธิในการได้รับการพัฒนาของเด็ก 2.ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรโดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่าง ของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder) 3. ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ การได้รับสิทธิในการพัฒนาของเด็กในแต่ละรายวิชา
1.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร				
แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านหลักสูตรไม่กิจกรรมเสริม	ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้เกิดขมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนิน การดำเนิน การประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และ	ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้มีชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมความรู้ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในการได้รับ สิทธิการได้รับการปกป้อง	ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้มีชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน รวมถึง	1.ผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ และวัฒนธรรมการ

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3	สรุปประเด็นจากกการสัมภาษณ์
ความเข้าใจและการได้รับสิทธิในการได้รับการคุ้มครอง	วัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	คุ้มครอง ให้แก่เด็ก ครู รวมถึงบุคลากรในสถานศึกษา	การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู และผู้ปกครอง	<p>ปฏิบัติตามพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา</p> <p>2.ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้มีความหรือชมรมในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การได้รับสิทธิ การได้รับการปกป้องคุ้มครอง การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา</p>
2. การวัดและประเมินผล				
2.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร				
แนวทางการวัดและประเมินผลในการกำกับ	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ตรวจสอบว่าครูได้ให้ความ	ผู้บริหารจัดระบบในเทศกในมิติของสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก	1.ผู้บริหารจัดระบบในเทศกในมิติของสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก
ติดตาม ตรวจสอบของ	เด็ก และเด็กกับเด็ก	ความเข้าใจแก่เด็กถึงสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง และครูปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี (role model) ในการเคารพในสิทธิของทุกคนในโรงเรียน	ตรวจสอบเป็นการเคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน ทั้งเด็กและครู มีระบบการตรวจสอบกันเองระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินซึ่งใช้กับเด็ก	2.ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็น
ผู้บริหารในความรู้ความเข้าใจและการได้รับสิทธิ	ในการปกครองคุ้มครอง			

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3	สรุปประเด็นจากกการสัมภาษณ์
<p>2.2 การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>แนวทางการวัดและประเมินผลของผู้บริหารในการกำกับติดตามตรวจสอบกิจกรรมชุมนุม หรือชมรมในความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วม</p>	<p>ผู้บริหาร กำกับติดตาม ตรวจสอบว่า ครูได้ให้เด็กมีส่วนร่วมในการตั้งชมรม (student club) ได้อย่างอิสระ และให้เด็กเป็นผู้ออกแบบและดำเนินงาน ของชมรมด้วยตนเอง โดยครูเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกใน การเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก</p>	<p>ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดการเรียนรู้ ให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรม ทั้งในการวางแผน การออกแบบกิจกรรม การ จัดตั้ง ฯลฯ</p>	<p>ผู้บริหารจัดประชุมครูเน้นย้ำ กำกับ ติดตาม ว่าครูต้องไม่จัดการชุมนุม ชุมชนหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่ เด็ก ส่งเสริมให้เด็กตั้งและทำชุมนุม หรือชมรมด้วยตนเองโดยมีครูคอยให้ คำแนะนำ (coaching)</p>	<p>บรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกัน และกัน</p> <p>3.ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพใน สิทธิซึ่งกันและกันของทุกคนใน โรงเรียน</p> <p>4.ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบว่า ครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กถึง สิทธิในการรับไปปกป้องคุ้มครอง</p>

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3	สรุปประเด็นจากกการสัมภาษณ์
				อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก
3.การจัดการเรียนรู้				
3.1 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสุตร				
แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ให้ส่งเสริมความรู้ให้ส่งเสริม	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูที่สร้างความตระหนักในสิทธิในการมีส่วนร่วม นำลงไปสู่การปฏิบัติได้เรียนรู้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การได้รับการส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การได้ร่วม	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิในการมีส่วนร่วมของเด็ก และการได้ร่วมในสิทธิของตนเอง และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง (child center) และครูทำหน้าที่เป็นโค้ช (coaching) ในการจัดการเรียนการสอน	1.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของเด็ก และการได้ร่วมในสิทธิในการเรียนการสอนโดยให้เด็กและเข้าในสิทธิการมีส่วนร่วม และนำลงสู่การปฏิบัติ โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การสอน การออกแบบกิจกรรม การแสดงออก แสดงความคิดเห็น ฯลฯ 3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง (child center) และครูทำหน้าที่เป็นโค้ช (coaching) ในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3	สรุปประเด็นจากภาคการสัมภาษณ์
<p>3.2 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านกรจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง</p>	<p>ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะในการส่งเสริมให้เด็ก ได้รับความเข้าใจ และการได้รับซึ่งสิทธิการปกป้องคุ้มครอง ทั้งในแง่ของการให้คุ้มครองแก่เด็ก และการอยู่ร่วมกันของเด็ก และครู</p>	<p>ผู้บริหารอบรมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมให้เด็กได้รับการปกป้องคุ้มครองตามสิทธิ แนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมในชมรมให้เด็กรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และขยายผลถึงสิทธิของครู เด็ก ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา</p>	<p>1.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะในการส่งเสริมให้เด็ก ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และการได้รับซึ่งสิทธิการปกป้องคุ้มครอง ทั้งในแง่ของการให้ความรู้แก่เด็ก และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน</p> <p>2.ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมให้เด็กได้รับการปกป้องคุ้มครองตามสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิ</p> <p>3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครู</p>

ประเด็นคำถาม	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3	สรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ ปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ใน สถานศึกษา

2.2 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากแบบสอบถาม และแบบ สัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามมาวิเคราะห์ มาสรุปประเด็นเพื่อใช้ยก
ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น สามารถสรุป
ประเด็นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) การ
วัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ประเด็นการพัฒนาการ บริหารวิชาการตามแนวคิด อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1	การพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิด อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 จากแบบสอบถาม		การพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิด อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 จากแบบสัมภาษณ์	(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหาร วิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วย สิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1			
1	ด้านหลักสูตร (PNimodified = 0.245)	การเรียนรู้ตามหลักสูตร			
		1.1 การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์ เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิ เด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้น ในห้องเรียน		1.ผู้บริหารและครูร่วมกันทำความเข้าใจ และ ตระหนักในความสำคัญของสิทธิในการได้รับ	
		1.1.1 สิทธิการพัฒนา (Right of Development) (PNimodified = 0.290)		1.ผู้บริหารและครูร่วมกันทำความเข้าใจ และ ตระหนักในความสำคัญของสิทธิในการได้รับ	
				1.ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนด เป้าหมาย ทำความเข้าใจ และตระหนัก	

		<p>การพัฒนาของเด็ก</p> <p>2.ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรโดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)</p> <p>3.ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของเด็กในแต่ละรายวิชา</p>	<p>ในความสัมพันธ์ของสิทธิในการได้รับการพัฒนาของเด็ก</p> <p>2.ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรในการกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)</p> <p>3.ผู้บริหาร และครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของเด็กโดยบูรณาการสอดแทรกในรายวิชา</p>
กิจกรรมเสริมหลักสูตร			
	<p>1.2 การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ</p>		

		<p>1.2.1 สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection) (PNI_{modified} = 0.262)</p>	<p>1.ผู้บริหารและครูผู้ผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา</p> <p>2.ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้มีชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา</p>	<p>1.ผู้บริหารและครูผู้ผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา</p> <p>2.ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล ในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา</p>
2	<p>ด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.232)</p>	<p>การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>2.1 การกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน</p>		

	<p>2.1.1 สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection) (PNimodified = 0.245)</p>	<p>1. ผู้บริหารจัดระบบนิเทศในมิติของสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีระบบตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก</p> <p>2. ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน</p> <p>3. ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกันของทุกคนในโรงเรียน</p> <p>4. ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กถึงสิทธิในการรับได้ปกป้องคุ้มครอง</p>	<p>1. ผู้บริหารจัดระบบนิเทศในมิติของสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีระบบตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก</p> <p>2. ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน</p> <p>3. ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกันของทุกคนในโรงเรียน</p> <p>4. ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กถึงสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง</p>
	<p>การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.2 การกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่น ๆ</p>		

		<p>2.2.1 สิทธิการมีส่วนร่วม (Right of Participation) (PNimodified = 0.239)</p>	<p>1.ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับ ติดตาม ว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือ ชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก ส่งเสริมให้เด็ก ตั้งและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเองโดยมี ครูคอยให้คำแนะนำ (coaching)</p> <p>2.ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูให้ เด็กมีส่วนร่วมในการตั้งชมรมได้อย่างอิสระ โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการ ดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก</p>	<p>1.ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัด กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูป ให้แก่เด็ก ส่งเสริมให้เด็กตั้งและทำชุมนุม หรือชมรมด้วยตนเองโดยมีครูคอยให้ คำแนะนำ (coaching)</p> <p>2.ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการ บรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ว่าครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการ ตั้งชมรมได้อย่างอิสระ โดยให้เด็กมีส่วนร่วม ในทุกๆกระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการ ดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครู เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก</p>
3	<p>การจัดการเรียนรู้ (PNimodified= 0.200)</p>	<p>การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>3.1 การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กใน สถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียน</p>		

	<p>3.1.1 สิทธิการมีส่วนร่วม (Right of Participation) (PNI modified = 0.215)</p>	<p>1.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของเด็ก และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม</p> <p>2.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กและเข้าใจในสิทธิการมีส่วนร่วมและนำลงสู่การปฏิบัติ โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรม การแสดงออกแสดงความคิดเห็น ฯลฯ</p> <p>3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง (child center) และครูทำหน้าที่เป็นโค้ช (coaching) ในการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>1.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของเด็ก และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม</p> <p>2.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กและเข้าใจในสิทธิการมีส่วนร่วมและนำลงสู่การปฏิบัติ โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรม การแสดงออกแสดงความคิดเห็น ฯลฯ</p> <p>3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง (child center) และครูทำหน้าที่เป็นโค้ช (coaching) ในการจัดการเรียนการสอน</p>
	<p>การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p>		
	<p>3.2 การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายสำหรับเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ</p>		

	<p>3.2.1 สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection) (PNimodified = 0.210)</p>	<p>1.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะในการส่งเสริมให้เด็ก ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และการได้รับซึ่งสิทธิ การปกป้องคุ้มครอง ทั้งในแง่ของการให้ ความรู้แก่เด็ก และการอยู่ร่วมกันของทุก ภาคส่วนในโรงเรียน</p> <p>2.ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็น ความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ และการส่งเสริมให้เด็กได้รับการปกป้อง คุ้มครองตามสิทธิ และแนวทางการปฏิบัติของ ครูให้สอดคล้องกับสิทธิ</p> <p>3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กได้ร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้ เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและ ผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มี ชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการ ดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและ ครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ใน สถานศึกษา</p>	<p>1.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม และพัฒนาทักษะในการส่งเสริมให้เด็ก ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และการได้รับ ซึ่งสิทธิการปกป้องคุ้มครอง ทั้งในแง่ของ การให้ความรู้แก่เด็ก และการอยู่ร่วมกัน ของทุกภาคส่วนในโรงเรียน</p> <p>2.ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็น ความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ และการส่งเสริมให้เด็กได้รับการปกป้อง คุ้มครองตามสิทธิ และแนวทางการปฏิบัติ ของครูให้สอดคล้องกับสิทธิ</p> <p>3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กได้ร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็ก ได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของ ตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา</p>
--	--	---	---

จากตารางที่ 11 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น สามารถสรุปประเด็นร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 3 ด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) การวัดและประเมินผล 3) การจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยดังนี้

1. หลักสูตร

การเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา (Right of Development)

1. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทำความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของสิทธิในการได้รับการพัฒนาของเด็ก
2. ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตร ในการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)
3. ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของเด็กในโดยบูรณาการสอดแทรกในแต่ละรายวิชา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)

1. ผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา
2. ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล ในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา

2. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)

1. ผู้บริหารจัดระบบนิเทศในมิติของสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก

2. ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน
3. ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกันของทุกคนในโรงเรียน
4. ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า ครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กถึงสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

1. ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือ ชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) ส่งเสริมให้เด็กตั้งและทำชุมนุมหรือชมรมด้วย ตนเองโดยมีครูคอยให้คำแนะนำ (coaching)
2. ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการตั้งชมรมได้อย่างอิสระ โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก

3.การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของเด็ก และการได้รับซึ่ง สิทธิการมีส่วนร่วม
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กรู้และเข้าใจในสิทธิการมีส่วนร่วม และนำลงสู่การปฏิบัติ โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการจัดการเรียนรู้อการสอน การออกแบบ กิจกรรม การแสดงออกแสดงความคิดเห็น ฯลฯ
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง (child center) และ ครูทำหน้าที่เป็นโค้ช (coaching) ในการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้เสริมหลักสูตร

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)

1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะในการส่งเสริมให้เด็ก ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และการได้รับซึ่งสิทธิการปกป้องคุ้มครอง ทั้งในแง่ของการให้ความรู้แก่เด็ก และการอยู่ ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน
2. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจและการ ส่งเสริมให้เด็กได้รับการปกป้องคุ้มครองตามสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิ

3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา

หลังจากผู้วิจัยได้ข้อมูล (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลร่างดังกล่าวมากร่างแนวทางฯอีกครั้งหนึ่ง โดยการปรับปรุงเนื้อหา เรียงลำดับก่อน-หลังของแนวทางฯ เพิ่มเติมเนื้อหา และปรับถ้อยคำ ภาษา ในบางช่วงบางตอนของ ร่างแนวทางฯ โดยตัวผู้วิจัยเอง และนำแนวทางดังกล่าวเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปประเมิน ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในลำดับต่อไป

2.3 ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหาร วิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผลการวิเคราะห์ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จากผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้							
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	ฐานนิยม	ระดับ	
การเรียนรู้ตามหลักสิทธิ													
1) ด้านหลักสูตร													
สิทธิในการพัฒนา (right to development)													
1.ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ที่ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในความสำคัญของสิทธิเด็กในการพัฒนา	4	1	0	0	0	5	มากที่สุด	4	1	0	0	5	มากที่สุด
2.ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการได้รับสิขงสิทธิในการพัฒนาของเด็กในโดยบูรณาการสอดแทรกในแต่ละรายวิชา	5	0	0	0	0	5	มากที่สุด	3	2	0	0	5	มากที่สุด
3.ผู้บริหารและครูเปิดเวทีประชุมแสดงความคิดเห็น ให้เด็ก ครู เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ความแตกต่าง และความสนใจของเด็ก	5	0	0	0	0	5	มากที่สุด	1	3	1	0	4	มาก
4.ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรทั้งการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)	5	0	0	0	0	5	มากที่สุด	4	1	0	0	5	มากที่สุด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร																			
สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)	1.ผู้บริหารและครูจัดให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก ไม่บังคับในการเลือก เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง	5	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	5	0	0	0	0	0	5	
	2.ผู้บริหารและครูผู้ผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	4	1	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	1	3	1	0	0	0	4	มาก
	3.ผู้บริหารและครูส่งเสริมผลักดันให้กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา	5	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	1	3	1	0	0	0	4	มาก
2) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร																			
สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)																			
1.ผู้บริหารจัดระบบเป็นเทศทินเมตติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	0	3	2	0	0	4	มาก	

2.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศในมิติของสิทธิเด็ก มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	3	2	1	0	0	0	5	มากที่สุด
3.ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองแก่เด็ก	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	4	1	0	0	0	0	5	มากที่สุด
4.ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบรายภาคในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน	4	1	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	5	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด
5.ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนของทุกคนในโรงเรียน	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	4	1	0	0	0	0	5	มากที่สุด
การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร																			
สิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation)																			
1.ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กคิดและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	3	2	0	0	0	0	5	มากที่สุด
2.ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมว่าครูได้เด็กมีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมอย่างแท้จริง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ การวางแผน การออกแบบ	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	5	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด

5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัด ประเมินผล การแสดงออก แสดงความคิดเห็น เตรียมพร้อมในการรับผิดชอบต่อสังคมเมื่อเติบโตขึ้น	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร													
สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)													
1. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิเด็ก	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	4	มากที่สุด
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการดำเนินงานกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักในสิทธิของตนและผู้อื่น และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้ร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่น อย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ในภาพรวมของแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด (mode = 5) เมื่อพิจารณาในรายข้อย่อยมีรายละเอียดดังนี้

ในด้านหลักสูตร ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับดีมาก (mode = 5) มีเพียงในเรื่องผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในสำคัญของสิทธิเด็กในการได้รับการพัฒนา และผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งผู้ใช้เห็นว่าอยู่ในระดับมาก 1 ท่าน

ในด้านการวัดและประเมินผล ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับดีมาก (mode = 5) มีเพียงในเรื่องผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้ใช้เห็นว่าอยู่ในระดับมาก 1 ท่าน

ในด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ทุกคนเห็นว่ามีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับดีมาก (mode = 5)

ในส่วนของความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ในภาพรวมของแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีความเป็นไปในระดับมากที่สุด (mode = 5) เมื่อพิจารณาในรายข้อย่อยมีรายละเอียดดังนี้

ในด้านหลักสูตร ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับดีมาก (mode = 5) มีเพียงในเรื่องผู้บริหารและครูเปิดเวทีประชุมแสดงความคิดเห็น ให้เด็ก ครู เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ประสภารณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ความแตกต่าง และความสนใจของเด็ก เรื่องผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และเรื่องผู้บริหารและครูส่งเสริมผลักดันให้กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิ

เด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งผู้ใช้ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (mode = 4)

ในด้านการวัดและประเมินผล ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นไปได้อยู่ในระดับดีมาก (mode = 5) มีเพียงในเรื่องผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก ที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (mode = 4)

ในด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นไปได้อยู่ในระดับดีมาก (mode = 5) มีเพียงในเรื่องผู้บริหารจัดประชุม อบรมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูรู้ เข้าใจและตระหนักในการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของสิทธิเด็ก และ เรื่องผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic) ในการส่งเสริมให้เด็กตระหนักในสิทธิเด็กและมีส่วนร่วมกับกระบวนการการเรียนการสอน ที่ผู้เห็นว่าเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง 1 ท่าน

2.4 ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้

หลังจากผู้วิจัยได้นำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ให้ผู้ใช้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน ได้ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของแนวทางฯ แล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินมาปรับปรุงแนวทางฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจัดทำแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 13 ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	
การเรียนรู้ตามหลักสูตร	
1) ด้านหลักสูตร	<p>สิทธิการพัฒนา (right to development)</p> <p>1.ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักใน ความสำคัญของสิทธิเด็กในการได้รับการพัฒนา</p> <p>2.ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของ เด็กในโดยบูรณาการสอดแทรกในแต่ละรายวิชา</p> <p>3.ผู้บริหารและครูเปิดเวทีประชุมแสดงความคิดเห็น ให้เด็ก ครู เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ความแตกต่าง และความสนใจของเด็ก</p> <p>4.ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรทั้งการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการ วัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และ ผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)</p>
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	
	<p>ด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)</p> <p>1.ผู้บริหารและครูจัดให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก ไม่ บังคับในการเลือก เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง</p> <p>2.ผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิ มนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา</p> <p>3.ผู้บริหารและครูส่งเสริมผลักดันให้กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและ กัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา</p>
2) การวัดและประเมินผล	<p>การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)</p> <p>1.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก</p>

- 2.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศในมิติของสิทธิเด็ก มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก
- 3.ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองแก่เด็ก
- 4.ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน
- 5.ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนของทุกคนในโรงเรียน

การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation)

- 1.ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กคิดและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา
- 2.ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมว่าครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมอย่างแท้จริง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก
- 3.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมในสถานศึกษาทั้งระบบร่วมกับฝ่ายงานอื่นๆในโรงเรียน

3) การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation)

- 1.ผู้บริหารจัดประชุม อบรมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูรู้ เข้าใจและตระหนักในการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของสิทธิเด็ก
- 2.ผู้บริหารจัดประชุม เน้นย้ำครูเพื่อส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิของตน และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม
- 3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic) ในการส่งเสริมให้เด็กตระหนักในสิทธิเด็กและมีส่วนร่วมับกระบวนการเรียนการสอน
- 4.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ในการจัดการเรียนการสอน
- 5.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดประเมินผล การแสดงออก แสดงความคิดเห็น เตรียมพร้อมในการรับผิดชอบต่อสังคมเมื่อเติบโตขึ้น

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)

1. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิเด็ก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการดำเนินงานกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักในสิทธิของตนเองและผู้อื่น และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา

จากตารางที่ 13 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ประกอบด้วยแนวทางใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผล และ 3) การจัดการเรียนรู้ โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 23 แนวทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหลักสูตร มีทั้งหมด 7 แนวทาง ประกอบด้วย การเรียนรู้ตามหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการพัฒนา (right to development) 4 แนวทาง และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) 3 แนวทาง

1.1 การเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

1.1.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ให้ความสำคัญ และสร้างความตระหนักในความสำคัญของสิทธิเด็กในการได้รับการพัฒนา

1.1.2 ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของเด็กในโดยบูรณาการสอดแทรกในแต่ละรายวิชา

1.1.3 ผู้บริหารและครูเปิดเวทีประชุมแสดงความคิดเห็น ให้เด็ก ครู เข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ความแตกต่าง และความสนใจของเด็ก

1.1.4 ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรทั้งการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)

1.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารและครูจัดให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก ไม่บังคับในการเลือก เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง

1.2.2 ผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

1.2.3 ผู้บริหารและครูส่งเสริมผลักดันให้กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา

2. ด้านการวัดและประเมินผล มีทั้งหมด 8 แนวทาง ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) 5 แนวทาง และการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation) 3 แนวทาง

2.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก

2.1.2 ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็ก มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก

2.1.3 ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองแก่เด็ก

2.1.4 ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน

2.1.5 ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนของทุกคนในโรงเรียน

2.2 การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กคิดและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา

2.2.2 ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมว่าครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมอย่างแท้จริง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ การ

วางแผน การออกแบบกิจกรรม และการดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก

2.2.3 ผู้บริหารจัดการระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมในสถานศึกษาทั้งระบบร่วมกับฝ่ายงานอื่นๆในโรงเรียน

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีทั้งหมด 8 แนวทาง ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participaton) 5 แนวทาง และการจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) 3 แนวทาง

3.1 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารจัดการประชุม อบรมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูรู้ เข้าใจและตระหนักในการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของสิทธิเด็ก

3.1.2 ผู้บริหารจัดการประชุม เน้นย้ำครูเพื่อส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิของตน และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม

3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic) ในการส่งเสริมให้เด็กตระหนักในสิทธิเด็กและมีส่วนร่วมกับกระบวนการการเรียนการสอน

3.1.4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวก (facilitator) ในการจัดการเรียนการสอน

3.1.5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดประเมินผล การแสดงออก แสดงความคิดเห็น เตรียมพร้อมในการรับผิดชอบต่อสังคมเมื่อเติบโตขึ้น

3.2 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

3.2.1 ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิเด็ก

3.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการดำเนินงานกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักในสิทธิของตนและผู้อื่น และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน

3.2.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก

(child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed method research) โดยมีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษา คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 67 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหาร 67 คน และครู 5,001 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 58 โรงเรียน ผู้บริหาร 58 คน และครู 371 คน ซึ่งในการส่งแบบสอบถามเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวนทั้งสิ้น 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.22

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ซึ่งเป็นดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ นักวิชาการ สិทธิเด็ก นักวิชาการทางด้านการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากคุณสมบัติและประสบการณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interviews) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นจากข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการยกย่องแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) มาประกอบกับข้อมูลเชิงปริมาณ แล้วนำมาয়กร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และนำร่างแนวทางดังกล่าวไปให้ผู้ชี้ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 5 ท่าน ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของร่างแนวทางฯ และนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีดังนี้

ผลสภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.732$) เมื่อพิจารณาในรายด้านจากมากไปน้อย มีดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ มีสภาพปัจจุบันในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.871$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 3.717$) และด้านหลักสูตร ($\bar{x} = 3.608$) ตามลำดับ

ผลสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.568$) เมื่อพิจารณาในรายด้านจากมากไปน้อย มีดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ มีสภาพ

ที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.643$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.570$) และด้านหลักสูตร ($\bar{x} = 4.493$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ทั้ง 3 ด้าน มีดังนี้ ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด คือ ด้านหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.245) รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.232) และด้านการจัดการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.200) ตามลำดับ

2. ผลการเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และดัชนีความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลดังกล่าวมาผนวกกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1. ด้านหลักสูตร มีทั้งหมด 7 แนวทาง ประกอบด้วย การเรียนรู้ตามหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการพัฒนา (right to development) 4 แนวทาง และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) 3 แนวทาง

2.1.1 การเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

2.1.1.1 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในความสำคัญของสิทธิเด็กในการได้รับการพัฒนา

2.1.1.2 ผู้บริหารและครูสอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของเด็กในโดยบูรณาการสอดแทรกในแต่ละรายวิชา

2.1.1.3 ผู้บริหารและครูเปิดเวทีประชุมแสดงความคิดเห็น ให้เด็ก ครู เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ความแตกต่าง และความสนใจของเด็ก

2.1.1.4 ผู้บริหารและครูประชุมจัดทำหลักสูตรทั้งการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)

2.1.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

2.1.2.1 ผู้บริหารและครูจัดให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก ไม่บังคับในการเลือก เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง

2.1.2.2 ผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

2.1.2.3 ผู้บริหารและครูส่งเสริมผลักดันให้กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา

2.2 ด้านการวัดและประเมินผล มีทั้งหมด 8 แนวทาง ประกอบด้วย การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) 5 แนวทาง และการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation) 3 แนวทาง

2.2.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

2.2.1.1 ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก

2.2.1.2 ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็ก มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก

2.2.1.3 ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองแก่เด็ก

2.2.1.4 ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน

2.2.1.5 ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนของทุกคนในโรงเรียน

2.2.2 การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

2.2.2.1 ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กคิดและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา

2.2.2.2 ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมว่าครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมอย่างแท้จริง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก

2.2.2.3 ผู้บริหารจัดการระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตาม วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมในสถานศึกษาทั้งระบบ ร่วมกับฝ่ายงานอื่นๆในโรงเรียน

2.3. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีทั้งหมด 8 แนวทาง ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participaton) 5 แนวทาง และการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เน้นในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) 3 แนวทาง

2.3.1 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้

2.3.1.1 ผู้บริหารจัดการประชุม อบรมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูรู้ เข้าใจและตระหนักในการ จัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของสิทธิเด็ก

2.3.1.2 ผู้บริหารจัดการประชุม เน้นย้ำครูเพื่อส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ ของการจัดการเรียนรู้ ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิของตน และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม

2.3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic) ใน การส่งเสริมให้เด็กตระหนักในสิทธิเด็กและมีส่วนร่วมกับกระบวนการการเรียนการสอน

2.3.1.4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ในการจัดการเรียนการสอน

2.3.1.5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดประเมินผล การแสดงออก แสดง ความคิดเห็น เตรียมพร้อมในการรับผิดชอบต่อสังคมเมื่อเติบโตขึ้น

2.3.2 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 3 แนวทาง ดังนี้

2.3.2.1 ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิ และแนวทาง ปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิเด็ก

2.3.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการดำเนินงาน กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักในสิทธิของตน และผู้อื่น และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน

2.3.2.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้ เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรม สิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็น แบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ผู้วิจัยพบว่าเป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับหนึ่ง (PNI modified = 0.245) เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันจากผู้ให้ข้อมูลพบว่า ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.608 ($\bar{x} = 3.608$) แม้จะถือว่ายู่ในการปฏิบัติในระดับมาก แต่เมื่อเทียบกับสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.493 ($\bar{x} = 4.493$) จึงทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ให้ข้อมูลซึ่งส่งผลทำให้มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ซึ่งจากผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในปัจจุบันนั้นการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในด้านหลักสูตรนั้นยังมีการปฏิบัติในระดับที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ กล่าวคือ หลักสูตรยังมีการสะท้อนหรือส่งเสริมสิทธิเด็กตามทบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (the convention of the rights of the child) ในระดับที่น้อยกว่าความพึงประสงค์ของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวชิรฤทัย บุญอินทร์ (2560) ที่กล่าวตั้งคำถามว่าสิทธิมนุษยชนได้อยู่ในระบบการสอนตามโรงเรียนของไทยแล้วหรือยัง หรือถ้าเข้าไปในหลักสูตรแล้ว มีความก้าวหน้าไปมากน้อยแค่ไหน และสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (2556) ที่เห็นว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก และสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติที่มีข้อเสนอแนะต่อรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของประเทศไทย ฉบับที่ 3-4 (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, 2556) ที่เห็นว่าไทยไม่มีโครงการศึกษาแก่สาธารณชนที่เป็นระบบต่อเนื่องในการยกระดับความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก และการฝึกอบรมเกี่ยวกับสิทธิเด็ก

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จึงต้องมีการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็กและการได้รับซึ่งสิทธิของเด็กให้สอดคล้องกับทบทบัญญัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และเป็นไปตามข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติในการยกระดับความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก

ซึ่งแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านหลักสูตร ที่ผู้วิจัยนำเสนอไปนั้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในด้านการเรียนรู้ตามหลักสูตรนั้น ควรมีการเร่งส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ การตระหนัก และการได้รับในด้านสิทธิการพัฒนา (right to development) ผู้บริหารและครูร่วมกันต้องร่วมกัน กำหนดเป้าหมาย ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในความสำเร็จของสิทธิเด็กในการได้รับการ พัฒนา สอดแทรกการให้ความรู้ความเข้าใจ ในการได้รับซึ่งสิทธิในการพัฒนาของเด็กในโดยบูรณาการ สอดแทรกในแต่ละรายวิชา เปิดเวทีประชุมแสดงความคิดเห็น ให้เด็ก ครู เข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา ความแตกต่าง และความสนใจของเด็ก และจัดทำหลักสูตร ทั้งการกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ความหลากหลาย ความแตกต่างของบุคคล และผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียน (stakeholder)

ในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ควรมีการเร่งส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ การตระหนัก และ การได้รับในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) ผู้บริหารและครูต้อง ร่วมกันจัดให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก ไม่บังคับในการเลือก เปิด โอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง ผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และ วัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และผลักดันให้กิจกรรมชุมนุม หรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐาน สิทธิเด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และ บุคลากรในสถานศึกษา

2. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยพบว่า เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ในอันดับสอง ซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.717 ($\bar{x} = 3.717$) และสภาพที่พึง ประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.570 ($\bar{x} = 4.570$) ซึ่งหมายความว่าปัจจุบันโรงเรียนมีการวัดและ ประเมินผลการดำเนินงานทางด้านสิทธิเด็กอยู่แล้วในระดับมาก แต่ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังที่จะให้ มี การวัดและประเมินผล กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่า ปัจจุบัน ส่งผลให้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามีค่าเป็นอันดับสองเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับอัญญาอร พานิชพิงรถ (2559) ที่ให้ความเห็นว่าบุคลากรที่ เกี่ยวข้องควรมีมาตรการการกำกับติดตามที่ชัดเจนในเรื่องของการป้องกันการละเมิดสิทธิ และ สอดคล้องกับมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2561) ที่ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานในการดำเนินงานโรงเรียนคุ้มครองเด็กในการมีพันธกิจส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารให้ ความสำคัญในการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบของสิทธิเด็ก

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จึงต้องมีการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผลของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมให้มีมาตรการการกำกับติดตามที่ชัดเจนในเรื่องของการป้องกันการละเมิดสิทธิ และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารให้ความสำคัญในการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบของสิทธิเด็ก

ซึ่งแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล ที่ผู้วิจัยนำเสนอไปนั้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรนั้น ควรมีการเร่งส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ การตระหนัก และการได้รับในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) โดยผู้บริหารจะต้องจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก จัดระบบนิเทศในมิติของสิทธิเด็ก มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก กำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองแก่เด็ก ตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน ตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนของทุกคนในโรงเรียน

ส่วนด้านการวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ควรมีการเร่งส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ การตระหนัก และการได้รับในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation) โดยผู้บริหารจะต้องจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กคิดและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมว่าครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมอย่างแท้จริง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆ กระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก จัดระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมในสถานศึกษาทั้งระบบร่วมกับฝ่ายงานอื่นๆในโรงเรียน

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่าเป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นอันดับสาม คือ ซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.871 ($\bar{x} = 3.871$) และสภาพที่

พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.643 ($\bar{x} = 4.643$) ซึ่งหมายความว่าโรงเรียนมีการให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิเด็กอยู่ในระดับมาก แต่ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังที่จะให้มีการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในการให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิเด็กในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าสภาพปัจจุบัน ส่งผลให้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามีค่าเป็นอันดับสามเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับโรมัส ดาวิน (2560) ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ที่แสดงถึงความกังวลต่อการไม่รู้สิทธิตนเองของเด็ก และศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2559) ที่เห็นว่าการรับรู้และเข้าใจในเรื่องสิทธิเด็กเป็นเรื่องที่ไม่ควรนิ่งเฉย ผู้ใหญ่ทุกคนควรหันมาตระหนัก และให้ความสำคัญอย่างจริงจัง

ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จึงต้องมีการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิเด็กให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาและเป็นเรื่องที่ถูกฝ่ายควรหันมาตระหนัก และให้ความสำคัญอย่างจริงจัง

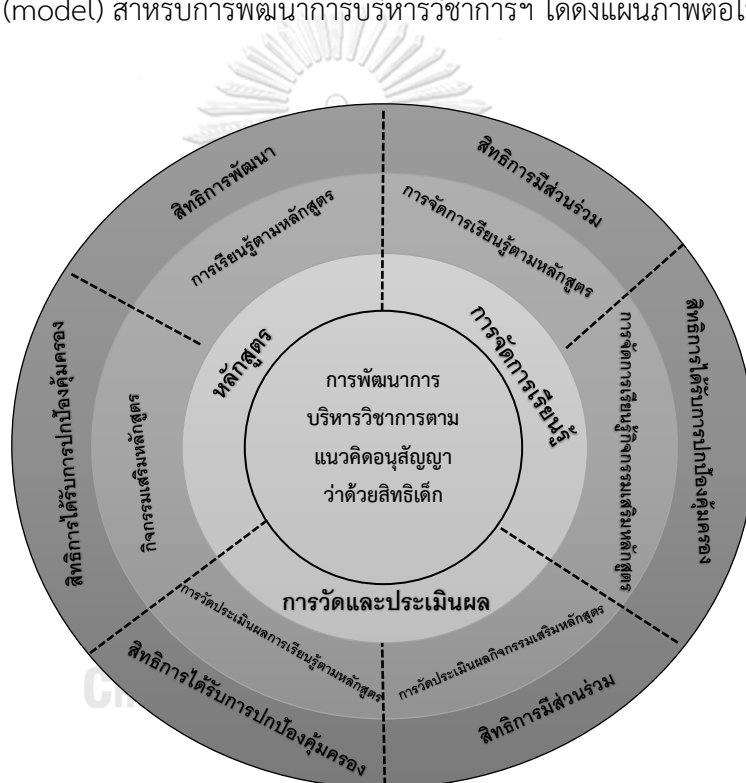
ซึ่งแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยนำเสนอไปนั้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรนั้น ควรมีการเร่งส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ การตระหนัก และการได้รับในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation) โดยผู้บริหารจะต้องจัดประชุม อบรมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูรู้ เข้าใจและตระหนักในการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของสิทธิเด็ก เน้นย้ำครูเพื่อส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิของตน และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic) ในการส่งเสริมให้เด็กตระหนักในสิทธิเด็กและมีส่วนร่วมกับกระบวนการการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดประเมินผล การแสดงออก แสดงความคิดเห็น และเตรียมพร้อมในการรับผิดชอบต่อสังคมเมื่อเติบโตขึ้น

ในส่วนของการจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ควรมีการเร่งส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ การตระหนัก และการได้รับในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) โดยผู้บริหารจะต้องส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้

สอดคล้องกับสิทธิเด็ก ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการดำเนินงานกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักในสิทธิของตนและผู้อื่น และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา

จากการศึกษาและนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปเป็นโมเดล (model) สำหรับการพัฒนาการบริหารวิชาการฯ ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 โมเดลการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

จากแผนภาพที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นั้น จะประกอบด้วย การพัฒนาการบริหารวิชาการใน 3 ด้าน คือ 1) หลักสูตร 2) การวัดและประเมินผล และ 3) การจัดการเรียนรู้

ด้านหลักสูตรนั้นประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร จะเน้นในการส่งเสริมผลักดันในด้านสิทธิการพัฒนา (right to development) ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสิทธิด้านอื่นๆ 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร จะเน้นในการส่งเสริมผลักดันในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสิทธิด้านอื่นๆ

ด้านการวัดและประเมินผลนั้นประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร จะเน้นในการส่งเสริมผลักดันในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสิทธิด้านอื่นๆ 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะเน้นในการส่งเสริมผลักดันในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation) ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสิทธิด้านอื่นๆ

ด้านการจัดการเรียนรู้นั้นประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร จะเน้นในการส่งเสริมผลักดันในด้านสิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation) ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสิทธิด้านอื่นๆ 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร จะเน้นในการส่งเสริมผลักดันในด้านสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection) ซึ่งสอดคล้องกับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสิทธิด้านอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูและบุคลากรในสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้อุทิศทำหลักสูตร การปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับแนวทางฯ โดยเริ่มที่การสร้างความตระหนักยกระดับการดำเนินงานด้านสิทธิเด็กให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม การปฏิบัติงานและปฏิบัติตนเพื่อผลักดันให้สิทธิเด็กในสถานศึกษามีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติเชิงบวกในสิทธิเด็กต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมวิชาชีพระหว่างและสามารถประยุกต์ใช้ในการอยู่ร่วมกับนักเรียนได้อย่างมีความสุข และทำให้เกิดวัฒนธรรมองค์การในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรู้ เข้าใจ เห็นคุณค่า และตระหนักซึ่งสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่พึงมีในสถานศึกษา ก่อให้เกิดนิสัยการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน และเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสงบสุข

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางไปใช้ในการพัฒนางานบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยเร่งสร้างความตระหนัก ความสำคัญของสิทธิเด็กใน

เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของงานบริหารวิชาการโดย การส่งเสริมเรื่องสิทธิมนุษยชนให้เป็นเรื่องคุ้นชินและเป็นวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา โดย ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และขยายผลต่อการวาง ฐานความรู้ความเข้าใจสิทธิมนุษยชนในระบบการศึกษา

3. ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องและเป็นไปบนพื้นฐานและตาม บทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ โดยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการ กำหนดหลักสูตรอบรม หรือตัวชี้วัดของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร เพื่อเป็น หลักประกันในการให้ความสำคัญ การสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่ง และยึดเป็นหลักพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาเพื่อบ่มเพาะความรู้ความเข้าใจสิทธิมนุษยชนให้ เจริญงอกงาม และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายในการ พัฒนาการพัฒนาระบบทางการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาบนพื้นฐาน สิทธิเด็กในภาพรวมของสถานศึกษา โดยมีการเชื่อมโยงกับงานบริหารในแต่ละด้านของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานทางด้านสิทธิเด็กของสถานศึกษาเป็นระบบและมีประสิทธิภาพที่มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาการร่วมมือแบบทวิภาคีระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐและ เอกชนในการร่วมมือการพัฒนา ระบบ การฝึกอบรม การส่งต่อ และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและ กัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านสิทธิเด็กดำเนินอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการแนวทางในการพัฒนาตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใน มุมมองที่หลากหลายมิติมากขึ้น ทั้งในมุมมองของสถานศึกษา เด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน มุมมองทาง นักจิตวิทยา นักการแพทย์ นักกฎหมาย องค์กร มูลนิธิต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทสังคมในยุค ดิจิทัล ที่มีสื่อสังคมออนไลน์เผยแพร่อย่างหลากหลาย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิปส์ พับบลิวลิเคชัน.
กรมแพทยทหารเรือ. (2561). *รายงานการประเมินความต้องการจำเป็นของพยาบาลวิชาชีพที่ค้ำ
บรรจุเข้ารับราชการ*. Retrieved 3 กรกฎาคม 2561
<http://app.nmd.go.th/pmqa/app/pmqa/documents/category5/file42.pdf>
- กรวิกา ฉันทานนท์. (2556). *การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นฐานสำหรับ
ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2547). *พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.
2546*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ
ที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพาสต์ภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561a). *คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัด
การศึกษา*. Retrieved 6 กรกฎาคม 2561
<http://www.moe.go.th/educationarea/pdf/areant.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561b). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ
เด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ.2543*. Retrieved 4 มกราคม 2561
www.ilchonburi.org/law/lc0017.doc
- กระทรวงศึกษาธิการ, ส. (2561). *ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล*. Retrieved 1 กุมภาพันธ์
2561 <https://portal.bopp-obec.info/obec59/publicstat/report>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2558). *เผยสถิติความรุนแรงเด็ก-สตรี พุ่งสูงขึ้นทุกปี*. Retrieved 17 พฤศจิกายน
2558 <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/674771>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2561). *โวย! คดีครูข่มขืนนักเรียนม.ต้น2ราย ไม่คืบหน้า-โรงเรียนนิ่ง*. Retrieved 3
กุมภาพันธ์ 2560 <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/732479>

- กุลฤดี นุ่มทอง. (2558). การสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความตระหนักรู้สิทธิขั้นพื้นฐานของ
แรงงานเด็กข้ามชาติในชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร. วารสารนิเทศศาสตร์ และนวัตกรรมนิต้า,
2(2), 71-100.
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2557). รายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนใน
ประเทศไทย และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2557. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์ และคณะ. (2560). กลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนส่งเสริมความเป็นเลิศ
ทางดนตรี. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 13(25).
- ชมพูนุช บุญลุ่ม. (2547). สภาพการคุ้มครองสิทธิเยาวชนในสถานศึกษาตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา
พุทธศักราช 2543 ตามการรับรู้ของครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาราชนบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอม
บึง.
- ตุลา มหาพสุธานนท์. (2554). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ: พี เอ็น เค แอนด์ สกายพริ้นตังส์.
- ทิวัตต์ มณีโชติ. (2549). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ไทยนิวส์ซ่า. (2560). วิจัยสนั่น! ครูตัดผมนักเรียนหญิงสั้นจนครึ่งหู ชวนเน็ตถามเกินไปไหม.
Retrieved 3 กุมภาพันธ์ 2560 <http://news.thaiza.com/353855>
- ไทยรัฐ. (2560). ยันไม่คิดทำร้ายศิษย์ ครูปาแก้วเปิดใจห่วงเด็ก บัดซีแจง-รอเวลาสงบเอง. Retrieved
3 กุมภาพันธ์ 2560 <http://www.thairath.co.th/content/726955>
- ธิดิยา ไชยสร. (2556). การบริหารจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการพัฒนาสู่ประชาคม
อาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ธีรพล ขยันการนาวิ. (2547). การบริหารงานวิชาการอย่างมีคุณภาพ ของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2546). *Measurement in Nursing Research* เอกสารประกอบการบรรยาย
วิชา *Advanced Nursing Research Methods II*. คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2550). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). *หลักบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- นิคม แก้วสา. (2548). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านเพชรละคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- บีบีซี ประเทศไทย. (2560). วันสิทธิเด็กสากล สิทธิเด็กไทยอยู่ตรงไหนในมาตรฐานสากล. Retrieved 20 พฤศจิกายน 2560 <http://www.bbc.com/thai/thailand-42048403>
- บุญจันทร์ จันทร์เจียม. (2548). การบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ประชาไท. (2561). วันเด็กสากล ยูนิเซฟปลุกสำนึกร่วมแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก. Retrieved 1 กุมภาพันธ์ 2561 <https://prachatai.com/journal/2016/11/68912>
- ประยูรศักดิ์ มงคลประสิทธิ์. (2540). การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระครูสุทธิ พงศ์มณี. (2560). การแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวโดยใช้หลักพุทธธรรมมาประยุกต์ Family Violence Solutions According to Applied Principle of Dhamma. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์ นครสวรรค์, 3(3).
- พัชสิริ ชมพู่คำ. (2552). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮร์สออฟเคอร์มีส์.
- โพสทูเดย์. (2559). สิทธิเด็กในภาพถ่ายและเคลื่อนไหว. Retrieved 4 กรกฎาคม 2561 <https://www.posttoday.com/life/life/448783>
- ภิญโญ สาธร. (2526). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- มนตรีพิศ ทรงแถดพิศดาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ สกลนคร. (2561). กิจกรรมเสริมหลักสูตร. Retrieved 6 กรกฎาคม 2561 <http://misweb.csc.ku.ac.th/stdmanual>
- มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์. (2561). สิทธิเด็ก. Retrieved 16 มกราคม 2561 <http://thai-fal.org/th/content/สิทธิเด็ก>

- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2561). *โครงการโรงเรียนคุ้มครองเด็ก*. Retrieved 1 กรกฎาคม 2561
<http://www.thaichildrights.org/category/projects/project-current/>
- ยามีละห์ เจ๊ะขอ. (2560). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). *การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- รุจิร ภู่อาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.*
- รุจิร ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.*
- โรงเรียนบางกอกศึกษา. (2561). *กิจกรรมเสริมหลักสูตร*. Retrieved 4 กรกฎาคม 2561
<https://www.bangkoksuksa.com/15762346/>
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2556). *การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้. ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 10. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- วลีภรณ์ จงแก้ววัฒนา. (2553). *การศึกษากิจการบ้านบุคคลด้านบุคลากรครูของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- วัชรฤทัย บุญธินันท์. (2560). *สิทธิมนุษยชนศึกษา ก้าวไปถึงจุดไหนในระบบการศึกษาและสังคมไทย.*
 Retrieved 18 กรกฎาคม 2560
https://www.matichonweekly.com/column/article_44985
- วันเผด็จ มีชัย. (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ปริ้นท์.*

- วิเชียร ยอดจักร์. (2555). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต1*. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เวิร์คพอยท์ทีวีช่อง23. (2560). *แม่ร้อง! ครูสาวใช้ไม้พลองกระหน่ำตีลูกชายชั้นป.1 เจ็บ แค่ขอเข้า ห้องน้ำบอกจะตีให้ครบ 100 ที*. Retrieved 3 กุมภาพันธ์ 2560
<http://workpointtv.com/news/19623>
- ศรุต บุญโนนแต่. (2558). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดที่มีประสิทธิผล*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศักดิ์ดา ใจตรง. (2553). *การบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของ โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรจังหวัดราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา. (2561). *แผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา*. Retrieved 6 กรกฎาคม 2561
<http://www.npeo.go.th/web2017/files/km/km02.pdf>
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2559). *'สิทธิเด็ก' เรื่องของเด็กตัวเล็กที่ไม่ควรมองข้าม*. Retrieved 5 มกราคม 2559 <http://www.thaichildrights.org/movement/social-story/57845>
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กทม. สิ้นธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). *วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2554). *การจัดการจากมุมมองนักบริหาร*. กรุงเทพฯ: บริษัท จีพี ไซเบอร์พรีนซ์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *สานฝัน เพื่อสิทธิเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: พรึกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2561). *สิทธิ*. Retrieved 16 มกราคม 2561
<http://www.royin.go.th/?knowledges=สิทธิ-๒๗-มิถุนายน-๒๕๕๔>

- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (2556). *โครงการปรับปรุงหลักสูตรการสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิเด็ก*. Retrieved 1 กรกฎาคม 2561 http://www.dcy.go.th/060856_1.pdf
- สิรินพร วิทิตสุภากุล. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริมา หมอนไหม. (2554). *การบริหารจัดการศึกษาเพื่อสิทธิเด็กในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หวน พิณรุฬห์. (2548). *การบริหารการศึกษานักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี: พิณรุฬห์การพิมพ์.
- อรรถพล อนันตวรสกุล. (2561). *สถิติลวงละเมิดเด็กไทยอื้อ จี.ร.เสริมฉลาดรู้เรื่องเพศ*. Retrieved 6 กุมภาพันธ์ 2561 <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/791494>
- อัจฉรา ยุทธมนตรี. (2554). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านการประเมินระดับดีมาก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญญาอร พานิชพิ้งรถ. (2559). *สิทธิเด็กในภาพถ่ายและเคลื่อนไหว*. Retrieved 1 กรกฎาคม 2561 <https://www.posttoday.com/life/life/448783>
- อัมพร อินผอง. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา ลังกัดกรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อุบล เพียรพิทักษ์. (2548). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทราเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- Barnaby Lenon. (2553). *กิจกรรมเสริมหลักสูตร*. Retrieved 3 กรกฎาคม 2561 <https://www.gotoknow.org/posts/480904>
- UNICEF THAILAND. (2559). *ผลกระทบความรุนแรงที่มีต่อเด็ก*. Retrieved 23 กันยายน 2559 <http://thailandunicef.blogspot.com/2016/09/violence-against-children-at-school.html>

ภาษาอังกฤษ

Alkin, M. C. (1996). *Evaluation Theory Development*. Evaluation Comment, 2, 2-9.

- Bartlett, S., Hart, R., Satterthwaite, D., de la Barra, X., & Missair, A.,. (2016). *Cities for children: children's rights, poverty and urban management*: Routledge.
- Cronbach, L. J. (1963). *Course Improvement Through Evaluation* (Vol. Record 64): Teachers College.
- Dumisani Ezra Mkhize. (2009). *perceptions and practices of learner right in soth african" black schools*. (Ph.D.,Dissertation), The University of Zululand.
- Harold Koontz, H. W. (2010). *Essentials of Management* New Delhi: Tata McGraw Hill.
- Hart, S. N., & Hart, B. W.,. (2014). *Children's rights and school psychology: Historical perspective and implications for the profession*. *School Psychology International*, 35(1), 6-28.
- Hills, C. V. (1974). *Dictionary of Education*. London: Routledge & Kegan Payi.
- Kisara Rattanapirat. (2009). *An Assessment of the Kawasaki City Ordinance on the Rights of the Child and the Human Rights Ombudsperson on Child's Right in two Secondary Schools*. (M.A.Thesis), Mahidol University.
- Lead, D. S., Leads, D. D. S., DHT, J. W., AHT, C. C., Nuttall, S., Williams, J., & Sheridan, & F. (2014). *CHILD PROTECTION POLICY AND PROCEDURES*. *update*, 12, 12.
- Madaus, G. F., Stufflebeam, D.(Eds),. (1986). *Educational Evaluation: Classic Works of Ralph W.Tyler*. Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Parton, N. (2015). *Contemporary developments in child protection: policy changes and challenges*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Policy, C. P. (2013). *Child Protection Policy*. *Community Health*, 20.
- Sloth-Nielsen, J. E. (2016). *Children's rights in Africa: a legal perspective*: Routledge.
- UNICEF EAPRO. (2012). *Evidence Strengthening Child Protection Systems: Child Protection in Educational Settings Finding from Six Countries in East Asia and the Pacific (Indonesia, Lao PDR, Mongolia, Papua New Guinea, Philippines and Thailand)*. Bangkok: UNICEF EAPRO.
- Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis, 2nd Ed*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.รังสรรค์ วิบูลย์อุปถัมภ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิเด็ก องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
2. ผศ.อรรถพล อนันตวรสกุล	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล	อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร.ธีรภัทร กุโลภาส	อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาประเมิน และให้คำแนะนำ

การวิจัยเรื่อง : แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผู้วิจัย : นายไวยวุฒิ ธนบัตร 598 38837 27 มีสิทธิ์ระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า สอดคล้องให้เขียน ✓ ที่ช่อง +1, ไม่น่าสนใจ ที่ช่อง 0, ไม่สอดคล้อง ที่ช่อง -1 และกรณำให้คำแนะนำ

ตอนที่ 1 สอดคล้องเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 1

ตอนที่ 1.1 สอดคล้องเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ

ด้านหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร และ 2)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

สิทธิในการพัฒนา หมายถึง การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่น การพักผ่อน การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

สิทธิการมีส่วนร่วม คือ การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเตรียมพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบสังคม

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง คือ การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเล่นแกล้ง การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	เกณฑ์ประเมิน	ประเภทประเมิน	ระดับประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		
					+	-	คะแนน
หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร และ 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร							
ด้านที่ 1 การเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน							
1	โรงเรียนของท่านมีการกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็กไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	☒	☒	☒			
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ความเข้าใจในการได้รับสิทธิในการพัฒนาตามความสนใจของเด็ก	☒					
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ใน การได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง	☒					
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมการให้การเรียนรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ใน การได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเพื่อเติบโตขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในการรับผิดชอบต่อสังคม	☒					
5	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ใน การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายร่างกายและจิตใจ			☒			
6	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ใน การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ การกั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม			☒			

ชื่อ	ข้อความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	คะแนน		
		+	0	-1
ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย		เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	เหมาะสม/ไม่เหมาะสม
หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร และ 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร				
ด้านที่ 2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ				
7	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมสิทธิเด็กโดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้เสริมหลักสูตร	✓	✓	✓
8	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับสิทธิในการพัฒนาตามความสนใจของเด็ก	✓		
9	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับสิทธิของเด็กในการมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเด็ก		✓	
10	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนเพื่อเติบโตขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในการรับผิดชอบต่อสังคม		✓	
11	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายร่างกายและจิตใจแก่เด็ก		✓	
12	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรมแก่เด็ก		✓	

ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดการกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมนุม ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

สิทธิในการพัฒนา คือ การได้รับการศึกษา การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่น การพักผ่อน การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

สิทธิการมีส่วนร่วม คือ การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องซึ่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมร่วมในการเตรียมพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง คือ การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายต่อร่างกายและจิตใจ การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

มหาวิทยาลัย
KORN UNIVERSITY

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับวิจัย	สัทธิไวยากรณ์	สัทธิไวยากรณ์ร่วม	สัทธิไวยากรณ์ประกอบ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		
					+	0	-1
	<p>การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมนุม ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน</p>						
13	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของเด็ก		✓				
14	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้ และให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น		✓				
15	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเพื่อเติบโตขึ้นใน การรับผิดชอบต่อสังคม		✓				
16	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม เสมอภาค ยุติธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ			✓			
17	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แนะแนวทางในการจัดการปัญหาในกรณีที่ได้มีการละเมิดสิทธิ			✓			
	ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ						
18	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เป็นอิสระจากแรงกดดัน การแข่งขัน หรือการสอบให้แก่เด็ก เช่น ชมรมดนตรี ศิลปะ การละคร เป็นต้น		✓				
19	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้นักเรียนสามารถตั้งชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างอิสระตามความสนใจของเด็ก		✓				
20	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เด็กมีส่วนร่วมและอิสระในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และความเป็นอยู่ในโรงเรียน		✓				

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	ประเภทแบบสอบถาม	ระยะเวลาที่ใช้ตอบ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		
				+	0	-1
	<p>การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมนุม ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p>					
21	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีอิสระในการแสดงออกเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบสังคม					
22	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่กีดกันอันเนื่องมาจากภูมิหลังและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเด็ก เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ระดับชั้น ฯลฯ					
23	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยไปการรณรงค์ส่งเสริม สร้างความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา					
24	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของเด็ก และจัดระบบให้คำปรึกษาแก่เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ					

ด้านการวัดประเมินผล

การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

สิทธิในการพัฒนา เช่น การได้รับการศึกษา การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่นเกม การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

สิทธิการมีส่วนร่วม เช่น การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องซึ่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเตรียมพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง เช่น การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายต่อร่างกายและจิตใจ การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

ข้อ	ข้อความสำหรับกรวิจัย	เกณฑ์แบบร้อยละ	ระบบร้อยละ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		
				+	0	-1
การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
ด้านที่ 1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน						
25	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูว่ามีความหลากหลาย ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสนใจ	✓				
26	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูว่าเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้ และให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น	✓				
27	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูว่าให้เด็กมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม	✓				
28	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กทุกคนเท่าเทียม อย่างเสมอภาคและยุติธรรม		✓			
29	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยแนะแนวทางการจัดการปัญหาในกรณีที่ได้ได้รับการละเมิดสิทธิ		✓			

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	เพศผู้/เพศหญิง	รวม	แบบสุ่ม/แบบไม่สุ่ม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ		
					+	0	-1
<p>การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p>							
<p>ด้านที่ 2 การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ</p>							
30	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดและช่วยเสริมสร้างสุนทรียภาพ เช่น ชมรมดนตรี ศิลปะ การละคร เป็นต้น	✓					
31	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูส่งเสริมให้นักเรียนสามารถตั้งชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างอิสระตามความสนใจของเด็ก	✓					
32	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เด็กมีส่วนร่วมและอิสระในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้การสอน และความเป็นอยู่ในโรงเรียน		✓				
33	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมและเป็นอิสระในการแสดงออกเพื่อเตรียมพร้อมในการเติบโตขึ้นในภาระกิจของสังคม		✓				
34	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่กีดกันอันเนื่องจากภูมิหลัง ศาสนาเศรษฐกิจและสังคมของเด็ก เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ระดับชั้น ฯลฯ			✓			
35	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูได้จัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยเสริมส่งเสริม สร้างความตระหนักรู้ในสิทธิเด็กในสถานศึกษา			✓			
36	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูรับรู้ถึงความคิดเห็นของเด็ก และให้คำปรึกษาแก่เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ			✓			

ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาประเมิน และให้คำแนะนำ

การวิจัยเรื่อง : แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผู้วิจัย : นายไวยวุฒิ ธนบัตร 598 38837 27 มีสตรระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า สอดคล้องให้เขียน ✓ ที่ช่อง +1, ไม่แน่ใจ ที่ช่อง 0, ไม่สอดคล้องให้เขียน -1 และกรุณาให้คำแนะนำ

ตอนที่ 1 สอดถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1

ตอนที่ 1.1 สอดถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการ

ด้านหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสพการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่น

สิทธิในการพัฒนา หมายถึง การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่น การพักผ่อน การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

สิทธิการมีส่วนร่วม คือ การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องซึ่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเตรียมเมื่อเติบโตขึ้นใน การรับผิดชอบต่อสังคม

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง คือ การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายต่อร่างกายและจิตใจ การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5	IOC
		<p>หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>ด้านที่ 1 การเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย เนื้อหาสาระ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษากระบวนการที่เกิดขึ้นในโรงเรียน</p>	+1	+1	+1	+1	
1	โรงเรียนของท่านมีเป้าหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็กไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการได้รับสิทธิในการพัฒนาตามความสนใจของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ในการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ในการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเพื่อเติบโตขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในการรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ในการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเล่นกีฬา การทำร้ายร่างกายและจิตใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
6	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่กำหนดประสบการณ์เรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ที่ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก ในการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC
		1	2	3	4	5	
หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) กิจกรรมเสริมหลักสูตร							
ด้านที่ 2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ							
7	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมสิทธิเด็กโดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้เสริมหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1
8	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับสิทธิในการพัฒนาตามความสนใจของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับสิทธิของเด็กในการมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1
10	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเรียนเพื่อเติบโตขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในการรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิด การทำร้ายร่างกายและจิตใจแก่เด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1
12	โรงเรียนของท่านกำหนดให้มีชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมการได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรมแก่เด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1

ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมนุม ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

สิทธิในการพัฒนา คือ การได้รับการศึกษา การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่น การพักผ่อน การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

สิทธิการมีส่วนร่วม คือ การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเตรียมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง คือ การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากภราดรและเมตตา การที่ร้ายต่อร่างกายและจิตใจ การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

มหาวิทยาลัย
ORN UNIVERSITY

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5	IOC
	การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร						
	ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน						
13	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1
14	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้ และให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	1
15	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเพื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1
16	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม เสมอภาค ยุติธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1
17	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แนะแนวทางในการจัดการปัญหาในกรณีที่ได้กำกับการละเมิดสิทธิ	+1	+1	+1	+1	+1	1
	ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ						
18	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เป็นอิสระจากแรงกดดัน การแข่งขัน หรือการสอบให้แก่เด็ก เช่น ชมรมดนตรี ศิลปะ การละคร เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1
19	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้นักเรียนสามารถตั้งชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างอิสระตามความสนใจของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1
20	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆให้เด็กมีส่วนร่วมและอิสระในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และความเป็นอยู่โรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับการวิจัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5	IOC
	การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และชุมชน ชมรมหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร						
21	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีอิสระในการแสดงออกเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1
22	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่กีดกันอันเนื่องมาจากภูมิหลังและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเด็ก เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ระดับชั้น ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1	1
23	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยโยในการรณรงค์ส่งเสริม สร้างความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1
24	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของเด็ก และจัดระบบให้คำปรึกษาแก่เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	1

ด้านภาวะวัดประเมินผล

การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ

สิทธิในการพัฒนา เช่น การได้รับการศึกษา การได้รับการพัฒนาตามความสนใจ การเล่น การพักผ่อน การพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

สิทธิการมีส่วนร่วม เช่น การได้รับอิสระในการแสดงออก การได้รับโอกาสในการร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเตรียมพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นใน การรับผิดชอบต่อสังคม

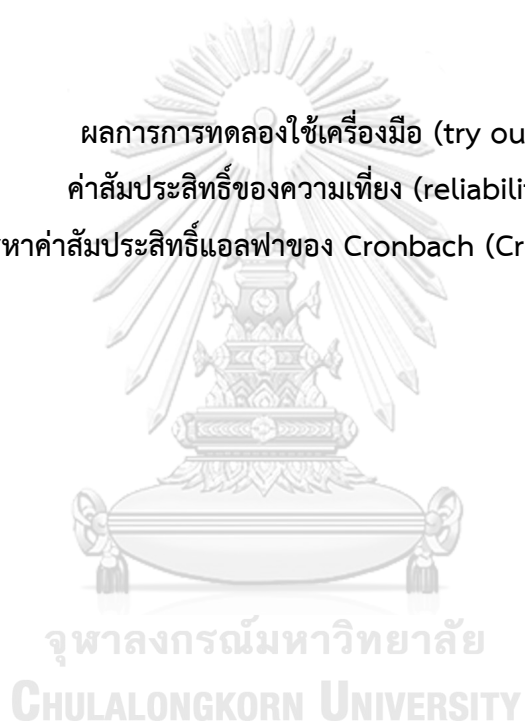
สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง เช่น การได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการเล่นแกล้ง การเลือกปฏิบัติ การกลั่นแกล้ง การไม่ได้รับความยุติธรรม

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับกรวิจัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5	IOC
	<p>การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p>						
	<p>ด้านที่ 1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน</p>						
25	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูว่ามีความหลากหลาย ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
26	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กทุกคนได้เรียนรู้ และให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	1
27	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูว่าให้เด็กมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมเมื่อเติบโตขึ้นในการรับผิดชอบสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1
28	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กทุกคนเท่าเทียม อย่างเสมอภาคและยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
29	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยแนะแนวทางในการจัดการปัญหาในกรณีเด็กได้รับการละเมิดสิทธิ	+1	+1	+1	+1	+1	1

ชื่อ	ชื่อคำถามสำหรับกรวิจัย					IOC
	ผู้ทรงคุณวุฒิ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ 5	
การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
ด้านที่ 2 การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาผ่านกิจกรรม ชุมชน ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ						
30	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด และช่วยเสริมสร้างสุนทรียภาพ เช่น ชมรมดนตรี ศิลปะ การละคร เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1
31	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูส่งเสริมให้นักเรียนสามารถตั้งชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างอิสระ ตามความสนใจของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1
32	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ได้มีส่วนร่วมและอิสระในการ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และความเป็นอย่างอื่นอยู่ในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
33	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมและ เป็นอิสระในการแสดงออกเพื่อเตรียมพร้อมในการเติบโตขึ้นในการรับภาระของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1
34	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรม อื่นๆได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่กีดกันอันเนื่องจากภูมิหลัง สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเด็ก เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ระดับชั้น ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	+1
35	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูได้จัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยรณรงค์ส่งเสริม สร้าง ความตระหนักในสิทธิเด็กในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
36	โรงเรียนของทางท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูรับฟังความคิดเห็นของเด็ก และให้คำปรึกษาแก่เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1

ผลการทดลองใช้เครื่องมือ (try out)
ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (reliability)
โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha)

Reliability

[DataSet2]

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.983	53

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

คำชี้แจง : 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำหรับ
งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยแบบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิด
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานของท่านแต่อย่างใด โดยข้อมูลที่ได้จาก
แบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะเป็นข้อมูลในภาพรวม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาของท่านให้มีส่วนร่วมใน
การตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านให้ความอนุเคราะห์ส่งกลับคืนผู้วิจัยโดยใส่ซองติดแสตมป์ที่แนบมาพร้อมนี้
ภายในวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 จักขอบพระคุณยิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นายไววุฒิ ธนบัตร

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

e-mail : 59838837@g.chula.edu โทรศัพท์ : 087-5046699

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ในข้อที่ตรงกับสภาพภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี)

20 - 30 ปี 31 - 40 ปี

41 - 50 ปี 51 - 60 ปี

60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี

ปริญญาโท ปริญญาเอก

อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ประสบการณ์ทำงาน

1 - 10 ปี 11 - 20

21- 30 30 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

ครูอัตราจ้าง ครูผู้ช่วย

ครู ผู้บริหาร

อื่นๆ (โปรดระบุ)

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์						
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
	หรือกิจกรรมอื่นๆได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่กีดกันอันเนื่องจากภูมิหลัง สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเด็ก เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ระดับชั้น ฯลฯ												
35	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูได้จัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆที่ช่วยรณรงค์ส่งเสริม สร้างความตระหนักในสิทธิเด็กในสถานศึกษา												
36	โรงเรียนของท่านมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูรับฟังความคิดเห็นของเด็ก และให้คำปรึกษาแก่เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ												

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาควรเป็นอย่างไร

2. ท่านคิดว่ากิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กในสถานศึกษาควรมีลักษณะอย่างไร

3. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานศึกษาควรเป็นอย่างไร

4. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานศึกษาควรมีลักษณะอย่างไร

5. ท่านคิดว่าการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานศึกษาควรเป็นอย่างไร

6. ท่านคิดว่าการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม หรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานศึกษาควรเป็นอย่างไร

7. ท่านคิดว่าการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานศึกษา ควรพัฒนาเรื่องใด อย่างไร

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์

1. ดร.รังสรรค์ วิบูลย์อุปถัมภ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิเด็ก องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
2. ดร.กัญญา สมบูรณ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาหลวง อำเภอปางมะผ้า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. ดร.เทพฤทธิ์ ยอดใส	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตมัธยม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ _____

ขั้นตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่งงานปัจจุบัน

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน
 2) นักวิชาการด้านสิทธิเด็ก

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสัมภาษณ์

2.1 อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์

- 1) ผู้สัมภาษณ์แนะนำตัว
- 2) ผู้สัมภาษณ์บอกวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- 3) ผู้สัมภาษณ์แจ้งให้ทราบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความสำคัญอย่างไร และแจ้งให้ทราบว่าจะมีการบันทึกเสียง

การให้สัมภาษณ์

2.2 อธิบายข้อมูลเบื้องต้น

จากการทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ การบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2) เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยศึกษา 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผล

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของทั้ง 4 ด้าน มีค่าใกล้เคียงกัน ดังนี้ ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.245$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.232$) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.200$) ตามลำดับ

3. สอบถามประเด็น

3.1 หลักสูตร

การเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา

1) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านหลักสูตรให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการพัฒนา ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการมีส่วนร่วม

2) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านหลักสูตรให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วม ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

3) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านหลักสูตรให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ควรทำอย่างไร

.....

.....

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา

1) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการพัฒนา ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการมีส่วนร่วม

2) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุมหรือ ชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วม ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

3) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุม ชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ควรทำอย่างไร

.....

.....

3.2 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา

1) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการพัฒนา ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการมีส่วนร่วม

2) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วม ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

3) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ควรทำอย่างไร

.....

.....

การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา

1) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการพัฒนา ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการมีส่วนร่วม

2) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วม ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

3) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ควรทำอย่างไร

.....

.....

3.3 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา

1) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบของผู้บริหาร ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และได้รับสิทธิในการพัฒนา ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการมีส่วนร่วม

2) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบของผู้บริหาร ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และได้รับสิทธิการมีส่วนร่วม ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

3) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบของผู้บริหาร ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ควรทำอย่างไร

.....

.....

การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สิทธิการพัฒนา

1) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบของผู้บริหารในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่นกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ว่าได้ให้ความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการพัฒนาของนักเรียน ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการมีส่วนร่วม

2) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบของผู้บริหารในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่นกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ว่าได้ให้ความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมของนักเรียน ควรทำอย่างไร

.....

.....

สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง

3) ท่านคิดว่าแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการในด้านการวัดและประเมินผล ในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบของผู้บริหารในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่นกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ว่าได้ให้ความรู้ความเข้าใจ และการได้รับสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองของนักเรียน ควรทำอย่างไร

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้

1.นางธัญจิรา โชติพงศ์กุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
2.นายราเมศ มุสิกานนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดดาวคนอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
3.นางสาวพฤษยา เลิศมานพ	รองผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
4.นายพรชัย ธนปารมีกุล	รองผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
5.นางสาวจริยาวรรณ เนื่องฤทธิ์	ปฏิบัติหน้าที่แทนรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ
โรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 1

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

.....
แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิด
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษาภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
2. แบบประเมินนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางซึ่งเป็นผล
จากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ
เด็กในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

นายไวยวุฒิ ธนบัตร
นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

โทรศัพท์ : 087-5046699

Email: 59838837@g.chula.edu

	1.ผู้บริหารและครูจัดให้มีชุมนุมหรือชมรมที่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก ไม่บังคับในการเลือก เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจอย่างแท้จริง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2.ผู้บริหารและครูผลักดันส่งเสริมให้เกิดชมรมสิทธิเด็ก (Child rights club) ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3.ผู้บริหารและครูส่งเสริมผลักดันให้กิจกรรมชุมนุมหรือชมรมมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก การจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก การเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของเด็ก ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การวัดและประเมินผล	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร										
	สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)										
	1.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็กทั้งการได้รับสิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง การกำกับ ติดตามตรวจสอบผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) ของการจัดการศึกษาบนพื้นฐานสิทธิเด็ก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศก์ในมิติของสิทธิเด็ก มีระบบการตรวจสอบระหว่างครูกับครู และมีแบบประเมินสำหรับเก็บข้อมูลจากเด็ก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3.ผู้บริหารกำกับ ติดตามตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าครูได้ให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครองแก่เด็ก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบบรรยากาศในชั้นเรียน ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ว่าเป็นบรรยากาศในการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

	5.ผู้บริหารตรวจสอบถึงการเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนของทุกคนในโรงเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร										
	สิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation)										
	1.ผู้บริหารจัดประชุมครู เน้นย้ำ กำกับติดตาม ตรวจสอบว่าครูต้องไม่จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมแบบสำเร็จรูปให้แก่เด็ก (one size fits all) แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กคิดและทำชุมนุมหรือชมรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2.ผู้บริหารกำกับติดตาม ตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมว่าครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการก่อตั้งชมรมอย่างแท้จริง โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการ การวางแผน การออกแบบกิจกรรม และการดำเนินงานของชมรมด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ (facilitator) ให้แก่เด็ก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3.ผู้บริหารจัดระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การบรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมในสถานศึกษาทั้งระบบร่วมกับฝ่ายงานอื่นๆในโรงเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การจัดการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร										
	สิทธิการมีส่วนร่วม (right to participation)										
	1.ผู้บริหารจัดประชุม อบรมครูเพื่อส่งเสริมให้ครูรู้เข้าใจและตระหนักในการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานของสิทธิเด็ก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2.ผู้บริหารจัดประชุม เน้นย้ำครูเพื่อส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิของตน และการได้รับซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic) ในการส่งเสริมให้เด็กตระหนัก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ในสิทธิเด็กและมีส่วนร่วมกับกระบวนการการเรียนการสอน										
4.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวก (facilitator) ในการจัดการเรียนการสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในทุกๆกระบวนการจัดการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดประเมินผล การแสดงออก แสดงความคิดเห็น เตรียมพร้อมในการรับผิดชอบต่อสังคมเมื่อเติบโตขึ้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้กิจกรรมเสริมหลักสูตร										
สิทธิการได้รับการปกป้องคุ้มครอง (right to protection)										
1.ผู้บริหารส่งเสริมครูให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการให้ความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมในการส่งเสริมให้เด็กได้รับสิทธิ และแนวทางปฏิบัติของครูให้สอดคล้องกับสิทธิเด็ก	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะการดำเนินงานกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม ในการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักในสิทธิของตนเองและผู้อื่น และการอยู่ร่วมกันของทุกภาคส่วนในโรงเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกับเด็กร่วมกันออกแบบกิจกรรมชมรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตระหนัก เข้าใจในสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้มีชมรมสิทธิเด็ก (child rights club) มีการดำเนินงานอย่างอิสระ และให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (role model) ในสถานศึกษา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายไววุฒิ ธนบัตร เกิดวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2535 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (เกียรตินิยมอันดับ 2) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2558 ในปีเดียวกันได้เข้ารับราชการครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนอินทรมพรรยอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ต่อมาได้โอนย้ายมารับราชการครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ในปี พ.ศ.2559 ได้เข้าศึกษาต่อระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.2560 ได้รับคัดเลือกจากศูนย์ส่งเสริมการสอนภาษาไทย และวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ มล.จิรายุ – ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ไปปฏิบัติราชการครูอาสาสมัคร ภาคฤดูร้อน (รุ่นที่ 34) ณ วัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันดำรงตำแหน่งครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY